

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - БЕЛИЦА

гр. Белица, обл. Благоевград, ул. Г. Андрейчин 15

тел. 07444 2268, email obsbelica@abv.bg

препис – извлечени

РЕШЕНИЕ № 440

По Протокол № 37/21.04.2022 год.

На основание чл.21, ал.1, т.12 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация, във връзка с чл.79, ал.1 и ал.2 от Закона за опазване на околната среда и чл.26 и чл.28, ал.1 от Закона за нормативните документи, предлагам Общински съвет гр. Белица взе следното решение :

1. Приема Програма за опазване на околната среда на Община Белица за периода 2021-2027г.;
2. Възлага на Кмета на Община Белица да внася ежегодно пред Общински съвет отчет за изпълнение на програмата.

Вярно с оригинала

Председател ОбС/п/ А.Ахмед

ОБЩИНА БЕЛИЦА

2780 - Белица, Област Благоевград, ул. „Георги Андрейчин“ № 15
тел./факс 07444/22 77; тел. 07444/23 23; e-mail:obelica@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА БЕЛИЦА 2021 – 2027г.

**ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ №440 ПО ПРОТОКОЛ № 37 от 21.04.2022г.
НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – БЕЛИЦА**

Община Белица - Общинска програма за околна среда 2021-2027г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение и цели на програмата.....	3
Раздел I. Анализ на средата.....	7
1. Природо - географски фактори.....	7
1.1. Географска характеристика, местоположение и граници.....	7
1.2. Административно – териториална характеристика.....	8
1.3. Релеф.....	9
1.4. Климат.....	10
1.5. Води.....	12
1.6. Почви и полезни изкопаеми.....	13
2. Социално-икономически фактори.....	15
2.1. Демографски и социални характеристики.....	15
2.2. Икономически показатели.....	20
3. Анализ по компоненти на околната среда.....	27
3.1. Атмосферен въздух.....	27
3.2. Води.....	30
3.3. Земи и почви.....	43
3.4. Зелена система и биоразнообразие.....	46
4. Анализ по фактори на въздействие върху околната среда.....	60
4.1. Отпадъци.....	60
4.2. Шум.....	74
4.3. Здравно-хигиенни аспекти на околната среда.....	75
5. Управленски и финансови фактори.....	77
5.1. Структура на управлението на дейности, свързани с околна среда.....	77
5.2. Сътрудничество с други институции и организации.....	79
5.3. Общински бюджет и финансиране на дейностите по околна среда.....	79
5.4. Информирание на обществеността.....	81
Раздел II. SWOT АНАЛИЗ.....	82
Раздел III. Визия за околната среда на общината.....	85
Раздел IV. Цели на програмата за опазване на околната среда	85
1. Генерална стратегическа цел.....	85
2. Специфични цели.....	86
Раздел V. План за действие	89
Раздел VI. Организация за изпълнението на програмата.....	108
Раздел VII. Мониторинг и контрол.....	109
Раздел VIII. Нормативна и стратегическа рамка.....	110
Списък на често използваните съкращения.....	113

ВЪВЕДЕНИЕ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Общинската Програма за опазване на околната среда (ПООС) се разработва на основание чл.79, ал.1 и ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и се приема от Общинския съвет. Програмата отчита настоящото състояние на околната среда на територията на община Белица, съществуващите потенциални замърсители, реалния риск за човешкото здраве и необходимите мерки и приоритети с оглед предотвратяване на този риск.

Програмата е необходима, за да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми на общината, запазване на доброто състояние на околната среда и формиране на адекватна политика за ефективно и целесъобразно използване на наличните ресурси.

Община Белица се стреми към бъдеще, в което ресурсите на околната среда се използват по най – разумен и ефективен начин, за да бъде тя здравословно и приветливо място, както за нейните жители, така и за туристите и гостите.

Настоящата Програма е разработена в условията на приемственост спрямо предходни общински екологични документи, стопански, финансови и други проучвания за територията на община Белица. При изготвянето на Плана за действие към ПООС е обърнато специално внимание на Общия устройствен план на община Белица за постигане на съвместимост с целите, проектите и дейностите по опазване на околната среда.

Както всички знаем опазването на околната среда не е самоцел. Фокусът на всички усилия в разглежданата област са хората, растителния и животинския свят, а също така подпомагане развитието на отделни отрасли и дейности.

Основните задачи, които се поставят с Програмата, са свързани с актуалните проблеми по опазване на средата, бъдещите инициативи за снижаване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ схеми и организация на изпълнение, начини на финансиране, отговорни звена, методи за контрол, превантивни дейности и др. В ПООС се поставят и задачи за интегриране на икономическите и социалните цели с тези по опазването на околната среда при планиране на общинските дейности и създаването на оптимална екологична обстановка. Едновременно се цели постигане на траен ефект за обществото, за да се елиминира вземането на евентуални „компромисни решения“ в условията на бюджетен дефицит в общината.

Програмата е динамичен и отворен документ. Тя ще бъде периодично допълвана съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други фактори със стратегическо и местно значение. Да аргументира проектите на общината през новия програмен период, които тя ще предложи за финансиране, като използва оптимално ограничените финансови и човешки ресурси и съсредоточи за решаване най-приоритетните проблеми.

Сроковете в програмата са съобразени с настоящото финансово състояние на общината и изискванията на екологичното законодателство действащо към момента.

Целите на програмата се свеждат до следното:

- ☐ Акцентиране върху най-важните екологични проблеми на общината;
- ☐ Сравняване и привеждане в унисон с националните и европейски приоритети;
- ☐ Обвързване на бъдещите проекти на общинска администрация и дейностите в програмата с националните, световни тенденции и стратегии по управление на околната среда;
- ☐ Създаване на организация за насочване на силите на общинските и държавни органи, частния и държавен бизнес, граждански сдружения, научни организации и гражданството към изпълнение на заложените в плана приоритетни мерки или за предотвратяване на нови замърсявания;
- ☐ Откриване на източници за финансиране (национални и международни програми, европейски фондове и др. за периода 2021-2027г.)

Програмата се основава на следните основни принципи:

• Опазване на природните ресурси

Постигането на целите на устойчивото развитие изисква съблюдаването на принципа устойчиво използване на природните ресурси и принципа на заменяемост. Природните ресурси следва да се използват при условия и по начини, при които да се съхраняват екосистемите и присъщото им минерално, биологично и ландшафтно разнообразие. Моделите на потребление на възобновяеми ресурси следва да гарантират тяхното непрекъснато и ефективно обновяване, както и запазване и подобряване на качеството им. Невъзобновяемите ресурси следва да се използват рационално и разумно, включително и като бъдат налагани ограничения върху използването на стратегически и редки природни ресурси и тяхната замяна в потреблението с алтернативни ресурси и синтетични материали.

• Замърсителят плаща за причинените вреди

Замърсителят заплаща глоби и такси, ако извършваните от него дейности причиняват или могат да причинят натиск върху околната среда, или ако произвежда, използва или търгува със суровини, полуфабрикати и готови продукти, съдържащи материали, увреждащи околната среда. Замърсителят трябва да поеме екологичните разходи, за предприемане на превантивни мерки, ако в резултат на дейността му е възникнала непосредствена заплаха за екологични щети, както и за оздравителни мерки при настъпване на екологични щети.

• Принцип на превенцията и предпазливостта

Необходимо е да се даде предимство на предотвратяването на замърсяванията за сметка на отстраняването на екологичните щети, причинени от тях. Дейности, които съгласно принципа на предпазливостта, представляват потенциална заплаха за околната среда и човешкото здраве следва да се избягват.

Всяка една дейност трябва да се планира и осъществява така, че:

- да причинява минимални изменения на околната среда;
- да създава най-малък риск за околната среда и човешкото здраве;
- да се редуцира до възможния минимум използването на суровини и енергия при производството, дистрибуцията и потреблението на стоки и материали;
- да осигурява възможности за рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците, генерирани от потреблението на продуктите;
- да се предотвратяват и ограничават отрицателните ефекти върху околната среда още при източника на замърсяване.

Принципът на предпазливостта се прилага посредством оценка на въздействието върху околната среда и използване на най-добрите налични технологии. Липсата на сигурни научни данни не следва да бъде възприемана като основание за не предприемане на мерки за предотвратяване на деградацията на околната среда, в случаи на потенциални или съществуващи въздействия върху нея.

• Устойчиво развитие

Устойчивото развитие се дефинира като развитие, което „посреща потребностите на настоящото поколение без да е в ущърб на възможността бъдещите поколения да посрещнат собствените си нужди“. То се постига посредством осъществяването на политики, при които се хармонизират и интегрират икономическото, социалното развитие и опазването на околната среда. Тази концепция предполага устойчив икономически ръст, намаляване на бедността, справедливо разпределение на националното богатство, подобряване на общественото здраве и качеството на живот, като същевременно се намалява замърсяването на околната среда, предотвратяват се бъдещи замърсявания и се съхранява биологичното разнообразие.

• Потребителят плаща

Всеки, който ползва природни ресурси и услуги следва да заплаща реалната цена за тях и да покрие разходите за възстановяването им.

• Споделена отговорност

Всички страни, които носят отговорност за замърсяване на околната среда трябва да участват в разрешаването на възникналите екологични проблеми.

• Достъп до информация за околната среда

Компетентните органи следва да предоставят на обществеността информация за околната среда. Всеки има право на достъп до наличната информация за околна среда, без да е необходимо да доказва конкретен интерес.

• Интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики

Според този принцип е необходимо изискванията за опазване на околната среда да бъдат интегрирани в секторните политики и в тези на национално, регионално и местно равнище.

• Участие на обществеността във вземането на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда

На обществеността следва да бъде осигурена възможност да участва в процеса на вземането на решения за околната среда, както и да й бъде осигурен ефективен достъп до правосъдие по въпроси на околната среда.

Основанието за правомощията на органите на местната власт по отношение на процесите на управление на околната среда се съдържа в чл.17 по Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), в който е посочено, че местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност, включително в сферата на опазването на околната среда и рационалното използване на природните ресурси. Специалният Закон за опазване на околната среда вменява на кметовете на общини функцията на компетентен орган по опазване на околната среда (чл.10, ал.1, т.6).

Като такива, на тях са възложени редица задължения за управление на компонентите и факторите на околната среда на територията на общината (чл.15, ал.1)

В тази връзка, Програмата за опазване на околната среда на община Белица съдържат раздели, които са обособени по компоненти и фактори на околната среда и следват както разпоредбите на специалните закони по околна среда, така и другите национални планове и програми, които се приемат в отделните сектори, като въздух, води, почви, отпадъци, шум.

Поставен е акцент върху използването в максимална степен на наличните и потенциални благоприятни възможности, оползотворяването на природните ресурси чрез неутрализиране на заплахите, които средата поставя:

- ☐ преустановяване замърсяването на водите и почвите- изграждане на канализационни системи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води;
- ☐ подобряване състоянието на екосистемите и биологичното разнообразие;
- ☐ развиване на екологосъобразно земеделие и отстраняване на факторите, водещи до деградация на почвите и влошаване на агротехническите им показатели;
- ☐ разширяване и усъвършенстване на системата за управление на отпадъците;
- ☐ намаляване замърсяването на атмосферния въздух и ограничаване на шумовите емисии.

Избраният подход за разработването на Програмата съответства на одобрените от Висшия експертен съвет на МОСВ методически указания. Основният използван инструментариум в разработката е стратегическото планиране, почиващо на социално-икономически, целеви, проблемен и SWOT анализи. ПООС поставя началото за решаване на екологичните проблеми, натрупани през последните години, чрез привличане на всички заинтересовани страни за участие с цел предприемане на действия за отстраняването им.

I. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. Природо - географски фактори.

1.1 Географска характеристика, местоположение и граници.

Фиг. 1 Карта на област Благоевград и местоположение на Община Белица в нея

Община Белица е разположена в Югозападна България – в североизточната част на област Благоевград, в южните склонове на Рила и Западните Родопи, върху площ от 267,35 кв.км.

Нарежда се на последно място по големина от общо 14-те общини в област Благоевград и на 11-то място по брой на населението. Граничи с 6 други общини: на югоизток – община Банско, на юг и запад – община Разлог, на североизток – община Якоруда, на северозапад – община Рила (Област Кюстендил), на север –

община Самоков (Софийска област) и на изток – община Велинград и община Сърница (Област Пазарджик).

С голямо значение за общината са функционалните връзки на над общинско ниво с общините Банско, Якоруда и Велинград, в икономическо и културно отношение, наличие на изяви роднински връзки на населението и др.

На общинско ниво се наблюдава наличието на два изяви центрове на развитие в лицето на административния център град Белица и разположените югоизточно от течението на Места, с. Краище и гравитиращото към него с. Горно Краище, където е и най голямата концентрация на население.

Икономическата активност е съсредоточена в град Белица, но се наблюдава тенденция за концентрация на производствени, обслужващи и търговски зони по протежение на второкласния републикански път Разлог- Велинград и успоредната му жп линия.

Като вторичен опорен център се явява с. Бабяк, имало средишно значение за селата от Родопския дял на общината в миналото, днес със значително намалено значение вследствие на концентрацията на населението около републиканския път.

Функционалните връзки на общинско ниво са предопределени от йерархичната структура с център гр. Белица.

При определянето на значението на населените места като центрове на развитие в Югозападен район (ЮЗР) е възприета йерархичната структура на градовете-центрове в Националната концепция за пространствено развитие (2013-2025).

Белица е дефинирана като пето ниво – много малки градове и села – центрове на общини, а територията на общината като периферна територия.

1.2 Административно - териториална характеристика.

Фиг.2 Граници на общините в област Благоевград

Общината обхваща 12 населени места - общинският център гр. Белица, и 11 села, които са разположени в южната част на общината (Бабяк, Горно Краище, Гълъбово, Дагоново, Златарица, Краище, Кузово, Лютово, Орцево, Палатик, Черешово). Осем от тези села са разпръснати във високопланинската част на Родопите. Селищната мрежа е слабо развита поради ограниченията на релефа, като липсва административен и икономически център с над общинско значение.

Административният център гр. Белица, е разположен на 71 км от гр. Благоевград, се намира в Южната част на Рила и е свързан с отклонение от 4 км от главния път Разлог – Велинград, който свързва общината с международните пътища Е-79 и Е-80, а също и националния II-19. Това осигурява транспортна връзка до София, Пловдив, Благоевград и ГКПП Кулата и ГКПП Илинден.

Разстоянията между общинския център и селата в общината по шосе са както следва:

- Белица – Бабяк – 18.7 км;
- Белица – Горно Краище – 7.4 км;
- Белица – Гълъбово – 18.5 км;
- Белица – Дагоново – 8.2 км;
- Белица – Златарица – 34.7 км;
- Белица – Краище – 5.1 км.
- Белица – Кузово – 21.2 км.
- Белица – Лютово – 14 км.
- Белица – Орцево – 25.9 км.
- Белица – Палатик – 28.5 км.
- Белица – Черешово – 25.4 км.

Средната отдалеченост между селата и общинския център е 18.8 км.

1.3 Релеф.

Релефът на община Белица е преобладаващо планински и полупланински. Средният наклон на терена е 9,1%. Територията обхваща части от Рила, Родопите и долината на р. Места. Източно от долината на река Беличка се простират части от Източният /Мусаленския/ дял на Рила планина. Широките поляни на Семково /около 1600 м.н.в./ по южния склон на Рила разнообразяват релефа на стръмно спускащите се към Разложката котловина планински склонове. Източно от Пирин планина се простират котловините и праговете по течението на р. Места. На изток Разложката котловина се загражда от рида Дъбраш /ср.надм.в. 1600м/, който принадлежи на Западните Родопи.

Съгласно класификационният код за средната надморска височина на териториалните единици за населени места в Р. България, надморската височина на населените места в общината варира от 800 до над 1000 метра.

Фиг.3 Релеф и надморска височина на община Белица

Средната надморска височина е 1351м., а денивелацията е 450м., което оказва неблагоприятно влияние върху общоикономическото и инфраструктурното развитие на общината, както и върху развитието на селищната мрежа.

Съгласно класификационният код за средната надморска височина на териториалните единици за населени места в Р. България, надморската височина на населените места в общината варира от 800 до над 1000 метра.

Средната надморска височина е 1351 м., а денивелацията е 450 м., което оказва неблагоприятно влияние върху общоикономическото и инфраструктурното развитие на общината, както и върху развитието на селищната мрежа.

Релефът оказва най-силно влияние върху селското стопанство и транспорта. По планинските склонове съществуват добри условия за многоотраслова селскостопанска структура и специализация предимно в отглеждане на селскостопански добитък.

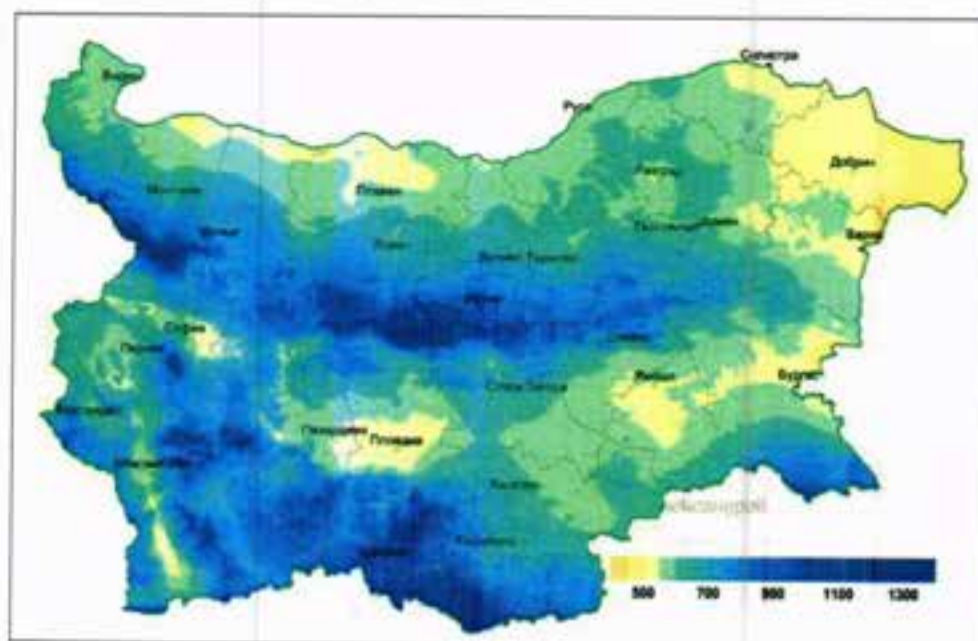
1.4. Климат

Община Белица, живописно разположена в североизточната част на Разложката котловина и Благоевградския район по долината на р. Места между южните склонове на източна Рила и северните склонове на Велийшко-Виденишкия дял на Западните Родопи, има подчертано преходноконтинентален климат със слабоизразено средиземноморско влияние.

Рилският масив се издига на границата на умерено-континенталния и преходно средиземноморския климат. Планинският релеф, голямото вертикално разчленение

и радиалната ориентация на планинските ридове обуславят етажиране на климатичните условия с изразителни местни колебания.

Валежите са важен климатичен елемент, оказващ влияние върху чистотата на атмосферния въздух и количеството и качествения състав на водите. Особеностите в географското положение, преноса на въздушните маси и тяхната трансформация намират отражение във вида, количеството и разпределението на валежите.

Фиг.4 *Пространствено разпределение на годишните валежи в България (в мм.)*

Валежният режим показва известни особености. Влиянието на околните планини се отразява повече върху количеството на годишния валеж отколкото върху неговия режим. Средно годишно количество валежи – 66 мм., което е малко над средното за страната – 640мм. Най-голямо е количеството през м. май, юни, а най-малки средномесечни валежи има през август, септември. С височината бързо нараства броят на дните със снеговалеж. Мекият средиземноморски въздух, проникващ по течението на р. Места, определя климата в град Белица като лечебен за хората с белодробни заболявания.

Случаите с по-продължителни периоди с непрекъсната снежна покривка са често срещани. Снежната покривка се задържа около 150 дни в годината, като с повишаване на надморската височина нараства и броят на дните със снежна покривка.

Средната годишна температура на въздуха в община Белица е 9.3 °C. Лятото е кратко и прохладно със средна температура през м. юли 18 °C. Зимите са студени, като средната януарска температура е около -2 °C.

□ В с. Краище - 2 бр. сондажи в поречието на р. Места, минерална вода, частично консервирани. Използва се за битови нужди на населението.

□ В с. Дагоново - сондаж в поречието на р. Места, минерална вода, частично консервиран. Използва се за битови нужди на населението. Използват се за битови нужди на населението. Изброените водоизточници са общинска собственост, но Общинска администрация гр. Белица не разполага с данни за дебита и качествата на водата.

1.6. Почви и полезни изкопаеми.

1.6.1 Почви на територията на община Белица

Общата площ на община Белица е 267 350 дка, от които 194796 дка са горски територии, 65936 дка – земеделски земи, 4310 дка – населени места и други урбанизирани територии, 969 дка – водни течения и водни площи и 1339 дка – територии за транспорт и инфраструктура.

На територията на общината се различават следните почвени типове:

- делувиялни почви, глинесто-песъчливи в подножието на склоновете по долините на реките Места и Беличка;
- алувиално-делувиялни, каменисти;
- алувиално-ливадни почви – с ниско хумусно съдържание;
- хумусно-карбонатни – разположени в хълмистата част на общината

(1)

(2)

(2a)

На снимките: 1 - кафяви горски почви; снимка 2 и 2a - алувиални и алувиално-ливадни почви

На територията на община Белица няма промишлени предприятия/за черни и цветни метали /и дейности по добив и обогатяване на руди, което означава, че нямаме замърсени с тежки метали почви, както и нарушени терени от добивни дейности.

Почвено-климатичните условия и силното вертикално разчленение на релефа са довели до развитието на силна степен на ерозия в обезлесените участъци. Средногодишно плаващия наносен отток е от 150 до 500 т/кв.км. Законният дърводобив, възобновяването и залесяването, реконструкцията на слабопродуктивни гори се извършват съгласно лесоустройствения план на Държавно лесничейство "Белица".

Основните фактори за развитие на ерозионните процеси са :

- почвено – климатични;
- антропогенни – криминални сечи, пожари причиняващи обезлесяване и оголване на значителни територии, допускане на изоставени, пустеещи земи и др.

На този етап ерозионните процеси нямат масов характер, но при масова незаконна сеч би могло да доведе до тяхното влошаване. За по-силно ерозираните райони /над гр. Белица/ са разработени проекти за борба с почвената ерозия. По-голяма част от земеделските земи, намиращи се в планинската територия, са с наклон над 6 градуса, не се обработват и естествено се затревяват, с което от части по естествен начин се ограничават ерозионните процеси.

Частните земеделски стопани, обработващи земята използват най-вече естествен /оборски тор/ , вследствие на което, считаме, че нямаме киселини почви.

При използване на почвите за земеделие, горният слой бързо обеднява на азот, фосфор, калий и микроелементи, за внасянето на които под формата на торове са необходими значителни средства.

Общината няма своя програма за опазването качеството на почвите.

Ежегодно се полагат усилия за премахване на нерегламентираните сметища и локални замърсявания в общината. Предприемат се мерки за рекултивация на нарушени терени и действия за контрол върху употребата на изкуствени торове.

През последните години в района се налагат добри земеделски практики, както и спазване на технологичните изисквания при употреба на пестициди и торове и намаляване опожаряването на стърнищата след прибиране на селскостопанската продукция, което довежда до замърсяване на земите. На този етап в община Белица няма данни за замърсени почви.

Важен елемент свързан с почвите е ерозията. Почвената ерозия е световен проблем, който оказва негативно влияние върху селското стопанство. Развитието на биологичното земеделие и залесяването могат да подобрят значително състоянието на почвите.

Повсеместно явление в района е плоскостната ерозия, която се проявява предимно върху поземлените (селскостопански) ресурси.

Основните източници на замърсяване на почвите са:

- Комунално-битова дейност – изхвърляне на отпадъци, които при неправилно съхранение замърсяват почвите и подпочвените води;
- Изсичане на горите, водещо до изтощаване на почвите, ерозия и засоляване; производството на нитратна земеделска продукция.

Предприемат се текущи мерки за рекултивация на нарушени терени в общината.

1.6.2. Полезни изкопаеми на територията на община Белица.

За община Белица е характерно наличие на сравнително разнообразни инженерно-геоложки условия. Гранити, гнайси и мрамори се разкриват в северната и източната част на общината ни. При с. Бабяк са открити находища от молибденит и оловно-цинкови руди, както и залежи от злато.

2. Социално - икономически фактори на територията на община Белица.

2.1. Демографски и социални характеристики.

Община Белица се състои от 12 населени места, в това число общинския център гр. Белица и селата Бабяк, Горно Краище, Гълъбово, Дагоново, Златарица, Краище, Кузьово, Лютово, Орцево, Палатик и Черешово.

В разглеждания петгодишен период, населението на община Белица прогресивно намалява, следвайки в тази насока тенденциите в област Благоевград, като през 2016г. населението на област Благоевград е било 310 321 души , а на община Белица 9 541 души.

По данни на НСИ към 31.12.2020г. населението на област Благоевград е 301 138 души , а за община Белица е 9 099 души, от които 4 470 мъже и 4 629 жени, разпределени в градовете всичко 2 936, а в селата 6 163 души.

Като цяло се наблюдава спад на населението в общината със сравнително равномерно темпо, следвайки общата тенденция за обезлюдяване на страната.

Населението, което е намаляло за този период е 442 души.

Общата тенденция за намаляване на населението е валидна и за населените места в общината, като изключение правят с. Дагоново и с. Горно Краище, в които се наблюдава известен ръст. Причина за това може да се търси в близостта на населеното място до административния център – град Белица и до основния път, свързващ Велинград и Банско.

Таблица на адресно регистрираните по постоянен и настоящ адрес лица на територията на община Белица

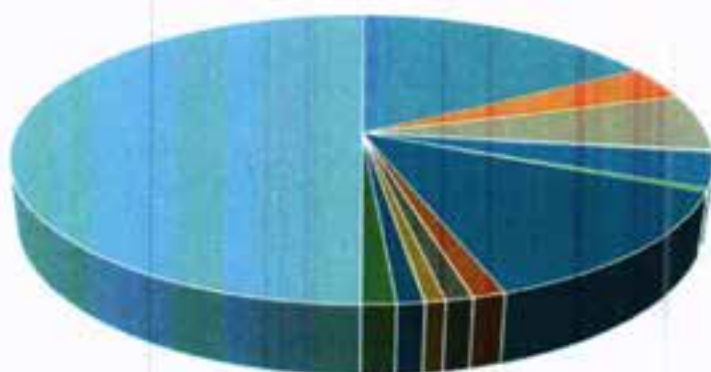
Таблица 1

Населени места	Постоянен адрес	Настоящ адрес
Гр. Белица	3328	3030
С. Бабяк	755	719
С.Горно Краище	1264	1188
С.Гълъбово	33	35
С.Дагоново	783	729
С.Златарица	78	83
С.Краище	2650	2473
С. Кузьово	259	239
С. Лютово	216	216

С. Орцево	158	151
С. Палатик	215	205
С. Черешово	270	244
Всичко за общината	10 009	9 312

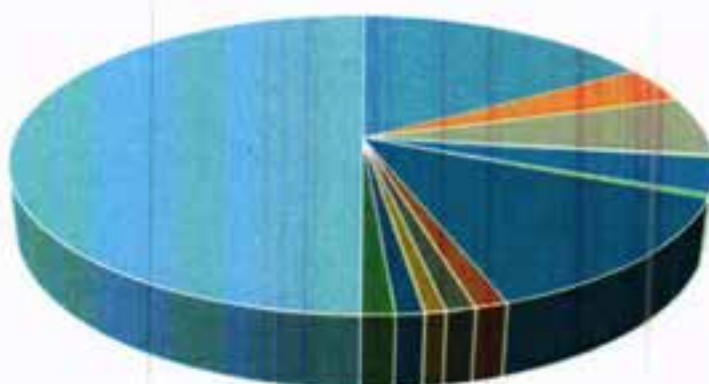
*Източник ГД"ГРАО"

Постоянен адрес

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Настоящ адрес

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

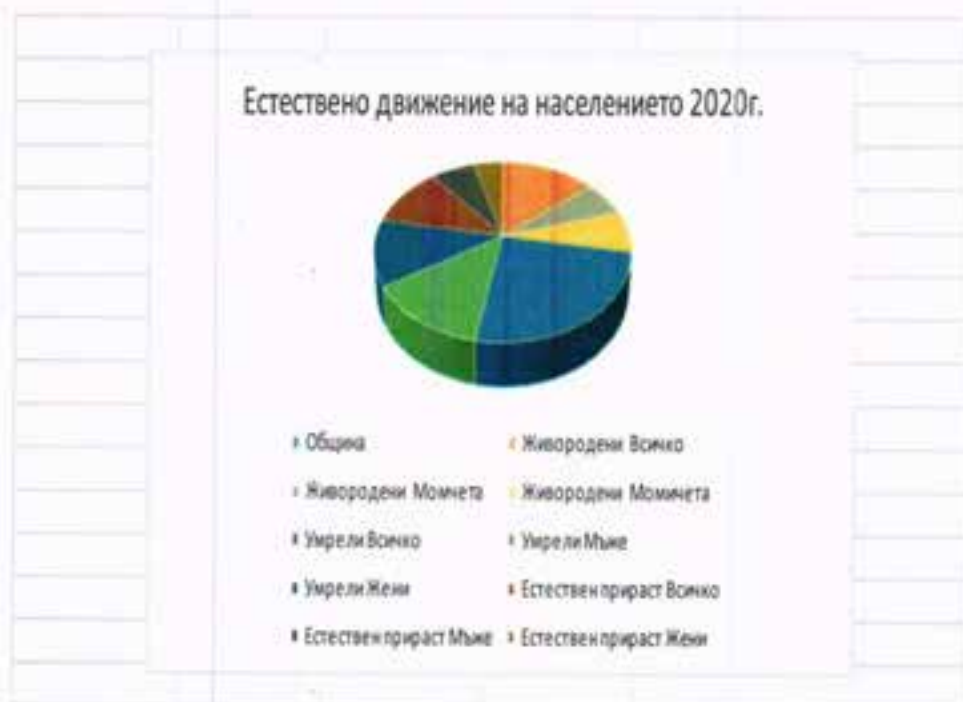
Основните демографски процеси към декември 2020 година показват негативни тенденции в естествения прираст на населението, както и в цялата страна, така и в община Белица.

Естествено движение на населението през 2020 година на община Белица/брой/

Таблица 2

Община	Живородени /брой/			Умрели /брой/			Естествен прираст /брой/		
	Всичко	Момчета	Момичета	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
Белица	79	37	42	142	75	67	-63	-38	-25

*Данни от НСИ

Естественият прираст на населението се изразява в разликата между живородените деца и умрелите за даден период от време. В таблицата са представени официалните данни на показателите за община Белица – живородени, умрели и естествен прираст.

Намаляването на естествения прираст, комбиниран с отрицателен механичен прираст, влияят в посока на непрекъснато намаляване на населението на общината. По отношение на дългосрочното планиране е валидна общата за страната

тенденция на застаряване на населението, която още повече се засилва от процесите на миграция сред младите хора.

Механично движение на населението на община Белица през 2020г. /брой/

Таблица 3

Община	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени	Всичко	Мъже	Жени
Белица	87	28	59	124	42	82	-37	-14	-23

Безработицата и ограниченият достъп до заетост е основният проблем за осигуряване на нормален стандарт на живот. Ограниченият брой работни места в община Белица се дължат на :

- 1) Малкият брой предприятия, осигуряващи заетост и съответно липса на алтернативни работни места;
- 2) Затваряне на предприятията в резултат от икономическата криза и/или намаляване на работното време;
- 3) Загуба на работни места за заетите извън общината.

През последните години се наблюдава увеличение на средната продължителност на престоя на безработните лица на трудовата борса, без да е налице възможност за подходяща реализация в зависимост от притежаваните качества на безработните. Малките селища в общината притежават сходни белези на значителна изостаналост, спрямо условията на градската среда и по-ниско качество на живот.

В общината има изолирани населени места, следствие на недоизградена и неподдържана пътна мрежа, както и на зле организиран междуселищен транспорт. Налице е висок дял на безработните с основно и по-ниско образование. Наблюдава се обаче и тенденция за подобряване на качествената характеристика на безработните лица, която се определя от:

- 1) По-висок относителен дял на регистрираните безработни лица със средно и висше образование;
- 2) По - висок относителен дял на регистрираните лица до 29 години и тези в групата от 30 до 44 години.

Общинската администрация не може самостоятелно да провежда активна политика на пазара на труда, не съществуват и условия за превантивна политика. Разполагаемите финансови ресурси не позволяват обезпечаване в материално-техническо отношение на програмите за субсидирана заетост, прилагани от Министерството на труда и социалната политика.

Основен проблем в община Белица свързан със заетостта е, че голяма част от населението е със сезонна заетост. Голяма част от лицата, които биват наети на сезонна работа не работят съгласно българското законодателство (работят без трудов договор). Така на преден план излиза тенденция към увеличаване на броя на безработните лица от чисто статистическа гледна точка.

Основно работните места, които се разкриват са за помощен персонал в туристическите обекти в района, за заемането на които не се поставят високи изисквания по отношение на образованието и квалификацията.

Действията по отношение на намаляване на безработицата в общината следва да се реализират в две основни направления – превантивни (обучение на безработни и заети) и защитни – мерки, насърчаващи работодателите да наемат на работа лица, в т.ч. и в неравностойно положение. От голямо значение са превантивните действия, които целят хората, останали без работа, да не изпаднат в състояние на трайна безработица и оттам – до необходимостта от социално подпомагане. Важно условие за подобряване на качеството на упражнявания труд е повишаването на пригодността на работната сила за заетост чрез усъвършенстване на формите за преквалификация и привеждането ѝ в съответствие с изменящите се изисквания на пазара. Най-голямо значение за увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата е създаването на работни места в реалния сектор, което е в пряка зависимост от провежданата държавна политика и състоянието на стопанската среда. С цел трайно решаване на проблема с неравновесието в пазара на труда, изразяващо се в ограничено търсене на работна сила при значителен процент на безработица, е необходимо усилията и средствата да се съсредоточат за генериране на заетост във всички възможни направления (държавен и частен сектор). В същото време, при ниското търсене на труд, шансовете за заетост на лицата в неравностойно положение на пазара на труда намаляват още повече.

2.2 Икономически показатели.

Промисленост

Община Белица не е силно индустриализирана, няма индустриално производство, което да влошава параметрите на околната среда, но приносът на предприятията от промишлеността на Брутният вътрешен продукт на общината е около 60%. В сектора са ангажирани около 38% от заетите в общината.

Местната икономика е представена предимно от малки цехове в дървопреработвателната и шивашката промишленост.

Най-голям е дялът на стопанските субекти, занимаващи се с търговия, ремонт и обслужване /47,95 %/, следвани от тези в преработващата индустрия /18,1%/ и хотелиерството и ресторантьорството /около 15,4 %/.

Структурата на фирмите по големина следва общата тенденция за областта и страната. Най-голям е относителният дял на микрофирмите /със заети до 9 човека/ - около 91 %.

Промислеността в общината е представена от предприятия, специализирани преди всичко в дърводобива и дървопреработването, които разчитат на наличието на суровини, материална база и квалифициран персонал. Леката промишленост е представена от няколко шивашки цеха, които шият на изплате, а хранително-вкусовата – с производство на хляб и хлебни изделия. Възможност за стимулиране на местната икономика е развитието на дървопреработването в посока производство на крайни продукти - мебели, дограми и др.

Данните за структурата на икономиката в Община Белица по отрасли показват концентрация на икономическата активност в сферите на търговията, преработващата промишленост, хотелиерството и ресторантьорството. Най-голям е броят на предприятията заети в сферата на търговията, като от относително ниския размер на формирания оборот може да се направи изводът, че това са предимно микро и малки търговски фирми, специализирани преди всичко в търговията на дребно.

На второ място в структурата по брой предприятия е отрасъла на преработващата промишленост, като относителният дял на тези стопански субекти е по висок от общия за областта, но формирания брутен вътрешен продукт от тях е близо три пъти по нисък от този на областно равнище. Това означава, че предприятията от тази група са преобладаващо малки с ниска норма на капитализация и имат допълващи функции в икономическата структура на областта. Същевременно те представляват ядрото на реалния сектор на общинско равнище, като формират близо 43% от съвкупните приходи от икономически дейности в общината. Това дава основание да се приеме, че секторът е ключов за икономиката и може да се търси потенциал за концентрация на икономическата активност към него.

Хотелиерство и ресторантьорство е третия сектор с най-висок относителен дял на предприятията в Общината, като за него аналогично може да се направи извода за ниска производителност на единица стопански субект (спрямо областта) и очакване за микро-величина на представляващите го единици.

От останалите икономически сектори следва да бъде посочено строителството, при което ниския брой на регистрираните фирми се компенсира от сравнително високи обороти. Диверсификацията на видовете предприятия в бранша вероятно е съществена предвид обемите на регистрирани на територията на общината печалби и загуби от дейността в сектора.

От анализа може да се направи базисен извод за това, че потенциал за приоритизиране в отраслово отношение може да се търси преди всичко в преработващата промишленост и секторите, свързани с туризма.

Основен показател за равнището на стабилност на икономиката на определена територия се определя от структурата на заетостта. Причина за това е обстоятелството, че при икономически неравновесия на по-висока променливост са изложени заетите в частния сектор, докато поради характеристиките на обществения сектор трудовите правоотношения в тях се характеризират с относително по-висока степен на стабилност. Това дава възможност да се прецени в каква степен развитието на обществения сектор може да омекоти евентуални шокове от чисто икономически характер. Интерпретацията на резултатите има и пряко отношение към структурата на разходите в публичния и частния сектор, както и към степента на натоварване на социалната система в периоди на завишена безработица.

Селско стопанство

Селското стопанство заема определено място в икономиката на общината.

Обработваемата земя е 54,2% от земеделските територии и е с обща площ 34 203 дка. Относителният ѝ дял спрямо общата площ на общината е 11,7% - около 4 пъти по-малко от средното за страната (44,8%). На човек от населението се падат по 3,6 дка обработваема земя, при средно за страната 6,3 дка/човек.

По данни на Министерство на земеделието и храните през последните години общия брой на стопанствата на територията на община Белица е 1 607 като използваната земеделска земя (дка) е 15 761,8. Високият относителен дял на домакинствата, ангажирани в земеделски стопанства е свързано предимно с производството на селскостопанска продукция за собствени нужди, за повишаване доходите на населението, но и с доминиращата роля на селското стопанство в структурата на общинската икономика.

По форма на собственост 10% от земеделската земя е частна, 10% е общинска, 80% е държавна. Относителният дял на общинските земи е нисък и силно ограничава възможностите за стимулиране развитието на селското стопанство чрез предоставяне на площи на арендатори за създаване на крупни стопанства и ферми. Резерв представляват земите, които се предвижда да бъдат актувани като общинска собственост след изтичане на давностния срок за възстановяване на собствеността.

Основна част от обработваемата земя заемат културите: картофи (2920дка), зрял боб (520дка), царевица (600 дка) и тютюн (920дка), зеленчуци общо (270дка), люцерна (450дка), пшеница (30дка). Съществуват благоприятни условия за култивиране на лечебни растения, и създаване на трайни насаждения от горскоплодни култури.

Средният размер на обработваните площи от земеделските стопани в общината е 3,2 дка, като основните причини са раздробеността на земята и планинския релеф. Използва се остаряла селскостопанска техника или не се използва техника, което води до загуби при прибиране на реколтата. Стопанствата са ориентирани към самозадоволяване нуждите на населението, като земята се обработва за допълване на доходите на домакинствата.

Перспективите за развитие на селското стопанство на община Белица са свързани с въвеждане на алтернативни култури, като ръж и тритикале, билки, малини и боровинки. Потенциал за развитие има и пчеларството. Важно значение за развитието на селското стопанство има и развитието на свързаните отрасли, предимно хранително-вкусовата промишленост и селския туризъм.

Горско стопанство

Горското стопанство заема съществено място в икономиката на община Белица. Община Белица се намира в планински район, поради което местната икономика е силно зависима от дърводобива и дървопреработването. Горският фонд на територията на община Белица е 231 046 дка, или 71,8% от територията на общината. Физикогеографските условия на територията обуславят наличието на разнообразна естествена горска растителност. В Рила преобладават иглолистните насаждения – бял и черен бор, смърч, бяла и черна мура. В по-ниските части от широколистните дървесни видове преобладава дъба. Широколистният пояс навлиза по долините на рилските реки навътре в планината. Западните Родопи са заети предимно от представители на средноевропейската горска растителност, като особено голямо развитие има иглолистната растителност. Големи иглолистни масиви покриват височините на Дъбрашкия рид. По-големи площи от букови гори има по северните склонове на Западните Родопи.

Основните горскостопански дейности, които се развиват в горските територии са: дърводобив, възобновяване и залесяване, реконструкция на слабопродуктивни гори. Местното население ползва дърва за огрев и малки количества строителна дървесина. Значимо е и вторичното използване на горите (сено, листников фураж, горски плодове и билки). Основен проблем в общината са мащабите на незаконната сеч, като значителна част от доходите на местното население се осигуряват от сивата икономика. Изсечените горски площи от незаконна сеч почти не се залесяват и възстановяват от лесничейството поради недостиг на финансови ресурси, което активизира ерозионните процеси.

Преобладаващата част от горите са държавна собственост, на частни лица са възстановени 1427 дка. Значителният дял на държавния горски фонд е свързан с обявяването на Национален парк „Рила“. Използването на горските ресурси за стопански цели следва да се извършва в съответствие със Закона за защитените територии, подзаконовите

Значителният горски фонд може да бъде един основните източници на икономически растеж на общината, при устойчиво ползване на горските ресурси. Развитието на производства, използващи дървесината като суровина, както и такива свързани с първична преработка на билки, гъби и диви плодове би

допринесло както за развитието на селското и горско стопанство така и за цялостното икономическо развитие на общината. Това изисква целенасочени действия за развитие и защита на горските територии.

Туризм

Удивителната природа, местоположението и забележителностите дават възможност на община Белица да развива почти всички видове туризъм – екотуризъм, селски, планински, културен, алтернативен и исторически туризъм, хобитуризъм. Курортен комплекс „Семково“, като част от Общината предлага отлични възможности за практикуване на целогодишен туризъм- летен пешеходен и еко туризъм, и на зимен ски туризъм. Местоположението му и природното богатство отдавна са отредили неговата основна роля в развитието на туризма в Община Белица. Това дава основание през 2009 година „Природният феномен – Белица“ да бъде удостоена с Марка EDEN „Отлична Европейска туристическа дестинация“ - туризъм в защитените територии на България на Европейския съюз и членството ѝ в международната EDEN мрежа с представителство на 27 държави членки на ЕС. От 2006 година „Природният феномен – Белица“ е член и на международната мрежа PAN Parks.

Освен Семково, в пределите на Община Белица попада и известният „Парк за реадaptация на танцуващи мечки“, който ежегодно се посещава от хиляди любители на мечките и спокойствието на планината. Паркът дава възможност да се откъснете от натовареното ежедневие и да се докоснете до животинския свят. В рамките на община Белица са маркирани екопътеки и туристически маршрути, свързващи Семково, Парка за танцуващи мечки и различни забележителности в Общината.

Основен център на туристическа дейност е КК „Семково“. Курорта е разположен в землището на град Белица, на 17 км. от града, в Рила планина сред красива природа. Това е един от най-старите зимни курорти в България. Разполага с добра инфраструктура за ски спорт, особено подходяща за начинаещи. През лятото е възможен и преход от Семково до Центъра за реадaptация на танцуващи мечки. По силата на Разпореждане на МС/29.07.1954г. Семково е обявено за курортна гора. С приемането на първия градоустройствен план през 1960 г. то придобива статут на селищно образувание – Заповед № 363/19.04.1960г. Със Заповед №2620 на МНЗ от 1963г. КК „Семково“ е обявен за курорт с национално значение.

Курорт „Семково“ е разположен в южните склонове на Рила планина с надморска височина 1560-1730м., върху територия с обща площ 115 ха, която включва трите съставлящи курорта поляни-долна, средна и горна. Транспортната достъпност до курорта се осъществява чрез четвъртокласен асфалтиран път, който се реконструира през тази година по ПРСР 2014-2020г.

Изграденият към резервата за танцуващи мечки асфалтиран четвъртокласен път се свързва със Семково посредством съществуващ горски път.

Към настоящия момент КК „Семково“ разполага с база за настаняване от 1280 легла. Съоръженията за зимни спортове са представени от 7 ски-писти с обща дължина 3150м. Ски пистите се обслужват от 8 влека с капацитет 350-400 скиори

/час. По-голямата част от ски-пистите са извън територията на курорта и се стопанисват от ТУ и УАСГ по договор с Държавно лесничейство, поделение на ДГФ и отстъпени права за ползване. Курортът е изходен пункт на много планински маршрути в Рила планина. В района му са изградени част от 4 скопътеки на територията на Община Белица. Има прекрасни условия за хоби туризъм и планинско колоездене. Обектите за обществено обслужване в курорта са крайно недостатъчни. Липсват обекти на административно, здравно, банково, търговско, информационно обслужване, охрана, обекти за атракции и спорт. Наличната настанителна база на територията на община Белица и КК "Семково" е представена следващата таблица.

Таблица 4 : Места за подслон и настаняване, капацитет

Туристически обекти	Стаи	Апартаменти/студия	Легла (общо)
Град Белица			
Хотелски „Здравец“***	12	7	44
Хотел „Марина“***	13	14	71
Хотел „Белица“** (не работи)	54	2	120
Семеен хотел „Богатиново“	6	-	12
Мотел, м. „Св. Богородица“	-	4	8
Къща за гости „Гюргя“	3	-	6
Къща за гости „Манова къща“	3	-	5
Къща за гости „Манолова къща“	3	-	6
Къща за гости „Чорбаджиева къща“	3	-	6
КК „Семково“			
Почивна станция на ТУ	-	-	92
Почивна станция на УАСГ	-	-	120
Почивна станция „Елпром“	-	-	24
База за възстановяване и почивка Киборг	-	-	15
Хотел „Бор“	54	3	180
Хотел „Рила“**	77	16	480
Хотел „Семково“	-	-	32
Семеен Хотел „Богатиново“	6	-	12
Вилно селище „Света гора“***	-	-	60
Вилно селище „Под елите“ (вили)	26	-	26
Вилно селище „Релакс“ (4 бунгала)	4	-	12

Частни вили (60 бр.)	-	-	160
Хижа „Семково“	-	-	55
с. Краище			
Хотел „Краище“*	20	-	80
Частна къща	5	-	12
Общо	295	46	1650

На територията на Община Белица развиват дейност 34 предприятия, работещи в сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“. Базата за настаняване е съсредоточена в 25 обекта, предимно в гр. Белица, КК „Семково“ и с. Краище. Базата за настаняване е съсредоточена в 25 обекта, предимно в гр. Белица, КК „Семково“ и с. Краище. Общата леглова база в местата за настаняване и подслон на община Белица е 1650 легла, от които 1280 в Семково, 278 легла в град Белица и 92 в с. Краище.

Таблица 5: Самостоятелни заведения за хранене и развлечения на територията на община Белица

Заведения за хранене и развлечение	Местоположение	Капацитет (места)
„Гецата“	Автогара Белица	80
„Мартини бар“	Автогара Белица	70
Механа „Белица“	Белица	58
Ресторант „При Енчев“	Центъра на гр. Белица	40
Ресторант „Вижън“	Центъра на гр. Белица	100
Ресторант „Брего“	Ул. "Димо Хаджидимов"	100
Ресторант „Рибарнико“	По пътя Белица-Семково	150
Ресторант „Краище“	с. Краище	50
Ресторант „Райски кът-Християна“	М. "Адрианов чарк"	120
„Горски кът“	КК "Семково"	70
Общо:		838

Във всички места за настаняване и средства има и заведения за хранене. Заведенията за хранене предлагат традиционна за сезона храна от местната национална кухня и суха храна за излети сред природата.

Освен посочените заведения за хранене на територията на община Белица има дискотека, 7 кафе аперитива, 4 кафе бара, интернет кафе и 2 снекбара.

Крайно оскъдна е информацията за туристическия поток. Няма събирана и обработвана информация за реализираните нощувки от български и чуждестранни туристи в местата за настаняване и средствата за подслон на територията на община Белица. Частична информация, събрана от ТИЦ - Белица, има за

посетители в обекти за пренощуване, Парка за реадатация на мечките, Музея и ползвателите на услуги, предоставяни от ТИЦ-Белица.

Информацията за пренощуващите туристи в туристически обекти в община Белица показва, че през 2020г. спрямо 2014г. се запазва нивото на посетителите. По декларираните данни броят на туристите се движи между 9 000 и 10 000.

Като цяло туризмът в община Белица през последните години се превръща в целогодишен. На 12 км. от гр. Белица в м. „Адрианов чарк“ е разположен Паркът за реадатация на танцуващите мечки. Паркът се простира на територията на 12 хектара и е разположен от 1200 до 1345 м.н.в. Той е създаден от Фондация „Четири лапи“ с подкрепата на Фондация „Бриджит Бардо“ и Община Белица. Паркът е открит през 2000г. и в него са приютени около 25 регистрирани танцуващи мечки в България. В момента има към 30 мечки, включително 3 от Сърбия и 1 от Албания. На територията на парка са изградени два информационни центъра. Обиколки с гид се организират ежегодно от м. април до м. ноември. Паркът е включен в три екопътеки и заема важно място в екотуристическите атракции. По данни на ръководството на парка ежегодно хиляди туристи от страната и чужбина идват да се любуват на мечките. През 2020г. Паркът е посетен от над 16 000 туристи от страната и чужбина.

На 1,5 км. от Парка за танцуващите мечки се намира Rila Fun park /Рила фън парк/, планински увеселителен парк в местността „Дедово“. Атракционът отвори врати в края на месец юли 2019г. и от тогава не спира да се радва на постоянен интерес от български и чуждестранни гости.

Върху тръбни релси, разположени на хълм, може да се спускат с двуместна количка, подобна на шейна, като хората сами контролират скоростта си.

Общата дължина на трасето е 1,4 км., като спускането е 1 км., а изкачването е 400м. Продължителността на една обиколка е около 5 мин., в зависимост от скоростта, с която се движи количката.

Съоръженията е подходящо за деца над 3 години, като децата от 3 до 8 год. трябва да се спускат с придружител. Децата над 8 год. и с ръст 135 см. Могат да използват съоръжението самостоятелно.

Количките са снабдени със специални дъждобрани, поради, което атракционът може да се ползва целогодишно, без значение от атмосферните условия.

В Белица работи Туристически информационен център, който осигурява необходимата информация за наличната леглова база, настаняването в хотели и къщи за гости, не само в града, а и в планинския курорт „Семково“. В информационния център се предоставя информация за разписанията на автобусния и железопътния транспорт. Оказва се помощ на туристите в организирането на придвижването, престоя и забавленията при посещението на обекти и забележителности не само в Белица, но и в съседните населени места или курорти. Информационният център осигурява информация за туристическите атракции, които могат да се посетят в района.

Територията на Община Белица не попада в границите на Защитена зона „Родопи-Западни“ (НАТУРА 2000 код BG 0001030), но при изпълнение на отделни туристически програми, относно определяне на туристически маршрути с изходен

пункт Община Белица и респективно КК „Семково“ могат да бъдат включвани и туристически обекти, които са в границите на защитена зона.

В Плана за управление на „Национален парк Рила“ курорта Семково тангира с южната граница на парк „Рила“ и е изключен от неговите граници поради съществуващата изграденост и функционално предназначение. Непосредствено контактни на курорта са три зони: за „интензивен туризъм“, за „сгради и съоръжения“ и „многофункционална зона“, от общо пет зони, определени с Плана за управление на „НП Рила“.

В Националната стратегия за екотуризъм стратегическите цели са групирани в четири главни цели: съхраняване на природното и културно наследство, развитие на екотуристическия бизнес, национална политика, управление и администриране на стратегията, регионално и местно развитие.

В Стратегия „Устойчиво развитие на българския туризъм“ – за постигане на устойчиво развитие на българския туризъм се предвижда освен развитие на черноморски туризъм да се увеличава делът на зимните курорти, като се предвижда изграждане на нови бази и в КК „Семково“.

3. Анализ по компоненти на околната среда.

3.1. Атмосферен въздух

Със Закона за чистотата на атмосферния въздух (В сила от 29.06.1996 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.18 от 02.03.2021г.) се уреждат условията, реда и начина за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, като по този начин се осигурява провеждането на държавната политика по оценка и управление на КАВ, в това число – подобряване на КАВ в районите, в които е налице превишаване на установените норми.

Качеството на атмосферния въздух (КАВ) в Република България се следи от Министерството на околната среда и водите чрез Националната система за наблюдение, контрол и информация. За целта територията на страната е разделена на райони за оценка и управление на КАВ. Екологичният статус на качеството на атмосферния въздух се определя въз основа на основните контролирани показатели, регламентирани в Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Законът за чистотата на атмосферния въздух определя 11 основни показателя за качество на атмосферния въздух. Основните показатели, характеризиращи КАВ в приземния слой са: суспендирани частици, фини прахови частици, серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, олово (аерозол), бензен, полициклични ароматни въглеводороди, тежки метали – кадмий, никел, живак и арсен.

Съгласно дефиницията „Качество на атмосферния въздух“ е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените ѝ съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

Основните замърсители в атмосферния въздух вредни за човешкото здраве са: азотен диоксид, серен диоксид, прах и финни прахови частици, бензин, олово, кадмий, арсен, полиароматни въглеводороди, толуол, амоняк, фенол и серовъглерод.

За контролиране на основните и допълнителни показатели на територията на страната се разполагат пунктове за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, като част от Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг, подсистема – „Въздух“.

Чистотата на въздуха на територията на общината се влияе най-вече от характеристиките за климата фактори на географската и топографска ситуация, особено от релефа, заселването и застрояването, както и отделяната топлина от транспорта, промишлеността, селското стопанство, домакинско отопление. Относно ограничаване на емисиите, Регионална инспекция по околната среда и водите /РИОСВ/ - Благоевград предприема необходимите превантивни и текущи мерки съгласно компетенциите и задълженията им за контрол, определени в Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и Закона за чистотата на атмосферния въздух /ЗЧАВ/, с оглед запазване на възможно най- доброто качество на въздуха в общината. Качеството на атмосферния въздух се оценява чрез пределно допустими концентрации на вредните вещества в атмосферния въздух регистрирани за определен период от време. При повишена концентрация РИОСВ-Благоевград уведомява общинското ръководство и обществеността.

До настоящия етап няма данни за замърсявания на атмосферния въздух над пределно допустимите концентрации / ПДК/ за общината. Източниците на замърсяване на въздуха на територията на общината могат да бъдат класифицирани и групирани по относителен дял както следва:

- промишлени източници на замърсяване;
- битови източници;
- автомобилен транспорт.

На територията на община Белица няма големи промишлени замърсители. Съществуващите предприятия, като цяло не отделят вредни вещества в атмосферата. От годишните доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ-Благоевград е констатирано, че в Община Белица - замърсяването на въздуха е основно от бита.

За отопление се използват предимно дърва и въглища. В общината са застъпени и фирми с дървообработваща дейност, които натоварват атмосферния въздух с дървесен прах и летливи органични съединения. „Беко Експорт Импорт“ ООД експлоатира инсталация за производство на пелети, която се контролира чрез измерване. Най-близката измервателна станция е в Благоевград.

В съответствие с нормативните изисквания се извършва контрол на дейности свързани с източници на емисии на летливи органични съединения (ЛОС) във въздуха.

Основно тези дейности са:

- дистрибуция на бензини (бензиностанции и терминали);

- предприятия, използващи органични разтворители в процеса на производство (дейности по нанасяне на покрития, производство на обувки, нанасяне на слепващи покрития, химически чистения и др.);

- употреба и дистрибуция на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти със съдържание на ЛОС по-високо от установените норми;

- автомобилния транспорт;

- горивните процеси.

За бензиностанциите улавянето и задържането на газовата фаза (емисиите на ЛОС) се разделя на:

- Фаза I - при нея се улавят емисиите от бензиновите пари при пълнене на резервоарите на бензиностанциите;

- Фаза II - при нея се улавят изпаренията от гърловините на автомобилните резервоари при зареждането им с гориво на бензиностанциите. Бензиностанциите попадащи в териториалния обхват на община Белица са приведени в съответствие с изискванията на Наредба № 16 от 12.08. 1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини - етап I, относно прилагане на техническите изисквания към съоръженията, с цел намаляване и предотвратяване изпускането на емисии на ЛОС в атмосферния въздух.

Местната икономика е представена предимно от средни и малки фирми в дървопреработвателната и шивашка промишленост, а селскостопанското производство е сведено до задоволяване на личните потребности. В съответствие със законодателството по Закона за устройство на територията /ЗУТ/ всички производствени цехове, подлежат на приемане и въвеждане в експлоатация от съответните контролни органи. Всеки възложител /собственик или наемател/ на такава производствена база задължително представя резултати от проведен контрол на:

- температура на въздуха;

- относителна влажност;

- скорост на движение на въздуха;

- степен на осветеност;

- еквивалентно ниво на шума;

- пределно допустима концентрация на прах.

Контролът се извършва от акредитирани органи от Изпълнителна агенция /Българска служба за акредитация - София/.

До настоящия етап, съгласно изискванията на Закона за устройство на територията /ЗУТ/ при въведените в експлоатация обекти, действа системата за контрол на цитираните компоненти на околната среда. В региона не се извършва много ново строителство, в резултат на което качеството на атмосферния въздух не се влошава, като тенденцията е това да продължи и през следващите години. При строителство на нови сгради и обекти замърсяването на въздуха ще е около площадките на изгражданите обекти и ще бъде с временен характер. На територията на общината до сега няма констатиран показателят „Неприятни миризми“.

Не би могло да говорим за интензивен автомобилен транспорт в общината, а и не разполагаме с точни данни до колко е остарял автомобилния парк /предполага се, че около 80% от регистрираните автомобили са над 10 години/, което завишава емисионните натоварвания, но не до такава степен, че да се получи наднормено замърсяване на въздуха.

Община Белица не е включена в Националната система за контрол и качество на атмосферния въздух. За замърсяване на атмосферния въздух през зимния сезон в общината, най-голямо влияние оказват емисиите от битовото отопление (локални горивни източници на твърдо гориво и МПС). Необходимо е да се премине към централно топлофициране на природен газ, с което значително ще се намалят емисиите на прах, сажди, серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, въглеводороди и др. вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух.

Задължително е гражданите да спазват изискванията за:

- забрана на изгарянето на отпадъци от бита, автомобилни гуми и др. материали (различни от стандартните горива) и класифицирани като отпадъци (опасни и неопасни) в домашните инсталации за отопление, както и за други цели;
- недопускане на самозапалването на битовите отпадъци в уличните контейнери като се спазват изискванията за разделно събиране и съхранение; да се води борба за предотвратяване възникването на горски и селскостопански пожари.

На този етап считаме, че атмосферния въздух на община Белица е с относително висока степен на чистота. Потенциалът на въздушния басейн е висок, не се създават предпоставки за продължително задържане на вредни вещества в приземния слой.

Използваните горива за отопление в бита, съдържащи сяра като въглища, нафта и мазут, замърсяват въздуха в приземния слой предимно със сажди, серен диоксид и азотни оксиди. Замърсяванията на атмосферния въздух от битови потребители са главно през зимния период при ползването на твърди горива в битовия сектор в зависимост от метеорологичните условия. През летните месеци замърсяванията са главно от прах и неприятни миризми породени от състоянието на инфраструктурата /липса на канализации и неподдържани пътни артерии/, сметища, отглеждане на различни видове животни в нерегламентирани количества вътре в населените места, както и използването на естествени и изкуствени торове в интензивно развитите селскостопански райони. Това води до допълнително замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединения /ЛОС/, метан и амоняк.

3.2. Води

Оценката за състоянието на водните тела (повърхностни и подземни) е част от Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) и се актуализира на всеки шест години. В ПУРБ 2016-2021г. за Западнобеломорски район е изготвена оценка за състоянието на повърхностните и подземни водни тела на база данните от мониторинга, който е контролен и оперативен.

Съгласно чл.169, ал.1 и 2 от Закона за водите (в сила от 28.01.2000г. с посл. изм. и доп. ДВ.,бр.17 от 26.02.2021г.), мониторингът на водите и на зоните за защита на водите осигурява съгласуван и изчерпателен преглед на състоянието на водите във всеки район за басейново управление.

Мониторингът се извършва по одобрени от Министъра на околната среда и водите програми, разработени от басейновите дирекции в съответствие със спецификата на водните тела и техните характеристики. Мониторинговите пунктове се определят въз основа на оценка на риска, натоварването и агресивната дейност върху водните тела. Изборът на показатели за анализ е въз основа на вида и количеството натиск, изразяващ се в концентрацията на наблюдаваните замърсители. Оценката на химическото състояние на повърхностните водни тела, замърсяващите вещества се съпоставят с определени стойности на стандартите за качество, въведени с Директива 2008/105/ на Европейския парламент и на Съвета от 18.12.2008г. за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите изразена в Наредба за стандарти за качество на околната среда. Рамковата Директива за водите въвежда екологични норми за качество на водните ресурси. Съгласно нея екологичното състояние на водните екосистеми се определя като много добро, добро, лошо или много лошо. При извършването на оценката на риска водните тела се класифицират в следните категории:

- водни тела в риск – не е необходимо допълнително охарактеризиране или допълнителни мониторингови данни;
- водни тела, които е възможно да са в риск, за които има вероятност да не постигнат екологичните цели, но са необходими допълнителни мониторингови данни;
- водни тела, които не са в риск – не е необходима допълнителна оценка и допълнителни мониторингови данни.

Водните ресурси на община Белица са повърхностни и подземни води.

3.2.1.Опазване на повърхностните води.

С цел подобряване опазването на повърхностните води, чрез финансиране по Програма за развитие на селските райони в община Белица се реализираха следните проекти:

- „Реконструкция и доизграждане на част от канализационната и водопроводната мрежа и възстановяване на уличната настилка в с. Г. Краище ,община Белица. Изграждане на довеждащ колектор за отпадъчни води от с. Дагоново до с. Краище -L=3 300м“;
- „Изграждане на довеждащ колектор за отпадъчни води от с. Г. Краище до ПСОВ „Белица“-община Белица - L= 700 м.“;
- „Реконструкция и доизграждане на част от водопроводната и канализационната мрежа и възстановяване на уличната настилка в с. Дагоново, община Белица“;

- „Изграждане на канализационни съоръжения за пречистване на отпадъчни води за с. Дагоново и с. Горно Краище-ПСОВ и довеждащ колектор до ПСОВ, община Белица“.

По Публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите 2014г. и ПМС №192/29.07.2016г е реализиран проект „Подмяна на водопроводната мрежа в с. Бабяк и изграждане на пречиствателна станция за питейни води“. Към настоящия момент Пречиствателната станция за питейни води не е въведена в експлоатация.

През 2020 год. общината е реализирала проект за изграждане на канализационни клонове: клон 36,42,43,44,45,46,54,55 на обща стойност – **819 578,84лв.**

С реализирането на проектите се извърши реконструкция и доизграждане на водопроводната и канализационната мрежа на по-големите населени места - с. Краище, с. Дагоново, с. Г. Краище и с. Бабяк., бяха създадени условия повърхностните дъждовни води да се отвеждат директно в р. Места и р. Бабяшка, което води до подобряване условията на околната среда в община Белица.

Основното замърсяване на речните води се формира от комунално-битовата дейност и промишлеността. Липсата на пречиствателни съоръжения в гр. Белица, с. Краище и с. Бабяк и заустването на отпадните води от канализацията директно в реките и деретата, води до постоянно натоварване на водните течения с органични и неорганични замърсители.

От годишните доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ-Благоевград е констатирано, че състоянието на съществуващата канализационна мрежа в община Белица е добро. На този етап няма канализационен колектор, заустванията са 8 бр. в р. Белишка – II водоприемник, която преминава през гр. Белица и се влива в р. Места. Обектите са включени в списъка за задължителен фактор от страна на РИОСВ-Благоевград.

Общината в партньорство с „ВиК“ ЕООД извършва мониторинг на отпадъчните води по издаденото Разрешително за заустване за обект „Канализационна система-Белица“, в което са включени 8 бр. зауствания в гр. Белица, едно в с. Дагоново, едно в с. Краище, едно в с. Горно Краище. За заустване на отпадъчните води от обект „Лукойл-България“ ЕООД –гр. София, Бензиностанция и търговски комплекс гр. Белица има издадено разрешително за заустване във воден обект. Дружеството провежда собствен мониторинг на заустваните отпадъчни води.

Мониторинг за качеството на питейната вода за гр. Белица, с. Краище, с. Горно Краище и с. Дагоново се извършва чрез акредитирана лаборатория –ИЛПВ към „ВиК“ ЕООД-Благоевград.

Еднократно годишно се взимат проби и от всички водоизточници за анализ на суровата вода, съгласно задълженията на дружеството за спазване на условия по издадените разрешителни за водовземане.

За рационалното управление и опазване от изтощаване и замърсяване на водите и водните обекти в ПООС са заложили и следните цели: намаляване на загубите на питейна вода чрез реконструкция и модернизация на водопроводната мрежа; опазване на подземните води от замърсяване чрез изграждане на канализация и

ПСОВ в по-големите населени места от общината; предотвратяване замърсяването на повърхностните и подземните води с опасни вещества и намаляване съдържанието на биогенни елементи (нитрити, фосфати и др.) в тях; възстановяване на поливното земеделие;

С цел използване пълноценно водните ресурси на реките, течащи през територията на община Белица и насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници по Програмата за трансгранично сътрудничество България-Македония се реализира проект „Валоризация на възобновяемите енергийни източници в трансграничния район“ с водеща организация Община Зърновци и партньор Община Белица. В резултат от реализиране на проекта, на база на наличната техническа информация и огледи е избрана зона за изграждане на ВЕИ-ВЕЦ на р. Бабяшка в участъка над с. Горно Краище.

Чрез изпълнението на проекта е извършено насърчаване на устойчивото икономическо развитие и екологичното съзнание, валоризация и ефективно използване на възобновяеми енергийни източници в региона.

Предвид силно планинския релеф на общината, много голяма част от населените места се водоснабдяват гравитачно и това е една отлична възможност за изграждането на МВЕЦ при облекчителните шахти на тези водопроводи. Този ресурс не се оползотворява пълноценно.

Общината не разполага с голям обем собствени средства, които да се използват за изграждането на нови мощности, базирани на ВЕИ. Поради тази причина е необходимо собствените средства да се изразходват като съфинансиране на проекти по грантова схема или със заемни средства, изискващи собствено участие. Община Белица търси и друг вариант, а именно участие в публично-частно партньорство с общински терени.

3.2.2. Води и водоснабдяване.

Хидрографската мрежа е сравнително гъста. Главната водна артерия е р. Места. Територията на общината е доста разчленена от редица рекички и долове.

Водните ресурси на общината се формират от реките Места, Беличка, Вотръчка, както и извиращите от Западни Родопи реки – Бабяшка, Златаришка, Палатишка и притоците им.

Река Белишка е с постоянен отток и добре укрепени брегове. При гр. Белица в реката се влива река Вотръчка. На изток от гара Белица, река Белишка се влива в р. Места. През последните години се наблюдава тенденция за намаляване на валежите от дъжд и сняг, което води до намаляване и на пълноводието на рилските реки на територията на общината. През пролетта се формира половината от годишния обем на повърхностния отток. Летния отток значително спада поради намаляване на валежите и засилване на изпарението.

В землището на гр. Белица, на територията на НП “Рила“ се намират 4 бр. чисти планински езера - Сухото езеро, Реджепишки езера, Вапешки езера и Карааланишко езеро.

Селищата от община Белица са водоснабдени от високо планински речни водохващания и каптажи на възходящи и низходящи пукнатинни води от Южнобългарски гранити и Калимански плутон.

Поради спецификата на селищната мрежа, по голям брой от населените места се водоснабдяват от местни водоизточници с малки дебити. Централно водоснабдени от водоснабдителна група Белица са 3 броя населени места, в т.ч. гр. Белица, с. Краище, с. Горно Краище и с. Дагоново, в които живее основната част от населението на общината. Водопроводите и съоръженията към тях за Водоснабдителна група "Белица" и с. Дагоново са предадени за експлоатация от "ВиК" ЕООД - гр. Благоевград, район Разлог. Водоснабдителните мрежи на селата Бабяк, Лютово и Палатик все още се поддържат и експлоатират от общината. След учредяването на Асоциация по „Водоснабдяване и канализация“ – Благоевград са прехвърлени всички активи на общината без горесцитираните населени места, като избраният Оператор „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД - Благоевград е поело управлението на активите.

Качествените показатели на питейните води се контролират периодично, чрез вземане на проби и изпитвания от специализирани лаборатории, съгласно одобрените Мониторингови програми за годината от Регионална здравна инспекция- Благоевград.

Делът на централно водоснабденото население в общината е 75,9%. Населението, което няма достъп до централно водоснабдяване, използва местни дренажни водохващания, в които водата е с недоказани питейни качества и е възможно да бъде опасна за здравето на консуматорите. По населени места водоснабдителната мрежа е както следва: град Белица – 25 км; с. Краище – 2,8 км., с. Горно Краище – 3,6 км, с. Дагоново -8 км.

В някои населени места все още инфраструктурата е изградена от етернитови тръби, налице са множество аварии, загубите на вода достигат до 65% от подаденото водно количество.

Техническото състояние на мрежата води до влошаване качеството и значително повишаване себестойността на подаваната вода. Поддръжката на мрежата е силно затруднена, което налага привличането на публично финансиране за ремонт и реконструкция на водоснабдителната инфраструктура.

Водоснабдителната мрежа в общината е обобщена по следния начин:

Водоснабдителна група „Белица“.

Обхваща водоснабдителната мрежа на гр. Белица, с. Краище, с. Горно Краище и с. Дагоново е със степен на изграденост 100% и осигурява изцяло нуждите на населението с питейна вода. От магистралния водопровод се захранват хаотично и съществуващите сгради в КК „Семково“, като няма налични екзекутивни данни. Водоснабдяването в групата е решено по гравитачен начин.

През 2000 год. е изграден нов довеждащ водопровод ф 160 от водоемите над гр. Белица до водоем висока зона над с. Краище- 350 куб.м. и от водоем висока зона

с. Краище до с. Горно Краище, гр. Белица, с. Краище и с. Горно Краище и с. Дагоново образуват една водоснабдителна група - „Белица“.

Водохващанията за цялата група са разположени във високата зона на Рила планина и са в следните местности:

1. „Динков дол“ - подземен водоизточник, стандартен двукамерен каптаж, 3,3 л/сек, средногодишно ;

2. „Станкова река“ – подземен водоизточник, стандартен двукамерен каптаж, 1,8 л/сек.;

3. „Реджепица“ - речно , стандартен, двукамерна шахта, 3,4 л/сек.;

4. „Муратовото“ - 4бр. подземни водоизточника, стандартни, двукамерен каптаж, общо 1,8 л/сек.;

5. „Мраценковото“ – подземен водоизточник, стандартен двукамерен каптаж, 0,100 л/сек.;

6. „Вапата“ - речно, стандартен, двукамерна шахта.

Водоснабдяване с. Орцево и прилежащи махали:

1. Водоизточник , захранващ с. Орцево с питейна вода е каптаж „Орцева махала“, който се намира на около 200м. южно от с. Орцево и на около 200м.северно от Орцева махала. Водите от каптажа се събират от две места, условно означени с „Извор 1“ и „Извор 2“. „Извор 1“ захранва каптажа, чрез етернитова тръба ф 85 с дължина 80м., а „Извор2“ - чрез PVC тръба ф 50 с дължина 2м. От мястото на водохващането до каптажа, тръбата е със същия диаметър. Двата извора захранват резервоар с обем 1м³, от където чрез етернитова тръба ф85 с дължина 500м. се доставя вода до потребителите на „Орцева махала“.

Водоизточник, захранващ центъра на с. Орцева с питейна вода е каптаж „Тефитка“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 2 м³, чрез етернитови тръби ф60 с дължина 1,0 м. От резервоара към потребителите са изградени етернитови тръби ф60 с дължина 320м.

2. Водоизточник, захранващ махала „Горни Тупевци“ с питейна вода е каптаж „Мельовци“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 4 м³, чрез РЕ тръби ф32 с дължина 1000 м. и от там към потребителите са изградени РЕ тръби ф32 с дължина 50м.;

3. Водоизточник, захранващ махала „Меховци“ от с. Орцева с питейна вода е каптаж „Горни Тупевци“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 6 м³, чрез Ст. Тр. ф32 с дължина 700м, и от там към потребителите са изградени Ст. Тр. ф32 с дължина 50м.;

4. Водоизточник, захранващ махала „Тупевци“ с питейна вода е каптаж „Тупевци“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 62м³, чрез Ст.тр.и ф32 с дължина 200м и от там към потребителите са изградени Ст.тръби ф63 с дължина 600м.;

5. Водоизточник, захранващ махала „Мечкарска“ е каптаж „Мечкарска махала“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 5м³, Ст. Тр. ф32 с дължина 1000м., - към потребителите са изградени Ст.тр.ф32 с дължина 50м.;

6. Водоизточник, захранващ махала „Газинова махала“ с питейна вода е каптаж „Газинова махала“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 10м³, чрез етернитови тръби ф80 с дължина 45м. , към потребителите са изградени етернитови тръби ф80 с дължина 850м.;

7. Водоизточник, захранващ махала „Кавунска“ с питейна вода е каптаж „Кавунски 1“.

Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 2м³, чрез РЕ тръби ф32 с дължина 1,0м.

От резервоара към потребителите са изградени РЕ тръби ф25 с дължина 200м.

Втори водоизточник, захранващ махала „Кавунска“ от с. Орцево с питейна вода е каптаж „Кавунски 2“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 3м³, чрез етернитови тръби ф85 с дължина 1,0м. От резервоара към потребителите са изградени два водопровода от етернитови тръби ф85, единият с дължина 250м. и другият с дължина 600м;

8. Водоизточник, захранващ „Чавръкова“ махала на с. Орцево с питейна вода е каптаж „Мизурски“, който се намира в землище на с. Черешово.

Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 5м³, чрез етернитови тръби ф80 с дължина 500м. От резервоара към потребителите са изградени етернитови тръби ф80 с дължина 850м.

Водоснабдяване с. Черешово и прилежащи махали.

1.Един от водоизточниците, захранващ с. Черешово с питейна вода е каптаж „Фикьовото“, който се намира на около 1800м североизточно от с. Бабяк и на около 1250м северно от с. Черешово. Изворът е каптиран посредством бетонна шахта, от където е прекаран водопровод с тръби РЕ ф63 и дължина 550 м до резервоар с обем 15 м3. Към момента резервоара се използва като напорен резервоар и водата се подава директно към водоползвателите на центъра на с. Черешово чрез Ст.тр ф32 и дължина 1200м.

-Друг водоизточник, захранващ центъра с. Черешово с питейна вода е каптаж „Студената вода“. От каптажа до резервоар с обем 18м3 е изграден водопровод от Ст.тр ф32 и дължина 50м. От напорния резервоар до водоползвателите е изпълнен водопровод от Ст.тр. ф32 и дължина 750м.

2.Водоизточник, захранващ махала „Болутовци“ с питейна вода е каптаж „Пшеничината“. Каптажът е с резервоар с обем 6м3, от където водопровод, изпълнен от PVCф32 с дължина 1000м се подава гравитачно на потребителите.

3.Водоизточник, захранващ махала „Веховци“ и махала „Ендяковци“ с питейна вода е каптаж „Пиронкова махала“ . Изворът е каптиран като е прекаран

водопровод с тръби PVC ф63 и дължина 200 м и тръби PVC ф32 и дължина 3800 м до резервоар с обем 40 м³. Към момента резервоара се използва като напорен резервоар и водата се подава директно към водоползвателите на махала „Ендяковци“ чрез Ст.тр. ф32 и дължина 800м. и от махала „Ендяковци“ до махала „Веховци“ чрез Ст.тр. ¾“ и дължина 3000м.

Водоснабдяване с. Златарица.

1.Основния водоизточник, захранващ с. Златарица с питейна вода е каптаж „Изворите“, който се намира на около 1150м. северозападно от с. Златарица и на 1350 м. югозападно от Бозьова махала, в землището на с. Черешово.

-Водите от каптажа се събират от три места, условно означени с „Извор 1“, „Извор 2“ и „Извор 3“. „Извор 1“ захранва резервоара посредством Ст. Тр. ф 85 с дължина 45м. Водите от „Извор 2“ и „Извор 3“ се събират Ст.тр. ф 85 с дължина 60м, преди да се вляят в резервоара на каптажа. Водата от каптажа се подава чрез монтирана помпа в напорен резервоар с обем 100 м³ чрез Ст.тр. ф85 с дължина 880м.

Посредством Гл. Клон 1 Ст.трф50 с дължина 1060м, водата се подава гравитачно към населеното място.

Водоснабдяване с. Палатик.

1.Основния водоизточник, захранващ с. Палатик с питейна вода е каптаж „Робева махала“, като водите от каптажа се събират от две места, условно означени с Извор 1 и Извор 2.

Водите от „Извор 1“ и „Извор 2“ се събират в етернитова тръба ф 200 с дължина 65м., преди да се вляят в резервоара на каптажа с обем 2,50 м³. Водата от каптажа се подава гравитачно от резервоара , чрез PVC тръби ф63 с дължина 2500м., към населеното място и потребителите.

Водоснабдяване с. Кузьово и прилежащи махали.

1.Основния източник, захранващ с. Кузьово с питейна вода е каптаж „Стобора“. Водите от каптажа се събират от две места – „Извор 1“ и „Извор 2“.

„Извор 1“ захранва каптажа, чрез етернитова тръба ф85 с дължина 200м.,

а „Извор 2“ – чрез етернитова тръба ф85 с дължина 1190м.

Непосредствено до каптажа е изградена помпена станция, в която е монтирано помпено оборудване, от където чрез желязна тръба ф110 с дължина 1600м се доставя вода до напорен резервоар с обем 100 м³. Напорния резервоар захранва:

- Центъра на с. Кузьово чрез етернитова тръба ф90 с дължина 700м;

- Махала „Ходжовци“, като от центъра на с. Кузьово до махала Ходжовци са изградени етернитови тръби ф 90 с дължина 2500м;

- Махала „Пергьовци“, като от махала „Ходжовци“ до махала „Пергьовци“ са изградени етернитови тръби ф 80 и ф 100 с дължина 2500м;

- Махала „Киселица“, като от махала „Пергьовци“ до махала „Киселица“ са изградени етернитови тръби ф 80 с дължина 200м;

Между каптажа и напорния резервоар е изградена разпределителна шахта, от която се захранва:

- Махала „Терзиовци“ тръби PE $\frac{3}{4}$ с дължина 2800м;
- Махала „Боткови колиби“, като от махала „Терзиовци“ до махала „Боткови колиби“ са изградени тръби PE $\frac{3}{4}$ с дължина 1500м;
- Махала „Ниньови колиби“, като от махала „Терзиовци“ до махала „Ниньови колиби“ са изградени тръби PE $\frac{3}{4}$ с дължина 2800м;

Водоснабдяване с Лютово

1. Един от основните водоизточници, захранващ с. Лютово с питейна вода е каптаж „Горна махала“, който се намира на около 100м. североизточно от с. Лютово, като извора е каптиран посредством дренаж, зад който е построена каптажна камера. Водата от дренажа се излива гравитачно в мократа камера и от там с метална тръба с диаметър ф 50 и дължина 150м. се подава в помпена станция. В нея е монтирано помпено оборудване, от където чрез Ст.тр. ф50 с дължина 150м се доставя вода до напорен резервоар с обем 20 м³. Напорният резервоар захранва „Горна“ махала на с. Лютово чрез етернитова тръба ф60 с дължина 150м.;

2. Втори Водоизточник, захранващ с. Лютово е каптаж „Ботковци“. Водата от каптажа захранва резервоар с обем 40м³ в махала „Юрукова“ чрез тръби PVC ф100 с дължина 100м., PVC ф63 с дължина 200м. и PVC ф40 с дължина 1000м. Същият резервоар се захранва и от каптаж „Стоборско дере“, чрез водопровод, изграден от тръби PVC ф63 с дължина 2000м. Резервоара захранва с питейна вода махала „Юрукова“ чрез етернитови тръби ф60, с дължина 100м. и Ст.Тр. $\frac{1}{2}$ “ с дължина 200м. и „Средна махала“ чрез етернитови тръби ф100 и ф60, с дължина 250м.

Водоснабдяване на с. Гълъбово и прилежащи махали.

1. Основният водоизточник, захранващ с. Гълъбово с питейна вода е каптаж „Бельова ливада“. Изворот е каптиран посредством 3 дренажни лъча, които се събират в обща каптажна шахта. Дренажите са изпълнени с етернитови тръби с диаметър ф100 с дължина на всеки по 2 метра. Водата от каптажа се подава гравитачно от шахтата до резервоара с обем 10м³, чрез етернитови тръби ф80 с дължина 4000м. От резервоара към населеното място е изпълнена етернитова тръба ф80 с дължина 230м.;

2. Водоизточник, захранващ „Късова махала“ с питейна вода е каптаж „Късовци 1“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 5м³, чрез PVC тръби ф 63 с дължина 200м. От резервоара към потребителите са изградени железни тръби $\frac{1}{2}$ “ и $\frac{3}{4}$ “ с дължина 50м.;

3. Водоизточник, захранващ махалите „Шольова“ и „Реджепица“ с питейна вода е каптаж „Късовци 2“. Водата от каптажа се подава гравитачно до резервоар с обем 5м³, чрез етернитови тръби ф 100 с дължина 1000м.

Водоснабдяване с. Бабяк.

Водоснабдява се от 8 бр. водоизточници:

Каптажи - „Вакльов чучур“, „Мельово дере“, „Тръбен кладенец“, „Бельова ливада“, „Каракашка“, „Купеница“, „Слатина“ и речно водохващане „Моста“ –за тях няма данни за дебита им и тръбните разводки. Всички се вливат в напорен водоем от 115м³. Проблем е високата мътност при дъждовно време.

Източници на минерални води.

На територията на община Белица има открити 4 бр. сондажни подземни водоизточници на минерална вода, които са :

-В землището на гр. Белица, местността „Свети Никола“- сондажен водоизточник на минерална вода с температура 26°C и ниско съдържание на разтворени минерални вещества, подходяща както за балнеолечение, така и за бутилиране.

-В с. Краище – 2 бр. сондажи в поречието на р. Места, минерална вода, частично консервирани. Използва се за битови нужди на населението.

- В с. Дагоново – сондаж в поречието на р. Места, минерална вода, частично консервиран. Използва се за битови нужди на населението.

С изключение на водоснабдителната група „Белица“ водоснабдяването на останалите населени места се характеризира с разпокъсаност, многобройни водоизточници с малък дебит и дълга преносна мрежа. Водопроводната мрежа в населените места, които са свързани към групата „Белица“ и в с. Бабяк е частично подменена в последните 10 години и имат проектна готовност за цялостно обновление.

В останалите населени места вътрешната водопроводна мрежа е силно амортизирана и не отговаря на нормативната уредба в Р. България и това довежда до загуби над 65% и влошено водоподаване. Същото се отнася и за регулиращите напорни резервоари, които не осигуряват необходимия регулиращ, аварийен и противопожарен запас. Последният е изключително важен поради отдалечеността на обектите, лошите транспортни връзки и пресечен терен. Този проблем ще засили тежестта си поради глобалната промяна на климата.

Проблемна е и мрежата на КК „Семково“. Няма изграден специално за комплекса водонапорно регулиращо съоръжение и единна водоснабдителна мрежа – за хранването на отделните обекти от различни точки са направени включвания от магистралните водопроводи към група „Белица“. Всички те са с изтекъл амортизационен срок.

Качеството на подаваните води е удовлетворителна.

За група „Белица“ има действаща пречиствателна станция с бързи филтри за част от водохващанията.

В с. Бабяк има изградена Пречиствателна станция за питейни води, която не е въведена в експлоатация.

След откриването на радиоактивност във питейните води на с. Палатик, каптаж „Робева махала“ е закрит.

Има изградена нова санитарно-охранителна зона от каптаж „Крънчова воденица“, за което има и разрешително за водовземане от подземни води. Обекта е въведен в експлоатация, като питейните води отговарят на всички изисквания на Наредба №9 от 16.03.2001г. за качеството на водата.

Проблем е остарялата технология на дезинфекцията на водата за малките водоизточници - дозирането основно на хлорни агенти е по ръчен начин без съобразяване с дебита на водоизточника и/или контактното време.

В съответствие с изискванията на Наредба №3 от 16.10.2000г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, около подземните вододобивни съоръжения се организират три зони (пояси) за санитарна защита(СОЗ):

- Пояс I – той има за цел защита на самите водовземни съоръжения като предотврати външния достъп до тях , чрез затваряне и ограждане на съоръженията и началните водопроводи около последните;
- Пояс II – срещу биологични, бързоразвиващи се и силносорбируеми химически замърсители;
- Пояс III – срещу стабилни химически замърсители.

Границите на пояси II и III най-общо се оразмеряват в съответствие с хидрогеоложките условия в района на вододобивните съоръжения и в зависимост от режима на тяхната експлоатация. Техните размери се определят чрез математическо моделиране.

Пояс I от СОЗ се огражда с трайна ограда с височина не по-малка от 1,40м., която се сигнализира с предупредителни надписи върху табели.

Границите на пояс II се сигнализира с ясно видими предупредителни надписи и табели, поставени на добре видимо разстояние едни от други, поставени на колове или съществуващи дървета или огради.

Пояс III се сигнализира аналогично на пояс II.

Сервитутът край магистралните водопроводи е по 5м. от двете им страни, съгласно Наредба №7 от 22.12.2003г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони - чл.58(4).Извън урбанизираните територии не се разрешава строителство и разполагане на трайни насаждения по трасетата на подземните водопроводи и канали на разстояние 3м. от двете страни на водопровода, мерено по оста му.

Много голяма част от съществуващи водопроводи извън населените места не са заснети и не са отразени на КК. Необходимо за всички е да се изготвят Парцеларни планове за техническата инфраструктура и да се уведомят собствениците на утешенията в ползването на имотите от съществуващите проводни. Трябва същевременно да се спазят Сроковете от Асоциация по ВиК - Благоевград.

3.2.3 Канализация

На територията на общината канализационната мрежа е изградена в град Белица, с. Дагоново, с. Горно Краище. Около 80% от канализацията е изградена в с. Краище и с. Бабяк.

В останалите населени места има само частична канализация.

Битово-фекалните и отпадните води от селското стопанство се заустват във водоприемниците без пречистване.

В населените места без изградена канализация се използват локални септични ями с попивни кладенци или траншеи, които в повечето случаи са без одобрена техническа документация и неправилно оразмерени. Това създава условия за епидемиологична опасност и оказва негативно влияние върху качествените характеристики на почвите и подземните води поради плитко заложените водоупори. Част от имотите, които граничат с реки и дерета директно отвеждат водите от имотите си в тях и директно влияят на откритите водни течения.

За съществуващата канализационна мрежа е характерното следното:

Канализация на гр. Белица

Изградена е канализационната мрежа на 90% като смесена канализация със 6 бр. регламентираны зауствания във водоприемниците. Има изготвени проекти за цялостно канализиране на населеното място и с отвеждане на водите към пречиствателна станция.

ПУП- ПП за тази инфраструктура са одобрени.

-Канализация в с. Горно Краище – битова канализация частично новоизградена и с колектор до включване в ПСОВ.

Канализация на с. Краище

Въпреки, че колекторът към ПСОВ преминава през населеното място неуредици от правна точка и несъответствие на програмите, по които е изградена канализацията. Нехармонизиране на разрешителни за водоползване довеждат до същ. точка на заустване в р. Места.

През 2021г. има одобрен проект за разширение на ПСОВ, финансиран от ПУДООС. С изпълнението на проекта се предвижда разширение на съществуващата ПСОВ, която третира отпадъчните води от селата Дагоново и Горно Краище, оразмерена за 1980 ЕЖ.

I-ви етап на разширението предвижда третирането на битово-фекалните отпадъчни води от с. Краище. Съществуващият довеждащ колектор към ПСОВ е оразмерен, за да поема отпадъчните водни количества и от трите села : Дагоново, Горно Краище и Краище, община Белица. Предвидено е всички съществуващи сгради, съоръжения и тръбопроводи, за които след оразмеряването е доказано, че са с достатъчни размери и капацитет да поемат оразмерителните количества на I-етап от разширението, да бъдат запазени и използвани и ли реконструирани.

Предвижда се разширение в границите на площадката на съществуващата ПСОВ, разположена в землище на с. Краище, в местност „Валтата“ в рамките на поземлен имот №025208, който е с площ 5,604 дка.

Площадката е водоснабдена и електрифицирана, има изградена канализационна мрежа, както и необходимите обслужващи пътища.

Технологичната схема на пречистване на отпадъчните води следва изцяло технологията на съществуващата ПСОВ – двустъпална схема на пречистване на отпадъчните води с механично и биологично пречистване.

Канализация на с. Дагоново

Новоизградена с главен колектор от крайната точка на населеното място, през регулацията на с. Краище до включване в ПСОВ.

За горните населени места има изградена и влязла в експлоатация ПСОВ.

Канализация на КК „Семково“ - обхваща само част от сградния фонд, като канализационната мрежа е хаотична и не подчинена на регулационните планове. Част от отпадните води се отвеждат към ПСОВ извън границите на комплекса. Тя е модулна станция „Хидровит“ 500 за 1250ЕЖ – силно амортизирани и в неизвестно техническо състояние. За нея няма актуално Разрешително за заустване в приемника на р. Белица.

Пречиствателната станция не се води по активите на членовете на Асоциация по В и К - Благоевград.

Вътрешна канализационна мрежа

Необходимо е цялостно доизграждане на канализационните системи и реконструкция на съществуващите съгласно одобрената проектна документация за гр. Белица, с. Краище, с. Горно Краище, с. Дагоново и с. Бабяк.

За КК „Семково“ мрежата е хаотична и подлежи на промяна, като задължително се премине към разделна канализационна система.

В останалите населени места е необходимо да се премине към изграждането на водоплътни събирателни съоръжения /черпателни шахти/, а за по-големите обекти-локални пречиствателни съоръжения.

Външни канализационни колектори

Главен проблем е изграждането на колектор за отпадните води от гр. Белица до точката на включването му в колектора за пречиствателната станция при изхода на последния от с. Краище. За този участък има изготвена и одобрена документация.

Необходимо е да се направи обследване на проводимостта и техническото състояние на главния колектор от въпросната точка на включване до ПСОВ и при необходимост да се подмени и/или се предвидят преливни съоръжения със степен на разрастване, съгласувана с БД „ЗБР“.

За с. Бабяк е приоритетно изграждането на колектора до одобрената площадка за ПСОВ „Бабяк“.

Поделят се на светлокафяви /разпространени в по-ниския пояс на буковите гори/ и тъмнокафяви /разпространени по северните склонове и високопланинския пояс иглолистни гори/.

Тъмноцветните планинско-горски почви са разпространени на височина 1600-2200м. надморска височина. Образувани са върху безкарбонатни скали, планински климат и растителност от клек, хвойна, бяла мура, смърч, както и тревиста и храстова растителност. Отличават се с дебел торфенисто-хумусен хоризонт /40-60см/, мощен профил /85-120см./ и съдържание на хумус от 4 до 26 %.

Планинско - ливадните и недоразвити скелетни почви, покриващи най-високите части на Рила над 1700 м. надморска височина. Образувани са при планински климат и тревна растителност. Отличават се с високо съдържание на хумус/10-30%/, с плитък профил/40-60см./, каменист механичен състав и значително количество неразложено органично вещество. Плитките и неразвити почви са разпространени върху наклонени и разчленени терени. Бедни са на органично вещество и са с ниско естествено плодородие.

Хумусно-карбонатните почви съпътстват всички зонални почвени типове. Образувани са върху карбонатна скална основа. Характеризират се с добре оформен хумусен хоризонт и съдържание на хумус от 3 до 7%. На територията на община Белица са разположени в хълмистите терени.

Алувиално-ливадните почви са широко разпространени в заливните речни тераси. Образувани са върху порьозни алувиални наслаги и при постоянно и достатъчно овлажнение и ливадна растителност. Характеризират се с дебел хумусен хоризонт, като ежегодно се натрупват минерални вещества в почвените хоризонти.

Делувиалните почви и глинесто-песъчливите почви съпътстват подножието на склоновете на реките Места, Белишка, Вотръчка и Бабяшка.

Основен източник на замърсяване на почвите са големи промишлени предприятия, рудници, отпадъчни води от производството.

На територията на община Белица няма промишлени предприятия /за черни и цветни метали/ и дейности по добив и обогатяване на руди, което означава, че нямаме замърсени с тежки метали почви, както и нарушени терени от добивни дейности.

Почвено-климатичните условия и силното вертикално разчленение на релефа са довели до развитието на силна степен на ерозия в обезлесените участъци. Средногодишно плаващия наносен отток е от 150 до 500 т./кв.км.

Законният дърводобив, възобновяването и залесяването, реконструкцията на слабопродуктивни гори се извършват съгласно лесоустройствения план на ТП на

Необходимо е проектиране и изграждане на ПСОВ за с. Бабяк на отредената за целта площадка в краткосрочен план, като се вземе под внимание и допълнителните товари, разработени с настоящата разработка.

За КК „Семково“ може да се приеме, че съществуващата ПСОВ е с изтекъл срок на експлоатация и е необходимо изграждането на нова модулна такава, с възможност за поетапно разширения. Трябва задължително да се използва площадката на съществуващата ПСОВ с нейните прилежащи комуникации.

3.3 Земи и почви

Почвата е един от най-важните природни ресурси, основа за съществуването на хората, животните и растенията. В природните екосистеми тя изпълнява определени функции: осигурява среда за развитие на растенията и реализиране на тяхната биопродуктивност, поддържа генетичните ресурси и обитанието на многобройни живи организми. Тя регулира и разпределя водния отток, съхранява водата и служи като буфер на околната среда, като инактивира или разрушава екологично опасните субстанции.

Почвата е физическа основа на социално-икономическата структура на човешкото общество, източник е на сурови материали и съхранява геогенното и културно наследство на човечеството. Като компонент на околната среда тя е подложена на вредни въздействия и затова опазването и е от особено значение.

Почвената покривка на общината е разнообразна- кафяви горски почви, планинско горски тъмноцветни почви, хумусно-карбонатни, алувиално- ливадни почви, делувиялни и глинесто-песъчливи и др.

Среднопланинските пояси на Рила и Родопите са заети от кафяви горски почви и планинско-горски тъмно-цветни почви. Ниските части по долината на р. Места са заети от алувиални и алувиално-ливадни почви.

Почвено-климатичните условия и силното вертикално разчленение на релефа са довели до развитието на силна и много силна степен на ерозия, особено в обезлесените участъци. Основен проблем на общината е незаконната сеч. За сега ерозионните процеси нямат масов характер, но масовата незаконна сеч може да доведе до тяхното влошаване. За по-силно ерозираните райони са изработени проекти за борба с почвената ерозия. По-голямата част от земеделските земи, намиращи се в планинската територия, са с наклон над 6 градуса, не се обработват и естествено се затревяват, с което от части по естествен начин се ограничават ерозионните процеси.

Община Белица попада в Планинската почвена зона, при която се установява височинно зонироване на почвената покривка.

Кафявите горски почви са разпространени в пояса 1000-2000м. на общината. Образувани са върху леко-песъчливо глинест елувий, делувий или пролувий, при влажен климат и широкото участие на широколистни/букови/, иглолистни и смесени гори. Отличават се с малка мощност на почвения хоризонт /40-80см./, незначителен хумусен хоризонт и незначително съдържание на хумус/3-9%/.

Извършва се системен контрол от страна на РИОСВ по изпълнение на задълженията на кмета на общината, произтичащи от Закона за управление на отпадъците относно нерегламентирано изхвърляне на отпадъци на неразрешени места, образуването на незаконни сметища/замърсявания, тяхното почистване, както и предприемане на превантивни мерки за недопускане или ограничаване на възникването им. РИОСВ - Благоевград прилага превантивен и последващ контрол при изпълнението на мерки, заложили в решенията по ОВОС и Екологична оценка на инвестиционни предложения и планове.

В Програмата за опазване на околната среда е необходимо да се предвидят мерки, чието изпълнение влияе благоприятно върху състоянието на земните ресурси, свързани с ликвидиране на нерегламентираните сметища, почистване на земи с битови и строителни отпадъци, възстановяване на земи за ползване на земеделски и горски нужди, прилагане на биологичното земеделие.

ИЗВОДИ:

Почвите са ограничен и практически невъзстановим природен ресурс и е необходимо опазването им да е приоритет на всеки. Само с общи усилия и действия на всички компетентни органи ще се постигнат положителни резултати относно трайното намаляване и/или предотвратяване на дейностите и процесите, водещи до вредни изменения на почвата.

Територията на община Белица се характеризира с почвена пъстрота –кафяви горски почви, тъмноцветните планинско-горски почви, планинско-ливадни и недоразвити скелетни почви, хумусно-карбонатни почви, алувиално-ливадни, делувиално и глинесто-песъчливи почви, които създават добра основа за успешно развитие на горското стопанство и земеделие.

Сериозен проблем за почвеното плодородие е паленето на стърнища, образуването на нерегламентирани замърсявания на почвите с отпадъци около населените места. Потенциални източници, причиняващи замърсяване на почвите са : промишлеността; транспорта; отпадъците; химическите средства, „пренесени“ чрез праха и аерозолите по въздушен път ; инфилтрацията на замърсени с вредност води; химизацията на селското стопанство (растителна защита – използването на пестициди и минерални торове), строителни и др. дейности в самите населени места.

3.4. Зелена система и биоразнообразие

3.4.1. Зелена система

Устройството на озеленените територии в населените места се определят с общите и подробни устройствени планове.

Зелената система включва обществените озеленени площи, в т.ч всички паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни и горски паркове, гробищни паркове. Явно значение са превантивните действия, които целят хората, останали (задоволяват потребностите от спорт и отдиш; естетически и ландшафтно-естетически; биоклиматични – приток на свеж чист въздух от крайградските зони, подобряване на микроклиматичните характеристики на средата; мелиоративни –

Държавно горско стопанство - Белица и ТП на Държавно горско стопанство – Елешница.

Основните фактори за развитие на ерозионните процеси са:

- почвено-климатични;
- антропогенни-криминални сечи, пожари причиняващи обезлесяване и оголване на значителни територии, допускане на изоставени пустеещи земи и др.

По-голяма част от земеделските земи, намиращи се в планинската територия, са с наклон над 6%, не се обработват и естествено се затревяват, с което от части по естествен начин се ограничават ерозионните процеси. Киселинността на почвите се дължи на превишаване нормите за азотно торене. Частните земеделски стопани, обработващи земята използват най-вече естествен /оборски тор/, вследствие на което, считаме, че нямаме киселини почви. Поради ниския процент-23% поливни площи и пълното им използване за селскостопански нужди, извършването на агротехнически мероприятия не позволяват тяхното заблатяване, респективно киселяване. Възраждането на земеделието в последните години, дават основание да се даде положителна оценка за състоянието на почвите в териториалния обхват на общината.

До настоящия етап няма данни за замърсени земеделски земи от промишлени дейности.

За територията на община Белица няма регистрирани случаи на замърсявания на площи в резултат на употребата на разрешени пестициди.

Няма данни за замърсявания на почвите в община Белица или наличие на значителни проблеми, които да застрашават тяхното състояние.

На територията на общината няма разположени складове, в които да се съхраняват негодни пестициди и площадки с „Б-Б“ кубове. Няма данни за киселени почви в границите на общината.

Няма данни за изследвания за замърсяване на почвите в района над общината над допустимата концентрация. Липсва информация за замърсяване на почвите с тежки метали и металоиди, пестициди, устойчиви органични замърсители и др.

Горите предпазват почвата от ерозия и масовото им изсичане може да доведе до редица проблеми и нарушаване на екосистемите. На ерозиране са подложени слабоструктурните почви, образувани върху наклонени терени, кафяви горски почви, планинско-ливадни и недоразвити скелетни почви.

Основен източник на почвено замърсяване и разрушаване е нерегламентираното изхвърляне на различни отпадъци –битови, селскостопански и строителни. На територията на общината при възникване на локални замърсявания със сезонни отпадъци от домакинствата и строителни отпадъци, се констатираат своевременно и компетентните органи предприемат незабавни мерки за отстраняването им. Приоритетно са почистени всички нерегламентирани сметища, които са потенциална опасност за хората и околната среда. Поетапно се почистват и всички по-малки локални сметища, като се следи стриктно да не се допуска образуването на нови.

переразпределение на повърхностния и подземен отток на водите; екологични – предотвратяване миграцията на замърсителите от урбанистичните дейности и транспорта, продуцират кислород, поглъщат част от вредните газове и праха, блокират миграцията на тежките метали (от транспорта и промишлеността) в почвата и околната среда.

Местата за отдих и зелена система включват градинки и паркове в общинския център и кметствата, които са приоритетно оформени пред сградите с обществено предназначение.

Зелените структури в санитарно-защитното озеленяване са с основно екологично предназначение – ветрозащитни пояси, озеленени крайречни сервитути, озеленени дерета, санитарно-защитни пояси, транспортно озеленяване.

Нормативно озеленяването на урбанизираните територии се определя в Закона за устройство на територията, Закона за опазване на околната среда, Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони на Министерството на регионалното развитие и благоустройството. На местно ниво има действаща Наредба за управление и стопанисване на общинските горски територии – собственост на община Белица, приета с Решение №79 и 80 на Общински съвет –Белица, Протокол №9 от 14.04.2016г.

Най-значими за зелената система са площите, разположени в централната част на населените места. Те имат най-голяма декоративна стойност, покрити с трева, цветя, храсти и дървета. Основание за увеличаване на техния брой е факта, че върху дърветата и храстите се утаява 72% от въздушния прах и 60% от серния диоксид. Особено важна е връзката им със зелената система извън населените места и постигането по този начин на зелени клинове в селищната територия. Развитието на зелената система се мотивира от факта, че над зелените площи с дървесна растителност, се образуват въздушни течения, утаяващи подземните въздушни замърсители. Едновременно с това насажденията повишават и относителната влажност на въздуха с 15-30%, което го прави по-пригоден за дишане, а увеличената влажност се възприема като по-понижение на въздушната температура. Не е за пренебрегване и продуцираните от растенията фитонциди, притежаващи силно бактерицидно действие. С увеличаване възрастта на декоративните дървета, някои от тях се налага да бъдат отсичани, тъй като кореновите им системи разрушават огради, подпорни стени, тротоари, части от улични платна, а не на последно място се повишава опасността от падане на клони. Този факт поставя въпроса за сериозен подход при определяне на дървесните видове и местата, където е най-удачно те да бъдат засадени.

За общината е характерно изграждането предимно на еднофамилни къщи с дворове, които в преобладаваща си част са озеленени. Всяко населено място има поне по един, а на някои места и повече гробищни паркове.

Зелените площи в общината заемат 20 дка, като от тях :

- в гр. Белица -15,2 дка;
- в с. Краище - 1,5 дка;
- в с. Г. Краище -1,7 дка;
- в с. Дагоново- 1,6 дка

окажат положителен ефект върху качеството на въздуха и ще доведе до подобряване на общия изглед на общината.

3.4.2. Защитени зони и биоразнообразие

Мрежата „Натура 2000“ е най-амбициозната инициатива, която някога е предприемана за опазване на богатото природно наследство на Европа. Екомрежата е създадена през 1992г. чрез приемането на Директивата за местообитанията, която заедно с Директивата за птиците представлява крайъгълният камък на политиката за опазване на природата в Европа. Тя е важен елемент от изпълнението на поетия ангажимент от държавните и правителствените ръководители в Европа по време на срещата на им на високо равнище в Гьотеборг през 2001г. за „спиране на загубата на биологичното разнообразие до 2010 година“. Досега в нея са включени около 20 000 обекта, които обхващат почти 20% от територията на ЕС. Целта на мрежата „Натура 2000“ е да се опазват и управляват уязвими видове и местообитания в тяхната естествена област на разпространение в Европа, без оглед на национални или политически граници. „Натура 2000“ не е просто система от строго охранявани природни резервати. Тъй като тя е неразделна част от селския пейзаж, важно е обектите да продължават да се управляват по начин, който отчита присъствието на уязвими местообитания и видове.

Принципът за управление на екомрежата е, че човек и природа работят най-добре в партньорство помежду си. Този принцип има много предимства, както за опазване на природата, така и за хората, които живеят и работят в селски райони. „Натура 2000“ на практика е техен съюзник, способстващ за запазване на икономическата жизнеспособност и социалната структура на много от селските райони. Тя предоставя нови възможности за икономическа диверсификация и вътрешни инвестиции.

Защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, попадащи на територията на община Белица са :

- BG0000495 „Рила“, за опазване на дивите птици, природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-764/28.10.2008г. на министъра на околната среда и водите (обн.ДВ, бр.100/2008), изм. и доп. със Заповед № РД-259/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.40/2021г.);
- BG0001021 „Река Места“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-353/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите(обн.ДВ, бр.58/13.07.2021г.);
- BG0000636 „Ниска Рила“, за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение на Министерски съвет №177/03.04.2019г.(обн.ДВ, бр.29/2019г.);
- BG0002129 „Рила буфер“, за опазване на дивите птици, обявена със Заповед №РД-229/11.03.2020г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ,бр.24/2020г.)

За гр. Белица съществуващите зелени площи са 3,50 кв.м на жител, при норматив, съгласно чл.31, ал.1 от Наредба № 7 за много малки градове - 8 кв.м/жител.

За всички останали села зелените площи са в размер на 1,8 - 1,9 кв.м/жител при норматив за селата – 4 кв.м/жител. Видно е , че обществените зелени площи в общината не само не достигат норматива, а са значително по-малко.

Зелената растителност обхваща следните видове: ели, тополи, липи, горски кестен, брези, речна ела, туя, върби и др. Ежегодно през м. април – Седмица на гората една от инициативите на ТП ДГС - Белица, включва засаждане на нови дървесни видове в централната градска част и градинки в гр. Белица.

Общинска администрация полага усилия за поддържане на зелените площи, като при отдаване на временни търговски обекти, които са разположени и/или около озеленени площи в договора за стопанисване се поставя изрично условие за стопанисване и поддържане на прилежащите зелени площи. Всяка година по обявени конкурси по Национална кампания „Чиста околна среда“, финансирани от ПУДООС-МОСВ, община Белица участва и изпълнява проекти. През 2018г. е реализиран проект „ Градинката - да я пресъздадем, отново оживим и заедно с младите озеленим - кв.77 , ул. „Вл. Поптомов“, град Белица“ на стойност 9 946,80лв.

Извършени бяха дейности по възстановяване на зона за отдих, чрез почистване, затревяване и озеленяване на обществена градина, разположена в жилищна зона на ул.“Вл. Поптомов“ в гр. Белица с площ 1,218 дка.

През 2021г. е подписан Договор с ПУДООС по Национална кампания „Чиста и околна среда“ 2021г. с проектно предложение „Моята детска площадка –моят малък рай от с. Бабяк, община Белица“. На този етап се изпълнява проекта, където основната цел е повишаване на екологичната култура на населението на с. Бабяк и формиране на положително отношение на децата към природата, насърчаване на активния начин на живот и здравословната хидратация сред децата и подрастващите. Дейностите заложи в проекта са : провеждане на две екоакции и провеждане на неформално обучение на подрастващите, свързано с опазване чистотата на околната среда в населеното място, изграждане на детска площадка с оборудване и озеленяване.

Съществен проблем съществува с последващото поддържане на зелените площи и градинките за отдих. В това отношение трябва да се работи в посока на по-голяма активност и от страна на гражданите, относно полагане на грижи за опазването, поддържането им и замърсяване на зелените площи и реките.

В изпълнение на Наредба №3/2005г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации ежегодно от специализирана се извършва двукратна обработка /третиране/ на зелените площи против кърлежи.

Анализа на състоянието на зелената система в община Белица, показва, че общинското ръководство прави всичко възможно за поддържане на съществуващите зелени площи, следва да се обърне по-голямо внимание за създаване на нови зелени площи, както в гр. Белица, така и в останалите населени места в общината. Развитието и разширяването на системата от зелени площи ще

Това показва голямата консервационна значимост на парковата територия. В пределите на Участък - Белица можете да видите бял бор, смърч, бяла мура, бреза планинска върба, планинска елша, клек, сибирска хвойна, балкански зановец, алпийски лапад, черна боровинка, орлова, женска, лунна и мъжка папрат, балканска петлюга, петниста тинтява, връшняк, планински и червен омайник, пълногрудеста метличина, планинска камбанка, българско вятърче, алпийска язовка, няколко вида шапичета, млечник, каменоломки и салепи, миши уши, ягода, здравец, мащерка, жълт кантарион, чемерика, лопен и др.

Тук се срещат и много видове застрашени растения. Някои от тях са:

1. Местенски дъб

Природозащитен статут: критично застрашен. Български ендемит.

Морфология и биология: листопадно дърво, високо 15-20 m.

Местообитания и популации: върху умерено влажни крайречни места на делувиялни-алувиални почви.

2. Жълтеникаво шапиче

Природозащитен статут: застрашен

Морфология и биология: многогодишно тревисто растение с пълзящо коренище. Стъблата високи 7-30 см., приповдигащи се дъговидно, голи.

Местообитания и популации : по влажни тревисти места и скални площадки.

България принадлежи към Холарктическото флористично пространство. Сложната геологична история на страната, планините със силно разчленена топография, речните долини и котловинни полета, влиянието на морските басейни от изток и юг обуславят разнообразен климат и създават условия за разнообразна растителност и богата флора. Районирането на растителността в България основано на фитогеографска и геоботанична информация разделя страната на 3 области. Европейската неморална (широколистна горска) област включва провинциите Евксинска Илирийска (Балканска) и Македоно-Тракийска.

Съгласно биогеографското райониране на Европа по ETC/BNP (European Topic Center on Biodiversity and Nature Protection) прието от Европейската комисия и влязло в Директивата за местообитанията (92/43/EEC) България се отнася към 3 биогеографски района: Алпийски Континентален и Черноморски.

Характерът на растителността в община Белица и нейното географско разпространение се обуславя от особеностите на почвено-климатичните условия и от значителната пряка или косвена намеса на човека. Физико-географските условия, характерни за района, обуславят за наличието на разнообразна естествена горска растителност. В Рила планина преобладава иглолистната растителност – бял и черен бор, смърч, бяла и черна мура. В по-ниските части от широколистните дървесни видове - дъб, като широколистната растителност навлиза по долините на рилските реки навътре в планината. Преобладават насаждения на възраст над 60 години, както и средно възрастни до 60 години.

Защитени територии по смисъла на ЗЗТ, попадащи на територията на община Белица е част от Национален парк „Рила“, обявен за народен парк със Заповед №114/24.02.1992г. на МОС(ДВ,бр.20/1992г.) и прекатегоризиран в национален парк със Заповед №РД-397/15.10.1999г. на МОСВ(ДВ,бр.44/2000г.) С Решение №552/2001г. на Министерски съвет е приет План за управление на националния парк.

Територията на НП „Рила“ включва най-защитените от въздействието на човешката дейност горски екосистеми. По стръмните скали, по планинските поляни и гори на Парка се срещат около 1400 вида висши растения, 282 вида мъхове и 130 вида сладководни водорасли. Най-красивите от тях рилската иглика, павловското шапиче, рилският ревен, янkieвият крем са български или балкански ендемити (видове с ограничено разпространение). Общият брой на ендемични видове е 57. Тук се е формирала голяма група предимно глациални реликти (от ледниковия период). Някои от тях са врязанолестна върба, рилската иглика, местенски дъб. Общият брой на реликтите на територията на Парка е 105.

Национален парк „Рила“, в това число и Парков участък „Белица“ е „обетована земя“ за редки и застрашени растения. От видовете висши растения, установени на територията на Парка, в Червената книга на България са отбелязани 98 вида: 8 застрашени и 90 редки или около 13% от всички видове в Червената книга.

Защитени от закона са 42 вида или 10,79% от всички защитени от закона видове.

3.Рилска иглика

Природозащитен статут: уязвим

Български ендемит. Глациален реликт.

Морфология и биология: многогодишно тревисто растение с дълго хоризонтално или наклонено коренище.

Местообитания и популации: влажни места край потоци, торфища и езера, на място на стопени преспи.

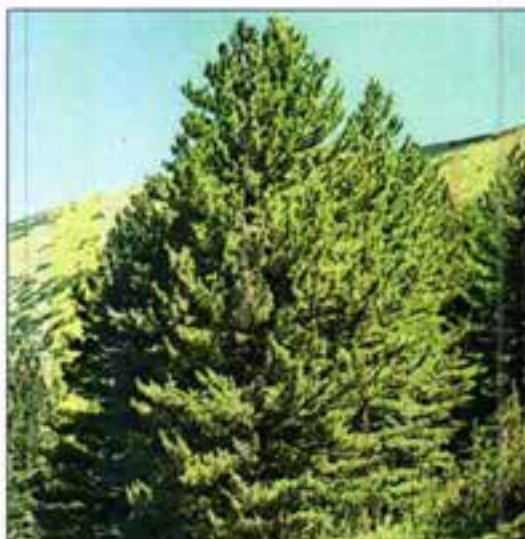
4.Бяла мура

Природозащитен статут: застрашен

Балкански ендемит. Терциерен реликт.

Морфология и биология: иглолистно дърво, високо 20-25 м.

Местообитания и популации: 1800-1900 до 2100-2200м. надм. вис.

5. Петниста тинтява

Природозащитен статут: застрашен

Морфология и биология: многогодишно тревисто растение с дебело, вертикално коренище и стерилни издънки.

Местообитания и популации: по алпийски поляни и каменисти склонове, често с голям наклон, сред каменни потоци и сипеи.

6. Боровинки

Природозащитен статут: потенциално застрашен

Обединени фитоценози с едификатори бореалните боровинки: синя, черна и червена.

Местообитания и популации: субалпийския пояс на планините

7. Черен емпетрум

Природозащитен статут: застрашен

Морфология и биология: стъблата полегнали или приповдигащи се, рядко по-дълги от 50 см., некореняващи се.

Местообитания и популации: по скалисти и каменисти места във високопланинския пояс на Рила.

8. Жълта тинтява

Природозащитен статут: застрашен

Морфология и биология: многогодишно тревисто растение с дебело, вертикално коренище и стерилни издънки.

Местообитания и популации: по каменисти склонове или горски поляни, разположени близо до горната граница на гората.

9. Балкански зановец

Природозащитен статут: потенциално застрашен. Балкански ендемит.

Морфология и биология: Многогодишно тревисто растение с дълго хоризонтално или наклонено коренище.

Местообитания и популации: склонове с южно изложение, на плитки почви, предимно ерозирани.

10. Субалпийска върба

Природозащитен статут: застрашен

Морфология и биология: широколистно дърво, високо 1-1,5м.

Местообитания и популации: край торфища, мочурища, потоци и реки;
1500-2500 м. надм. вис.

11. Черногорско прозорче

Природозащитен статут: критично застрашен. Балкански ендемит.

Морфология и биология: многогодишно тревисто растение с дебели коренища. Стъблата високи 30-80см.

Местообитавания и популации: поляни в иглолистни гори и разредени клекови съобщества.

12. Зелена елша

Природозащитен статут: застрашен

Морфология и биология: листопаден храст, силно разклонен от основата, висок до 2,5 м.

Местообитавания и популации: край потоците на стръмни или с по-умерен наклон, 1500-2300м. надм. вис.

13. Балканско шапиче

Природозащитен статут: застрашен.

Балкански ендемит.

Морфология и биология: многогодишно тревисто растение с пълзящо коренище. Стъблата високи 30-40 см.

Местообитания и популации: по влажни тревисти и крайпоточни места върху плитки каменисти почви; 1800-2300 м. надм.вис.

14. Тревиста върба

Природозащитен статут: застрашен

Глациален реликт

Морфология и биология : вечнозелен вид; храстчета високи няколко, дори сам 1 см.

Местообитания и популации: 2500 - 2900 м. надм.вис.

Участък „Белица“ съхранява биоразнообразие с международна значимост. Фаунистичното му богатство е неразделна част от това на НП „Рила“. Теренните и анкетни проучвания в участъка доказаха значението на тази територия за съхраняване на разнообразието от едри бозайници, тук са съсредоточени най-стабилните запаси и находища на дива коза, елен, дива свиня, вълк. Дивата коза фигурира не само в Червената книга на България като застрашен вид, но и в световната листа като световно полузастрашен подвид. В този участък се намира Сухото езеро, което е едно от малкото местообитания на глациалния реликт алпийски тритон. Други глациални реликти в този район са живородния гушер и усойницата. По билото на върховете Вапата и Чемерна минава границата на най-големия резерват на Балканския полуостров - „Централен рилски резерват“. Най-голямото находище на дива коза в страната е именно тук, както и видовете от Червената книга като мечка, златка, глухар, лещарка. Най-северната част от участък Белица, непосредствено до резервата, на практика представлява естествена зона, чиято функция е понижаване на фактора безпокойство до минимум. Това изключително видово разнообразие определя високата консервационна значимост на участък Белица.

Най-представителните са от смърч и ела, а съчетанието с ендемичната бяла мура, както и с клека. Разнообразието на хабитатите определя важното място на парка като част от европейската екологична мрежа „Натура 2000“.

Дейностите в Парка се провеждат на базата на приет от Министерския съвет десетгодишен План за управление на НП „Рила“. В него е залегнала Програмата за съвместно управление на недървесните природни ресурси, с цел да се създадат условия за по-добро опазване на ресурсите и за извличане на по-големи ползи за местното население. Всяка година много семейства от общината допълват доходите си от районите около парка, чрез събиране на билки, гъби и плодове.

По-голямата част от селищата в общината са разпръснати във високопланинската част на Западните Родопи - район, който поради изключителното си

биоразнообразие и бореални гори е признат за местообитание от световно значение и е включен в Световните екорегиони и е вписан като Хабитат за опазване от Европейска значимост. Община Белица е в близост до НП „Пирин“, признат за Обект на Световното природно наследство.

РИОСВ-Благоевград извършва контрол по спазване на режимите на обявените защитени зони (33) и условията поставяни в решения по оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Важна част от биоразнообразието са лечебните растения. В последните години значително нарасна интереса към тях. Те са били и си остават ефективно средство при лечението на редица заболявания. Растенията са достъпна и евтина суровина за приготвянето на лечебни препарати, чайове, напитки и др. Съгласно разпоредбите на Закона за лечебните растения „билки за лични нужди“ са количества билки в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един ден. За корени и коренища, каквито се събират за листа, разрешеното количество за лични нужди е до 1 кг.

Община Белица, съвместно с ТП -ДГС „Белица“, РИОСВ- Благоевград и други обществени организации трябва да организира контрола за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения. Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фонд със сегашна и бъдеща ценност. Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и по

Дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително и изкупуването на получаваните от тях билки са регламентирани със Закона за лечебните растения.

Най-разпространените билки от лечебни растения в общината, които са с търговско значение са черната боровинка с находища по високите части на Рила и Родопите; къпини - м. „Тричкови торази“ и „Прапатиндол“; хвойна сибирска - пред планинския район; хвощ - обработваемите земи около гр. Белица, с. Дагоново и с. Краище; риган -м. „Семково“; равнец - масово; подбел - м. „Шопова скала“ и „Стеници“; мащерка - в района на цялата община; мечо грозде - м. „Семково“; лопен - м. „Варварино“; бор бял - високите части на Рила и др.

Естествени находища на лечебни растения под специален режим в по-ограничени количества има от азмазуг /див керевиз/, бъз, божур червен, бял имел, вратига, глог, живовляк, здравец, исландски лишей, малина, дрян и др.

Недостатъчната информираност на населението за ограниченията при ползването на природните ресурси води до негативни последици и унищожаване на някои лечебни растения, особено в поземления фонд и в населените места. Практически, само с осигуряването на контролиран достъп до тези ресурси, би могло да се

постигне продължително и устойчиво ползване. Съгласно Закона за лечебните растения, управлението на дейностите по опазване и устойчивото ползване на лечебните растения на територията на общината се осъществява от кмета на общината, като е определена такса за заплащане на съответната услуга.

Съгласно Закона за лечебните растения, управлението на дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения на територията на общината се осъществява от кмета на общината.

Според Закона за защитените територии (ЗЗТ, обн. ДВ, бр.133/1998г.), защитените територии са предназначение за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

4. Анализ по фактори на въздействие върху околната среда.

4.1. Отпадъци

В България са предприети инициативи, вкл. Законодателни, за хармонизиране на националните политики с тези на европейско ниво за намаляване на количеството на отпадъците и прехода към кръгова икономика.

За Община Белица не са характерни проблемите на големите административни, търговски и промишлени центрове по отношение на количествата и видовете на генерираните отпадъци. Въпреки това предизвикателствата пред общината са значителни поради ограничения ресурс, който може да отдели за прилагане на нововъведените нормативни изисквания в областта на управлението на отпадъците. Отпадъците замърсяват околната среда, ограничават използваемостта на земята, създават санитарно-хигиенни проблеми и са своеобразен дразнител на естетическите възприятия на хората. В резултат на протичащите в периода на натрупването им физични, химични и биологични процеси те се превръщат в многофакторен замърсител на околната среда, оказващ силно негативно въздействие върху подземните и повърхностните води, въздуха и почвите, с което се създават сериозен здравен риск за населението. От друга страна те са ценен енергиен и суровинен източник и тяхното минимизиране, повторна употреба и оползотворяване води до съхранение на природните ресурси. Намаляване или ограничаване на замърсяването и оползотворяване могат да се осъществят с помощта на нови технологии, в подходяща икономическа среда. Предвид на това, решаването на проблемите изисква регионално коопериране, интегрираност на подходите, внедряване на нови технологии, създаване на подходяща икономическа среда и нормативна база.

4.1.1 Генерирани битови отпадъци

Непрекъснато нарастващото количество отпадъци, образувани от жизнената дейност на хората, производството и търговията, налага предприемането на мерки за намаляване на общото им количество, повторната им употреба и увеличаване рециклирането и оползотворяването им.

Същевременно с развитието на технологиите за третиране на отпадъци, все повече се разширяват възможностите за използването на отпадъците като алтернативен суровинен и енергиен източник и намаляване на количеството, предназначено за депониране.

Битови отпадъци

Процесите, свързани с формиране, събиране, извозване, депониране и друго обезвреждане на отпадъците, са в пряка зависимост от развитието и организацията на стопанската дейност, демографските особености на района и от природните условия, в които се осъществява човешкият живот.

Битовите отпадъци се формират от жизнената дейност на хората. Количеството и съставът им зависят от :

- Мястото на образуване;
- Стандарта на живот на населението и неговата култура;
- Степен на благоустроеност на населените места;
- Начин на отопление;
- Други фактори.

Като се изхожда от административно-териториалната и социално-икономическа характеристика на община Белица, основните източници на ТБО се явяват :

- Домакинствата ;
- Промислените предприятия;
- Търговски и обслужващи обекти.

През последните години с промените в законодателството, пред местните власти се откриха разнообразни възможности за сдружаване, преобладаващата част, от които имат задължителен характер.

На 05.11.2012г. е създадено Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Разлог. РСО е юридическо лице със седалище Община Разлог, която е собственик на терена, върху който е изградена Регионална система за управление на отпадъците. Системата, състояща се от Регионално депо за неопасни отпадъци и други съоръжения за третиране на отпадъците обслужва общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда, включени в регион Разлог, съгласно НПУО.

По проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Разлог“, Договор за безвъзмездна финансова помощ №DIR-5112122-S003/11.07.2012г., реализиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013г. е изградено Регионално депо за неопасни отпадъци-Разлог, въведен в експлоатация с Комплексно разрешително №519-НО/2015г. от 16.12.2015г.

Депото е изградено на етапи с цел реализиране на поетапно инвестиране. Площта е разделена на 4 клетки за битови и една клетка за земни маси за запръстяване. В първи етап се изгражда една клетка за депониране на битови отпадъци, клетка за

земни маси за запръстяване, приемната зона, площадка за компостиране, ПСОВ и необходимите съоръжения към нея. В първи етап се изгражда една клетка за депониране на битови отпадъци, клетка за земни маси за запръстяване, приемна зона, площадка за компостиране, пречиствателна станция за отпадни води и необходимите съоръжения към нея. Всеки следващ етап представлява изграждането на една нова клетка и необходимите връзки с вече готовите съоръжения на депото за нормалната ѝ работа.

След въвеждане в експлоатация на Регионалната система за управление на отпадъците за региона, отчитането на постъпващите за третиране в депото отпадъци се извършват чрез измерване на електронна везна, с която се избягва субективизмът при отчитане количествата на отпадъците.

Системата за организирано сметосъбиране на територията на община Белица обхваща 10 населени места. На този етап от 12-те населени места организирано сметосъбиране и сметоизвозване не се осъществява в с. Гълъбово и с. Златарица. Основната причина е спецификата на тези населени места, като отдалеченост, разпръснатост на отделни малки махали, лоша инфраструктура и брой население. с. Гълъбово по настоящ адрес са 34 души, а с. Златарица – 55 броя. За изпълнение на задълженията ни са предприети действия за закупуване на чували, които са раздадени на отделните домакинства, като извозването им се осъществява по искане на кметския наместник на съответните населени места.

Събраните отпадъци се депонират в РДНО- Разлог, местността „Кривосер“ в землището на с. Баня, съгласно сключен Договор 0102/19.07.2017г. и Анекс №178 от 28.05.2020г. между община Разлог и община Белица.

Със заповед на кмета на общината са определени границите на районите и вида на предоставяните услуги, както и честотата на сметоизвозването за 2020г.

Сметосъбирането и сметоизвозването се изпълнява от „Мусала 2004“ ЕООД, съгласно сключен договор №20 /07.05.2020г. за възлагане на обществена поръчка. Срокът за изпълнение на услугите е 12 месеца до изчерпване на средствата по договора, считано от датата на подписване на договора.

Фирма „Мусала 2004“ ЕООД е фирма с дейност от 2009г., като се занимава със сметосъбиране и транспортиране на битови отпадъци, ръчно почистване и миене на улици, снегочистиране и зимно поддържане на пътища. Фирмата притежава автобаза, намираща се извън оживената част на града за престой и гариране на техниката и механизацията, за ремонт и почистване на автомобилния и контейнерен парк и специализираната техника.

Финансирането на услугите и дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване, обезвреждане се осъществява чрез събиране на такса „Битови отпадъци“. Тя се определя в годишен размер и е заложена в План-сметката за приходите и разходите за поддържане на чистотата, сметосъбиране и сметоизвозване на територията на общината за съответната година.

Средствата от отчисленията по чл.64 от ЗУО ще се възстановят на общината във връзка със създалата се епидемична обстановка през 2020г. и 2021г.
През 2020г. депонираните количества битови отпадъци от страна на Община Белица в Регионално депо-Разлог възлизат на 3413,440 тона смесени битови отпадъци /код 20 03 01/.

За изпълнение изискванията в Закона за управление на отпадъците и Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците, относно извършване морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на общината е извършен анализ на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на общината за сезони- зима, пролет, лято и есен 2018г. Представен е окончателен доклад за извършения анализ на морфологичния състав. Доклада е изготвен в изпълнение на Договор №59 от 22.01.2018г. между община Разлог и „Мейсън Мастърс“ ЕООД с предмет „Изготвяне на морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци образувани на територията на общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда“.

Количеството и морфологичният състав на образуваните битови отпадъци зависи от редица фактори, сред които функционалния тип на населените места, социалния статус на населението и др. понеже са обхванати 4 общини- Разлог, Банско, Якоруда и Белица.

Данните от анализите на морфологичния състав на битовите отпадъци се използват за планиране на инфраструктурата за управление на отпадъците – организиране на дейностите по събиране и транспортиране на отпадъци, разделно събиране, изграждане на инсталации за компостиране на зелени и биоразградими и предварително третиране на битови отпадъци, както и оценка на експлоатационния период на депата за неопасни отпадъци.

Определянето на морфологичния състав на битовите отпадъци се извърши на площадка, която беше предварително съгласувана между Възложителя Община Разлог и Изпълнителя- „Мейсън Мастърс“ ЕООД.

Въз основа на получените резултати от проведения морфологичен анализ може да се заключи, че с най-голям дял от битовите отпадъци, генерирани на територията на община Белица, Зона I: „Централна градска част, жилищни квартали, села, вилни зони, хотелски комплекси и др.“, са фракциите „др. отпадъци (вкл. сгурия)“ - 43,20%, „градински“ -12,32%, „пластмаса“ -11,49%, „хартия“ -9,97%, „стъкло“ -8,14% и др. отпадъци (вкл. гума, кожа, дърво, текстил)“ -6,45%.

По проектна идея на дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ на Министерство на околната среда и водите се осъществиха по морфологичния състав на битовите отпадъци в България на база на Договор №12471/13.08.2018г.,

сключен между ПУДООС - Възложител и „ЕКО-МОРФОЛОГИЯ БЪЛГАРИЯ“ ДЗЗД- изпълнител. Анализите се извършиха на територията на цялата страна, съгласно актуализирана Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, утвърдена със Заповед №РД-149/26.02.2019г. на Министъра на околната среда и водите.

С изх.№ПЕСТ-1/11.02.2020г. Община Белица е получила обобщен финален доклад за извършеното през четирите сезона проучване на морфологичния състав на битовите отпадъци на общината.

От използваните изходни данни за общото прогнозно количество на битови отпадъци за РСО и получен процентен дял на община Белица за съответния поток отпадъци, се прогнозира генерирането на следните потоци отпадъци по морфологичен състав.

Таблица 1. Прогноза за образуваните битови отпадъци по морфологичен състав.

Морфологичен състав	Тона общо за РСО			Тона общо за община Белица			
	2018г.	2019г.	2020г.	% дял на община Белица	2018г.	2019г.	2020г.
Общо образувани отпадъци							
Общо образувани отпадъци	10511	10544	10578		1896,34	1902,19	1908,30
Хранителни	1830	1836	1842	11,86	217,0	217,7	218,4
Хартия и картон	1286	1290	1294	18,86	242,5	243,3	244,0
Пластмаса	1230	1234	1238	25,00	307,5	308,5	309,5
Текстил	292	293	294	16,76	48,9	49,1	49,3
Гума	95	95	95	15,18	14,4	14,4	14,4
Кожа	98	99	99	17,23	16,9	17,1	17,1
Градински	2539	2547	2556	13,24	336,2	337,3	338,5
Дървесни	470	471	473	42,47	199,6	200,0	200,9
Съкло	529	531	532	26,44	139,9	140,4	140,6
Метали	193	193	194	14,54	28,1	28,1	28,2
Инертни	1868	1874	1880	17,20	321,2	322,3	323,3
Опасни	81	81	81	29,80	24,1	24,1	24,1

Видно от получените общи прогнозни количества е разлика в килограмите от 30-45 кг/година, което предвид използваните различни методики на прогнозиране и използвани изходни данни за калкулация, са напълно приемливи за бъдещия период. Във връзка с направените изменения и допълнения на Закона за управление на отпадъците са приети изменения на Наредбата за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на община Белица с Решение №833/Протокол №54 от 30.08.2019г.

Дейностите по третиране на битовите отпадъци, съгласно Наредбата включват:

- събиране, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане;
- поддържане чистотата на публичните площи –метене по график и миене на улици, площи, тротоари и пешеходни алеи;
- измиване и дезинфекция на съдовете за битови отпадъци;
- почистване на площадките около съдовете след всяко обслужване /изпразване на съдовете за отпадъци/;
- поддържане на естетичен вид на съдовете за смет.

Ежегодната оптимизация на системата за организирано сметосъбиране и поддържане на ефективността й цели намаляване на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци и намаляване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

4.1.2. Строителни отпадъци

Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, Обн.ДВ.бр.98 от 08.12.2017г., определя някои допълнителни изисквания за управлението на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали в строителството. Съгласно сроковете, определени в ЗУО в тази наредба се регламентират конкретни цели за оползотворяване на определени видове строителни отпадъци и етапите за тяхното изпълнение.

С наредбата се регламентират:

1. Създаване на система за управление и контрол на дейностите по събиране, транспортиране и третиране на строителни отпадъци;
2. Изискванията за влагане на рециклирани строителни материали в строителството;
3. Изискванията за управление на строителните отпадъци в процеса на строителство и премахване на строежи;

Целта на наредбата е :

1. Да се предотврати и ограничи замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и да се ограничи рискът за човешкото здраве и околната среда в резултат на събирането, третирането и транспортирането на строителните отпадъци;

2. Да се насърчи рециклирането и оползотворяването на строителните отпадъци за постигане на целите по чл.32 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Строителните отпадъци са получени вследствие на строително-монтажни работи и премахване, включващи минерални отпадъци, пластмаси, метал, хартия, изолационни материали, дърво, азбест и други опасни отпадъци, и др. съответстващи на кодовете на отпадъци от група 17 на Приложение 1 от Наредба №3 за класификация на отпадъците.

Минералните отпадъци се образуват в резултат на строителство или събаряне на сгради и съоръжения, които основно се състоят от минерални материали като тухли, бетон, строителни разтвори, естествен камък, пясък, керамични строителни материали, бетонови блокчета и/или газобетонови блокчета и др.

„Строително-монтажни“ са работите, чрез които строежите се изграждат, ремонтират, реконструират, преустройват, поддържат или възстановят, а „Премахване“ е дейността по отстраняване на строежите чрез селективно отделяне на оползотворимите отпадъци в процеса на премахването.

Дейностите по събиране, транспортиране, подготовка преди оползотворяване и/или обезвреждане, материално оползотворяване, както и по обезвреждане на строителните отпадъци се извършват от лица, притежаващи документ по чл.35 от Закона за управление на отпадъците.

Община Белица, както и другите общини в страната имат следните отговорности, произтичащи от ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали:

- Организиране на събирането, включително разделното, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;

- Когато общината е възложител на строителни дейност или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи е длъжна:

- Да разработи План за управление на строителните отпадъци, като задължителна част от строителната документация за издаване на разрешение за строеж;
- Да изпълни реално Плана за управление на строителните отпадъци;
- Да влага в строежите определен процент материали от рециклирани строителни отпадъци или материално оползотворяване в обратни насипи;
- Да осигури селективно разделяне и материално оползотворяване на определени видове отпадъци в минимални количества.

Кметът на общината отговаря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. Разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране на строителни отпадъци, получени в

резултат на принудително премахване на строеж, са за сметка на извършителя на незаконния строеж или на собственика на сградата или съоръжението.

Въз основа на влязла в сила заповед за премахване на строежа и протокол за извършените разходи за дейностите по транспортиране и оползотворяване на отпадъците кметът на общината подава заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение на събиране на вземането от задължените лица по реда на чл.417, т.2 от Гражданския процесуален кодекс.

В случаите, когато кмета на общината е възложител на строителни и монтажни работи, с изключение на текущи ремонти, и възложител на премахване на строежи, следва да изготви план за управление на строителните отпадъци. Съдържанието и изискванията към плана се определят в Наредбата за управление на строителните отпадъци.

Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност се отделят регулярно. Прилага се процедура, при която строителните фирми да се обръщат към община за посочване на място и условия за депонирането на строителните отпадъци.

Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите, което води до формирането на нерегламентирани сметища. Често населението неконтролирано изхвърля строителни отпадъци на незаконни сметища главно на входовете и изходите на населените места, както и замърсява зелените площи в самите населени места. За строителните отпадъци, от обичайните ремонти на жилищата, няма форма, по която да бъдат контролирани.

Друг проблем е изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежината им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили.

Необходимо е да се предприемат мерки за осигуряване селективното разделяне на отпадъците на мястото на образуване и изграждането и функционирането на надеждна система и съоръжения за депониране и рециклиране на строителни отпадъци в община Белица.

На територията на общината няма изградено депо или площадка за депониране на строителни отпадъци и не съществува система за организирано събиране и последваща повторна употреба на този вид отпадък.

Количествата строителни отпадъци, генерирани от ремонтните дейности с възложител община Белица, както и от частни жилища и офиси се събират и се извозват в Регионалното депо за неопасни отпадъци - Разлог.

През тази година са извозени за депониране около 122 т. строителни отпадъци от „Мусала 2004“ ЕООД с код 17 09 04.

Строителни отпадъци се образуват най-вече от малки обекти с локално значение, от реконструкции и ремонти на стопански и жилищни сгради. Отпадъците се извозват от собствениците им, без да се води отчетност. Този отпадък понастоящем е основна съставка на нерегламентирани сметища или попада в

съдове за битови отпадъци. Част от генерираните СО попадат в общия поток със смесените битови отпадъци, които се извозват до РДНО-Разлог.

За експлоатацията на регионалните депа са издадени съответните комплексни разрешителни (КР), по реда на Глава седма, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

В Комплексното Разрешително №519-НО/2015г., издадено на „Регионално депо за неопасни отпадъци – Разлог“ е разрешено приемане на отпадъци за третиране с цел тяхното обезвреждане с код 17 09 04 - смесени отпадъци от строителство и събаряне.

Правилното регулиране на дейностите, свързани със строителните отпадъци и контрола върху тях са регламентирани със Закона за управление на отпадъците, Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, съответно с общинска наредба за управление на отпадъците. В бъдеще общината ще може да получава надеждни данни в случаите, когато извършва процедурите за одобрение на планове за управление на строителните отпадъци и инвестиционните проекти, както и при проверката на документите, с които възложителите на строителството доказват изпълнението на целите за рециклиране на строителни отпадъци.

4.1.3. Производствени и Опасни отпадъци.

Съгласно Закона за управление на отпадъците изискванията на Наредбата за батерии и акумулатори са вменени в задълженията на всички обекти в търговската мрежа на територията на общината, където се предлагат батерии и акумулатори.

Опасни отпадъци са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в Приложение №3 към ЗУО. Този вид отпадъци се образуват най-вече в промишлените предприятия, но също така и в някои заведения от здравната сфера, а частично и в битовия сектор. Към тях спадат отработени масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, медицински отпадъци, бои и лакове, детергенти, пестициди и др.

Изискванията за третиране и транспортиране на опасни отпадъци се регламентирани в Наредбата, приета с ПМС № 53/1999г. /ДВ, бр. 29 от 1999г. и в наредбите за масово разпространените отпадъци.

Количествата на образуваните опасни отпадъци по групи, съгласно Класификация на отпадъците по Наредба №2 от 23.07.2014г. (изм. ДВ. Бр.46 от 01.06.2018г.) за класификацията на отпадъците, се водят на отчет в РИОСВ-Благоевград.

Лицата, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране, съхраняване (оползотворяване с код R13 по смисъла на приложение №2 към §1, т.13 от допълнителните разпоредби (ДР) на ЗУО и/или обезвреждане с код D15 по смисъла на приложение №1 към §1, т.11 от ДР на ЗУО), оползотворяване, в т.ч рециклиране и/или обезвреждане, включително подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на опасни отпадъци, водят отчетни книги и представят годишни отчети. Опасните отпадъци от фирмите се събират и съхраняват отделно в закрити складове и се предават за третиране на физически или юридически лица,

притежаващи съответното разрешение по ЗУО или Комплексно разрешително, въз основа на писмен договор.

Потокът опасни отпадъци се контролира от действащата нормативна уредба. С цел проследяване на превозите на опасните отпадъци товародателите са длъжни да изготвят идентификационен документ, който се попълва за всеки отпадък последователно от товародателя, превозвача и товарополучателя.

На територията на общината няма изградена инфраструктура за разделно събиране и третиране на опасни отпадъци. При констатирани такива се използват услугите на лицензирана фирма.

Необходими са мерки за информиране на населението за опасностите за околната среда и повишаване на обществената заинтересованост за по-широко участие в организираните мероприятия за предаване на опасни отпадъци от домакинствата. Разделното събиране на опасните битови отпадъци все още не е системно, а кампанийно. Поради това голяма част от тях все още се изхвърлят в контейнерите съвместно с неопасните битови и се извозват с тях за последващо третиране.

4.1.4. Специфични потоци отпадъци

Отпадъци от опаковки

С разделното събиране на отпадъци и с цел рециклиране, и други форми на оползотворяване може да се постигне значително намаляване на количеството на депонираните отпадъци, което ще доведе до удължаване на полезния живот на регионалното депо за отпадъци и до съкращаване на разходите за събиране и обезвреждане на отпадъците. Освен това през последните години с приемането на европейското законодателство все повече се засилват законодателния и обществения натиск за въвеждане на системи за разделно събиране с нормативно регламентирани количества отпадъци, които трябва да бъдат рециклирани и оползотворени.

За част от тези отпадъци националното законодателство изисква прилагането на принципът „замърсителят плаща“, при който разходите се поемат от производителите на продукта, от който се образуват отпадъците, но за останалата част липсват нормативно установени механизми на финансиране. За редица отпадъци съществуват забрани за депониране, което налага тяхното отделяне от общия отпадъчен поток и намиране на алтернатива за оползотворяването или обезвреждането им.

В общината се изпълнява програма за разделно събиране на отпадъци от опаковки, съгласно сключен Договор между Община Белица и организацията „Екопак България“ АД от 23.01.2017г. Програмата е актуализирана и обхваща периода 2020-2022г. Дейностите по транспортиране на разделно събраните отпадъци от опаковки до площадка за предварително третиране, както и последващо третиране на отпадъците се извършва от „Унитрейд Благоевград“ ЕООД на площадка, находяща се в Благоевград. Договора влиза в сила от 17.04.2017г. като на територията на Община Белица са разположени общо 20 контейнера тип „Иглу“ с общ обем 90 000м³, което е в съответствие с минималните критерии по чл.24 и при спазване изискванията по чл.25 на Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки.

Създадената система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, образувани в домакинствата, административните учреждения, търговските и промишлени обекти на територията на 3 населени места на общината използва контейнери за събиране на отпадъци от опаковки – тип „Иглу“ – сини, жълти и зелени с общ обем на разположените контейнери в една точка от 4500 литра.

Разпределението на контейнерите по населени места е следното:

- Град Белица – 9 „трицветни точки“;
- Село Краище – 7 „трицветни точки“;
- Село Горно Краище – 4 „трицветни точки“;

Контейнерите се обслужват по график, като сините и жълти контейнери се извозват един път месечно, а зелените един път на шест месеца. Общо депонирани отпадъци в РДНО - гр. Разлог е 1626 кг. отпадъци от механично третиране на отпадъците-код 19 12 12.

Предимствата на избраната система за разделно събиране на територията на общината са следните:

- Трицветната контейнерна система е с по-ниски разходи за третиране на разделно събраните отпадъци от опаковки и масово прилагана в държавите от Европейския съюз;

- Избраните съдове за отпадъците от опаковки минимизират изхвърлянето в тях на битови и други отпадъци, като по този начин се осигурява чистотата на събраните отпадъци и се намалят разходите за тяхното обслужване и третиране.

Изготвят се месечни и годишни отчети за количествата събирани отпадъци от опаковки от системите за разделно събиране разположени на територията на община Белица по вид, кодове, сепарирани и предадени за оползотворяване чрез рециклиране и/или обезвреждане;

Осъществява се контрол и извършване на системни проверки на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки, разположени на територията на община Белица.

В изпълнение на Програмата за разделно събиране на отпадъци от опаковки е изготвен план за информиране и привличане на потребителите за прилагането на разделно събиране на отпадъците от опаковки, включително образователни програми, насочени към детските градини, училищата и др. В тази връзка през 2020г. се осъществиха някои дейности, мероприятия и информационно-образователни инициативи обхващащи училища, детски градини и населението на гр. Белица.

Бяха предоставени картонени контейнери и брошури на учебни заведения, културни учреждения, административни сгради, търговски обекти и др.

Отпадъци от ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми.

Управлението на отпадъците от батерии и акумулатори има две главни цели:

- Екологична – защита на въздуха, водата, почвата и здравето на хората чрез предотвратяване на изхвърлянето на вредни и опасни вещества в околната среда;

- Икономическа –оползотворяване на материалите, заложи в конструкцията на отпадъците от батерии и акумулатори.

Негодна за употреба „батерия или акумулатор“ е батерия или акумулатор, която не може да бъде използвана повторно и е предназначена за преработване или обезвреждане.

За ефективно функциониране на системата за събиране на отпадъците от негодни батерии и акумулатори е необходимо предприемане на следните действия:

- редовно информиране на обществеността за рисковете, свързани с тяхното неконтролирано обезвреждане. Необходимо е хората да бъдат запознати със значението на символите, използвани за маркиране, изискванията при отделяне на батериите от уредите, където те са вградени и възможностите за участие в системите за събиране;
- прилагането на задължително обратно приемане в местата за продажба;
- осигуряване и поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии и акумулатори, като се спазва нормативните изисквания;
- предаване на отпадъците от батерии и акумулатори на фирма, притежаваща разрешително, издадено по реда на Закона за управление на отпадъците.

На 24.08.2020г. се сключи споразумение за прекратяване на Договора за организиране на система за разделно събиране, временно съхранение и транспортиране на отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори с „НУБА РЕЦИКЛИРАНЕ“ АД.

В изпълнение на Наредбата задълженията на Кмета на общината се изпълняват, съгласно сключен Рамков договор със „СКРИНО“ ЕООД от 19.01.2020г. за доставка на отпадъци от МПС, гуми, масла, акумулатори и др. отпадъци, за които се изисква регистрационен документ за дейности с отпадъци по чл.35 от ЗУО, включително отпадъци от черни и цветни метали.

За изпълнение на Наредбата за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, съгласно Договор №63 от 27.08.2012г. с „ЕКОБУЛТЕХ“ АД и Анекс от 20.11.2015г., както и с „Надин Холд“ за събиране, транспортиране, временно съхраняване и предаване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване през 2020г. са предадени отпадъци от екрани, оборудване, част от което са екрани с повърхност, по-голяма от 100cm² общо 578 кг., в т.ч екрани, монитори, компютри общо 380 кг.; големи уреди -130 кг.; малки уреди -45 кг и информационно технологично и телекомуникационно оборудване -23 кг.

През месец септември 2020г., в общинския център гр. Белица са проведени съвместни акции организирана от „ЕКОБУЛТЕХ“ АД, Община Белица и „НАДИН ХОЛД“ ЕООД.

В общината няма населени места с население по-голямо от 10 000 жители, за което не са осигурени площадки по чл.9, ал.3, т.11 от ЗУО.

Биоразградими отпадъци

Приблизително две трети от отпадъците, генерирани в домовете и офисите, се състоят от „органични“ или естествени материали. Тези материали след време се

разграждат „биоразградими“ по естествен път. Биоразградимите отпадъци се генерират при селскостопанската дейност в растениевъдството, животновъдството и от дейността на домакинствата. Имат предимно органичен състав и е необходимо да се третира в зависимост от условията на генерирането им по подходящ начин. Често срещани практики в общината е третирането на биоразградимите отпадъци да се осъществява по следните начини:

- използване на кухненски и градински отпадъци за храна на животни;
- закопаване на хранителни и растителни отпадъци в почвата (задния двор или градината без последващо използване);
- натрупване на смесени купчини с оборска тор (купчините не се обръщат след това, като след това компостираната оборска тор се използва като подобрител на почвата);
- изгаряне на градински отпадъци и листа;

В Националната стратегия за намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци са заложили конкретни мерки, които трябва да се предприемат по отношение на този вид отпадък.

В съответствие с Националния стратегически план община Белица следва да предвиди конкретни мерки за третиране на биоразградимите отпадъци, с оглед намаляване количествата за депониране. Управлението на биоразградимите отпадъци включва събиране (разделно или със смесените битови отпадъци), анаеробно разлагане и компостиране, изгаряне и депониране. Екологичните и икономически ползи от различните методи на обработване зависят от местните условия, като гъстота на населението, инфраструктура и климат, както и от наличието на пазари за свързаните с този процес продукти (енергия и компост).

В населените места на Община Белица домашното компостиране не е непознато за хората. Нашите баби и дядовци са го правили много преди европейското и националното законодателство да го оценят като най-полезния от екологична гледна точка начин и по-добро решение за справяне с биоразградимите отпадъци. Повечето домакинства в нашите села имат собствени градини и отглеждат домашни животни. Използват много голяма част от биоотпадъците за храна на животните и компостират част от животинските и зелените си отпадъци.

Домашното компостиране е една от предвидените от Община Белица мерки за разделно събиране при източника на образуване и оползотворяване на биоразградимите битови отпадъци на територията на Община Белица.

Съгласно Протокол от 26.07.2019г. на Общото събрание на Регионалното сдружение за управление на отпадъците за регион Разлог е взето Решение №3 за закупуване на съдове за разделно събиране на отпадъци /биоразградими/, извън задълженията на организациите по оползотворяване на масово разпространени отпадъци за нуждите на община Белица в размер на 10 600лв.

Община Белица получи 24 бр. кафяви контейнери с обем 1100л., съгласно сключен Договор №10/20.02.2020г. за закупуването на съдове за разделно събиране на биоразградими отпадъци с „БИ ЕМ ЛИЗИНГ- ТРЕЙД“ АД - гр. София.

Съдовете са поставени на възлови места в града, съгласно утвърден списък от кмета на общината.

Депонирането на биоразградимите отпадъци с код на отпадъка 20 01 01 се извършва на депото.

В приетата Регионална програма за управление на отпадъците на общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда 2016-2020г. са идентифицирани редица мерки за предотвратяване и намаляване образуването, рециклирането и оползотворяване на различните видове отпадъци, като една от тях е изграждане на система за събиране на растителни и биоразградими отпадъци от домакинствата в градовете и курортните населени места, които нямат възможност за домашно компостиране.

От възможните варианти за оползотворяване на зелени отпадъци е прието развитие на компостирането, поради наличието на повече от 1000т. годишно зелени отпадъци. Крайният продукт компост от компостираните на депото растителни отпадъци ще се използва за заместител на хумуса при бъдещата рекултивация на клетките на депото.

Анализите показва, че в община Белица има добри предпоставки за въвеждане на разделно събиране на отпадъци с биологичен произход и съответното оползотворяване, напр. чрез компостиране. Поради големия дял на биоразградимите отпадъци, подходящи за компостиране от общото количество на битовите отпадъци прилагането на ефективна система за разделното им събиране ще доведе до съществено намаляване на разходите за транспортиране и обезвреждането на смесените битови отпадъци на Регионалното депо. Предвижда се и въвеждане на система за домашно компостиране.

Третиране на утайки от ПСОВ на населени места в общи съоръжения

В резултат на правилното прилагане на Националния стратегически план за управление на утайките от ГПСОВ на територията на България за периода 2014-2020г. се очаква: намаляване на количеството депонирани утайки и свързаните с тях негативни въздействия върху околната среда; повишаване на ресурсната ефективност от използването на утайки като органичен ресурс и принос към енергийната ефективност чрез оползотворяване на утайките за производство на електроенергия. Очаквани екологични ползи са и оптимизирането на цялостните разходи по управлението на утайките и услугата за водопотребление като цяло, както и прилагане на съвременната политика по управление на отпадъците, в т.ч на утайките от ПСОВ, съгласно европейското и националното законодателство.

На територията на Регион Разлог всички въведени в експлоатация пречиствателни станции се експлоатират от „ВиК“ ЕООД - Благоевград. Основен метод за обезвреждане на утайките от ПСОВ е тяхното депониране.

Съществуващите в момента възможни варианти за оползотворяване или окончателно обезвреждане на утайки от отпадъчни води могат да бъдат обобщени по следния начин: материално оползотворяване върху земеделска земя; рециклиране на фосфора; енергийно оползотворяване в термични процеси; обезвреждане на земно депониране.

При директното оползотворяване на утайки в земеделието е възможно възникването на някои неудобства (емисии на миризми, възможни рискове за околната среда или нещо). От друга страна не бива да се забравя, че тази употреба

зависи от земеделските стопани, които не са длъжни да приемат утайки, а и техните изисквания към качеството се променят според сезона. Очаква се нарастващите нужди от съвременно третиране на утайките, което да гарантира премахването на патогенните организми и контрола върху замърсителите, да доведат до използването на утайките върху земеделска земя само след тяхното предварително третиране, например компостиране и производство на висококачествен компост. Всички основни методи за третиране трябва да бъдат подробно разгледани по отношение на това дали да са подходящи за предоставянето на устойчиво решение за управлението на утайките.

4.2 Шум

Шумът е от основните неблагоприятни фактори, водени до акустичен дискомфорт в околната среда. Вредното въздействие зависи от вида му и поражащите го условия. Произходът на шума се определя от видовете дейности, при които той е генериран. В градска среда се различават промишлен(производствен),транспортен, шум от строителство и битов шум. В зависимост от характера

В зависимост от характера (постоянен, периодично, повтарящ се, прекъснат), честотния спектър и интензивността на шума, а така също и продължителността на експозиция, въздействието му е по-малко или повече вредно. Основният аспект на вредното въздействие на шума, разгледан в настояща програма е свързан с влиянието му върху човешкия организъм и здраве. Високите шумови нива влияят върху слуховия апарат на човека, психическото и нервно състояние на личността, имунната система, обмяната на веществата, сърдечно-съдовата система и др. Подлежащите на контрол обекти са източниците на шум, намиращи се в промишлени зони, жилищни зони и в близост до жилищни зони. Приоритетни са тези, които се намират в жилищни зони, с цел да се предотврати дискомфорта през различните части на денонощието и вредните ефекти от шума върху здравето на населението. посл. изм. и доп.).

Съгласно нормативната уредба за шума контролната функция на общинската администрация е върху шума от битови и занаятчийски дейности. Производствения шум и шума от транспортния трафик се контролира от регионалните органи на МОСВ, МЗ и МВР.

Шумовото натоварване както в гр. Белица, така и в останалите населени места в общината е не по-маловажен проблем от останалите фактори на околната среда.

Контролните и собствени измервания се извършват от Акредитирани лаборатории, като се спазват изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие“, утвърдена със Заповед № РД-613/08.08.2012 г. на Министъра на околната среда и водите. Операторите с издадени Комплексни разрешителни, попадащи в обхвата на Приложение № 4 към чл.117 от Закона за опазване на околната среда, са задължени да провеждат собствен

мониторинг, веднъж на две последователни календарни години и да докладват резултатите от проведените измервания, съгласно поставените им условия.

Основната цел на мониторинга на шума от промишлени източници е да предоставя информация за състоянието на акустичната среда на населените места, вследствие дейността на промишлените предприятия - източници на шумово излъчване.

Основните източници на шум в границите на гр. Белица са средствата за транспорт - леки и товарни автомобили. Промислените източници на шум са разположени в промишлената зона на града.

Въпросите свързани с шума от транспортни източници се решават съгласно Закона за движение по пътищата и подзаконовите актове към него. От Общински съвет-Белица е приета Наредба за управление на общинските пътища в община Белица. В Наредбата са регламентирани условията за извършване на дейностите, свързани с изграждането, ремонта, поддържането и управлението на общинската пътна мрежа. По реда на Закона за устройство на територията, разрешение за ползване /въвеждане на обекта в експлоатация/ се издава, след съгласуване с компетентните органи. На всеки обект се извършват лабораторни изследвания и се съставя протокол за измерване на факторите на средата – за микроклимат, за осветление и за шум. Действащите промишлени предприятия са предимно в сферата на дървопреработването и са обособени в промишлени зони, намиращи се в гр.Белица и района на Гара Белица. За тези строежи са издадени удостоверения за въвеждане в експлоатация, след измерване на контролните нива на шум и другите фактори на работната среда.

Всички инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии подлежат на преценка на влиянието върху околната среда и задължително се обявяват на определените места, с оглед уведомяване на населението и изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда и другите специални закони и подзаконови нормативни актове.

Осигуряването на обществения ред, опазването живота и здравето на хората и околната среда в община Белица се уреждат с Наредба № 1 , приета от Общински съвет, където са уредени часовете за извършване на дейностите от стопански и битов характер, предизвикващи шум, с оглед осигуряване спокойствието на гражданите от общината, като контрол по изпълнението ѝ е възложен на органите на РПУ, кметовете и кметските наместници.

4.3. Здравно-хигиенни аспекти на околната среда

Състоянието на средата се определя от измененията настъпили в основните нейни параметри, следствие от човешката дейност – замърсяване на атмосферата, водите и почвите с производствени и битови вредности от дейността на транспорта, акустично натоварване на средата, йонизиращи и нейонизиращи лъчения, проблемите с третирането на отпадъците.

Основните проблеми, резултат от антропогенната дейност са:

☐ Замърсяването на атмосферата от линейни (транспорт) и точкови (производствени и битови) източници.

☐ Йонизиращи и не йонизиращи лъчения.

Разкритите екологични проблеми в голяма степен се дължат на:

☐ Преминаване на производственият сектор към по-евтини технологии за снабдяване с топлоенергия, съпроводени с по-високи емисии в атмосферния въздух.

☐ Липса на финансови средства в производствения сектор за опазване качеството на атмосферния въздух.

□ Липса на финансови средства за осъществяване на инфраструктурни и благоустройствени проекти за опазване качеството на атмосферния въздух

□ Продължаващ процес на подценяване на ролята на зелената система и хаотичното усвояване на земеделски земи за производствени нужди.

Посочени са зони и/или обекти със специфичен хигиенно-охранителен статут. Към тази категория се отнасят зони, които по силата на съответни наредби, следва да бъдат взети под внимание в процеса на планиране. Зоните и обектите със специфичен санитарно-охранителен статут са всички водоснабдителни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, помпените станции за канални води, ПСОВ, гробищни паркове, депа за отпадъците, кариерите, автосервиси, автогари, гари и много други.

Здравно-хигиенни рискове съществуват и в местата, където има недостатъчно ефективни водопроводи и канализация, инфраструктура, изградени типови постройки и възможности за поддържане на необходимата хигиена.

Съществуват реални инфекциозни рискове (вирусен хепатит, морбили и др.), също така стоят на преден план и проблемите с битовите отпадъци и по-специално нерегламентираното им изхвърляне, което може да засегне и живеещото в съседство население.

Здравен проблем представлява замърсяването на атмосферния въздух в жилищните зони с дразнещи газове - азотни и серни диоксиди, вещества с общо системен токсичен ефект

Естественят радиационен гама-фон е физична характеристика на околната среда и представлява полето на гама-лъчите, в което се намират всички живи организми на Земята. Източници на това йонизиращо лъчение са вторичното космично лъчение и естествените радионуклиди, намиращи се в атмосферния въздух, почвите, водите, храните и човешкото тяло. Измерваната величина е мощност на дозата на гама-фона и е специфична за всеки пункт, област, регион.

ИЗВОДИ :

➤ Акустичната обстановка във всички селища на община Белица е благоприятна. Периодичното движение на МПС-та не може да се приеме за друга освен като обичайна характеристика на шума, съобразно вида на двигателя им.

➤ Рисков фактор е евентуалното възникване на точкови източници на шум под формата на работилници или ателиета за услуги в рамките на регулация, генериращи шум над пределно допустимите норми.

➤ Не са наблюдавани повишавания на специфичните активности на естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух.

5. Управленски и финансови фактори

5.1. Структура на управлението на дейности, свързани с околната среда.

Кметът на общината е едноличен орган на изпълнителната власт. В своята дейност кметът на общината се ръководи от законите, от актовете на общински съвет и от решенията на населението. Кметът упражнява общо ръководство и контрол на общинската администрация и представлява общината. Той е първостепенен разпоредител с бюджетни средства.

Правата и задълженията на Кмета на общината, свързани с опазването на околната среда са регламентирани от националното екологично законодателство.

Съгласно Закона за опазване на околната среда, кметът има следните задължения:

- да информира населението за състоянието на околната среда;
 - да разработва и контролира заедно с другите органи планове за ликвидиране на последствията от аварийни замърсявания на територията на общината;
 - да организира управлението на отпадъци на територията на общината;
 - да контролира изграждането, поддържането и правилната експлоатация на пречиствателните станции за отпадъчни води в урбанизираните територии;
 - да организира и контролира чистотата, поддържането, опазването и разширяването на селищните зелени системи в населените места и крайселищните територии, както и опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в тях;
 - да определя и оповестява публично лицата, отговорни за поддържането на чистотата на улиците, тротоарите и други места за обществено ползване на територията на населените места, и да контролира изпълнението на техните задължения;
 - да организира дейността на създадени с решение на общинския съвет екоинспекции, включително на обществени начала, които имат право да съставят актове за установяване на административни нарушения;
 - да определя длъжностните лица, които могат да съставят актове за установяване на административните нарушения по Закона за опазване на околната среда;
 - да определя лицата в общинската администрация, притежаващи необходимата професионална квалификация за осъществяване на дейностите по управление на околната среда.
- Кметът на общината може да възлага изпълнението на изброените функции на кметовете на кметствата в общината.
- Кметът на общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците и общинската наредба за управление на дейностите по отпадъците.
- Съгласно Закона за управление на отпадъците, кметът на общината отговаря за:
- осигуряването на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
 - събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;

- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
- избора на площадка, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови и строителни отпадъци или на други инсталации или съоръжения за обезвреждане на битови или строителни отпадъци;
- разделното събиране на битови отпадъци, включително отпадъци от опаковки, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране на отпадъците от опаковки;
- организирането и прилагането на система за разделно събиране на излезлите от употреба луминесцентни и други лампи, съдържащи живак;
- организирането на дейността по събирането и съхраняването на излезли от употреба моторни превозни средства на площадките за временно съхраняване;
- предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища;
- определянето на места за смяна на отработени моторни масла и информиране на обществеността за това;
- определянето на места за поставяне на съдове за събиране на негодни за употреба батерии.

Функциите на Общинския съвет са:

- да определя размера на такса „битови отпадъци“ и таксата за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване по Закона за местните данъци и такси;
 - да приема Програма за опазване на околната среда на общината и всяка последваща актуализация;
 - да контролира изпълнението на програмата и ежегодното внасянето на отчети по изпълнението ѝ от кмета на общината;
 - да приема наредби, касаещи управлението на околната среда на общината и др.
- Кметът е длъжен да разработва и изпълнява Програма за опазване на околната среда и Програма за управление на отпадъците на територията на общината. Ежегодно в срок до 31 март, Кметът представя в Областна администрация – Благоевград и РИОСВ – Благоевград отчет за изпълнение на двете програми. В Общинска администрация – Белица няма специализирано звено, което да работи в сферата на екологията. В Общината тези дейности се извършват от ресорен Заместник кмет, Кметове на населени места и служители в Дирекция „Специализирана“.
- На щат е назначен един Старши експерт „Екология“ и трима отговорни служители, които освен дейностите свързани с опазването на околната среда, поддържането на чистотата на населените места, сметосъбирането и сметоизвозването, състоянието на депото, поддържането на зелените площи, изпълнение на предписания и указания от РИОСВ, МОСВ, БД „ЗБР“ и други, активно участват в разработването, кандидатстването и изпълнението на общински проекти в областта на околната среда, финансирани от различни източници.

Контролните функции по дейностите за опазване на околната среда и управление на отпадъците в рамките на общината имат кмета на общината, специалистите от общинската администрация, а конкретно по населени места кметовете на населените места.

При осъществяване на дейностите, свързани с опазване на околната среда Общинска администрация Белица работи съвместно с РИОСВ – Белица, Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“- гр. Благоевград и РЗИ - гр. Благоевград. Извършват се периодични измервания и мониторинг на замърсяванията на компонентите на околната среда на територията на общината.

5.2. Сътрудничество

Община Белица следва да си сътрудничи по проблемите на опазване на околната среда със съседните общини: Якоруда, Разлог и Банско които са членове на Регионалното сдружение за неопасни отпадъци –Разлог.

За решаване на проблемите на околната среда общинската администрация трябва да си сътрудничи с всички фирми, бизнес организации и граждани на нейната територия.

☐ С фирма „Водоснабдяване и канализация“ ЕООД –Благоевград за получаване на:

– разрешение за задоволяване на битовите и производствени нужди – водовземане от градската водопроводна мрежа;

– разрешителни за заустване на производствени отпадъчни води в градската ПСОВ и емисионни норми за отпадъчните води;

☐ По проблемите на околната среда и здравния статус на населението община Белица поддържа информационен обмен и е партньор със следните регионални органи на централни ведомства:

– РИОСВ – Благоевград;

– ИАОС и Регионална лаборатория/РЛ/ - Благоевград към ИАОС;

– РЗИ – Благоевград към МЗ;

– Басейнова дирекция „ Западнобеломорски район“ - Благоевград;

– Областна администрация – Благоевград;

– „Областна дирекция земеделие и гори“ – Благоевград, към МЗГ;

– Отдел „Статистически изследвания - Благоевград“ към НСИ;

– Регионална дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Благоевград

– Областна дирекция по безопасност на храните – Благоевград и др.

5.3. Общински бюджет и финансиране на дейностите по ОС

Дейностите по опазване на околната среда и управление на отпадъците се организират и осъществяват от Специализираната дирекция към Общинска администрация Белица.

Общо разходите, свързани с екологично предназначение за 2020г. за придобиване на материални и нематериални активи е 843 000 лв., от които целеви средства

получени от държавата на стойност 186 000 лв. и 657 000 лв., получени от ПУДООС за изграждане на канализация на с. Краище.

Основна част от дейностите по опазване на околната среда е управлението на отпадъците, за които през последните години са генерирани следните приходи и разходи:

ПРИХОДИ ЗА 2020 г., генерирани от дейности свързани с отпадъците:

- Приходи от такса битови отпадъци – 388 000 лв., от които
- от физически лица – 126 000 лв.;
- от юридически лица – 262 000 лв.

ИЗВЪРШЕНИ РАЗХОДИ за 2020г. ПО ЧЛ.66, АЛ.1 ОТ ЗМДТ

- Общо разходи за възнаграждения на персонала – 25 000лв.;
- За събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до Регионално депо –Разлог -228 000лв.;
- За осигуряване на съдове за разделно събиране общо- 13 000лв.
- За третиране на битови отпадъци за услугата по чл.62, ал.2 от ЗМДТ- 246 000лв.
- За поддържане на чистотата на уличните платна , площадите, парковете и др. населени места общо 13 000лв.

Други източници на приходи за опазване на околната среда и управление на отпадъците

- Държавен бюджет
- Целевото финансиране на общински проекти от страна на държавния бюджет не е пряко обвързано с целите и приоритетите в областта на опазване на околната среда и управлението на отпадъците. Необходимо е подобряване на координацията между институциите при определянето на проектите, в т.ч. разработване на ясни критерии за финансиране и процедури за контрол.

Външно финансиране - Оперативни програми

- Външното финансиране се извършва чрез кандидатстване с проекти пред ОП „Околна среда“, ПУДООС , ПРСР, НДЕФ и други финансиращи организации.
- Необходимостта от засилване на контролната дейност от страна на администрацията, както и провеждане на кампании сред населението за в бъдеще има вероятност да доведат до още по-голямо увеличаване на необходимите финансови средства.
- За изпълнението на планове за действие предвидени в стратегическите документи на общината следва да се търсят източници на средства извън общинския бюджет – Оперативни програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програма за развитие на селските райони, Програми за трансгранично сътрудничество, Програми на българските министерства и други. Като алтернативи за съ-финансиране на проекти могат да се ползват кредити от

фондове, краткосрочни банкови заеми, целеви субсидии и помощи от държавния бюджет, концесии и др.

5.4. Информирание на обществеността

Съгласно чл.17 от Закона за опазване на околната среда, всеки има право на достъп до налична информация за състоянието на компонентите на околната среда, както и за дейностите или мерките, включително административни мерки, планове и програми, които оказват или са в състояние да оказват въздействие върху околната среда.

Община Белица има добре функционираща система за информиране на населението за състоянието на околната среда. Информационното обслужване се състои в събиране и предоставяне на данни за състоянието на околната среда, информиране обществеността за включването ѝ в предстоящи екологични мероприятия, за участие при разработване и обсъждане на проекти, за изпълнение на конкретни мероприятия и резултатите от тях и т.н.

Информирането на населението на община Белица за състоянието на околната среда, за изпълнението на мерките от Общинската програма за опазване на околната среда, както и за реализацията на проекти с екологична насоченост се осъществява чрез публикуването на информация на интернет страницата на общината. Извършва се уведомяване на населението за инвестиционни предложения и допускане изработването на проекти на ПУП.

Информацията се предоставя чрез публикуване в регионални медии и на електронната страница на Община Белица, провеждат се информационни кампании за опазване на околната среда. Уведомленията за инвестиционни предложения, които постъпват в Общината се обявяват публично на сайта на общината, поставя се обява на таблото в сградата на Общината, изпращат се писма до всички НПО-та в града, които предварително чрез анкетно проучване са заявили, че желаят да бъдат информирани.

Много ефективни форми за изграждане на екологична култура и гражданска позиция в населението са редица проекти, свързани с опазване и възстановяване на околната среда, които община Белица разработва и/или участва под някаква форма. Стремелът е да бъдат обхванати и ангажирани всички възрастови групи, като особено внимание се обръща на младите хора. Една от задачите за изпълнението на тази цел е добрата информираност на гражданите относно състоянието на околната среда и дейностите, които се извършват от Общинската администрация за нейното подобряване. Предоставяйки на гражданите възможността да се информират за състоянието на околната среда, те могат активно да участват в екологичната работа на администрацията и въз основа на информацията, която получават да изразява своето мнение и предложения.

РАЗДЕЛ II. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT АНАЛИЗ.

SWOT анализът е обективно следствие от извършените ситуационни анализи на съществуващото състояние и практики и изхожда от идеята за разделянето на обекта на анализ от средата, в която той функционира.

Силни страни. Силните страни са ресурси или други предимства, които притежава секторът. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство.

Слаби страни. Слабите страни представляват ограниченията или недостигът на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на сектора.

Възможности. Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда. Това са благоприятни външни фактори, от които секторът се възползва или би могъл да се възползва.

Заплахи. Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние на околната среда.

Анализът на силните страни на Община Белица, възможностите да се възползваме от тях, вътрешните слаби страни на Общината и възможностите да ги преодолеем или сведем до минимум, външните възможности /перспективи/ за Общината, както и външните заплахи, които са пречка за развитието и представляват риск за реализацията на програмата. Вследствие на този етап се предлага типа стратегия, която е подходяща да реализира Общината в бъдеще.

Целта на този анализ е да се оцени кои направления от дейностите по опазване на околната среда в региона на Община Белица са най-ефективни, в кои може да се постигне най-добър успех и хармонично развитие чрез използване на силните страни и благоприятните възможности на външната среда, както и чрез преодоляване или намаляване на действието на слабите страни и външните заплахи.

В технологията на стратегическото планиране SWOT анализът има ключово значение.

В технологията на стратегическото планиране SWOT анализът има ключово значение. Благодарение на него получените резултати от „анализа на средата“ могат да се приоритизират и да бъдат структурирани по начин, позволяващ извличането на генералните стратегически цели, които ще преследва Община Белица през следващите години.

За целите на анализа е използвана цялата налична информация за съществуващото положение и тенденциите по компоненти на околната среда.

СИЛНИ СТРАНИ (STRENGTHS)	СЛАБИ СТРАНИ (WEAKNESSES)
✓ Съхранен екологичен потенциал/вкл. видове, ✓ местообитания, ландшафт/; ✓ Богати природни ресурси, съхранена природа и добри общи екологични показатели; ✓ Висок дял от естествени, качествени гори и лесистост; ✓ На територията на общината няма големи промишлени замърсители; ✓ Чист атмосферен въздух, няма превишение на пределно допустимите концентрации на основните замърсители; ✓ Слаба урбанизация, по-голямата част от селата е с население под 1 000 души; ✓ Създадени контакти с природозащитни НПО и сътрудничество с тях по проекти; ✓ Територията е подходяща за развитие на биологично земеделие, благоприятни условия за производство на екологично чисти продукти; ✓ Територията е подходяща за развитие на екотуризм. Наличие на защитени територии- НП "Рила"; КК "Семково" и Парк за танцуващи мечки"; ✓ Незамърсени с химически вещества почви; ✓ Въведена практика за разделно събиране на отпадъци от опаковки; ✓ Организиране и включване на общината във всички инициативи и кампании, свързани с опазване на околната среда. ✓ Наличие на програми и наредби	✓ Липса на систематизирана информация за състоянието на околната среда и на осигурен публичен достъп до нея; ✓ Недостатъчен капацитет на общината за прилагане на непрекъснато променящо се екологично законодателство; ✓ Част от населените места в общината са трудно достъпни за сметоизвозването; ✓ Населението е слабо информирано относно възможностите за развитие на биологично земеделие и екотуризм; ✓ Моноструктурна икономика, доминирана от дърводобивна промишленост; ✓ Не добро сътрудничество с бизнеса при усвояване на различни финансови инструменти; ✓ Липса на интерес и ангажираност от страна на населението, както към разделното събиране, така и в поддържане чистотата по обществените места; ✓ Липса на ефективна система за управление на рециклируеми отпадъци/луминисцентни лампи, батерии и т.н. ✓ Липса на ПСОВ за гр. Белица ; ✓ Недостатъчен финансов ресурс на собствени средства за инвестиции в областта на околната среда; ✓ Нарушаване на забраните за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци, запалване на стърнища, изхвърляне на незагасена жар в

в областта на опазване на околната среда; ✓ Опит в подготовка и изпълнението на проекти по Оперативни програми и друго финансиране.	контейнерите, водещо до тяхната повреда и др.; ✓ Липса на площадка за събиране на едрогабаритни отпадъци; ✓ Липса на площадка за складиране на строителни отпадъци; Слаб контрол при нарушаване клаузите по договор с фирми извършващи дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане чистотата на населените места.
ВЪЗМОЖНОСТИ (OPPORTUNITIES)	ЗАПЛАХИ (THREATS)
✓ Депониране на отпадъците се извършва в гр. Разлог на Регионално депо отговарящо на изискванията на екологичното законодателство; ✓ Постигане на по-висок ефект от прилагане на системата за разделно събиране на отпадъците, като за в бъдеще да се прилага и във всяко населено място; ✓ Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води за гр. Белица; ✓ Възможности за развитието на алтернативни форми на туризъм съобразени с местните условия и дадености; ✓ Насърчаване използването на възобновяеми енергийни източници съобразени с особеностите на общината/биомаса от дърводобив и дървопреработване, слънчева енергия/; ✓ Повишаване информираността на населението чрез въвеждане на нови форми на екологично	✓ Слабо развити транспортни връзки, отдалеченост от главни пътища; ✓ Влошено качество на техническата инфраструктура; ✓ Миграция на млади и квалифицирани кадри към по-големите градове; ✓ Продължаващата тенденция за внос на стари автомобили; ✓ Общ икономически упадък; ✓ Ограничени финансови ресурси за управление на инфраструктурата за околната среда; ✓ Отлив на туристи, ниски приходи от туристическата такса; ✓ Недостатъчен контрол по отношение отрицателните въздействия върху околната среда; ✓ Опасност от неконтролируема и незаконна сеч, водещо до ускоряване на ерозийните процеси; ✓ Неангажиране на местната общественост при вземането на решения за околната среда и в следствие при изпълнението им;

образование, обучение, нагледни материали; ✓ Възможности за обмен и прилагане на добри практики ; ✓ Повишаване капацитета на Общинска администрация за усвояване на фондовете в сферата на околната среда ✓ Подобряване на качеството и разнообразието на услугите в туризма с оглед удължаване на туристическия сезон, увеличаване на приходите от сектора; ✓ Благоприятни условия за развитие на биологично земеделие и устойчиво горско стопанство; Развитие на устойчиво горско стопанство	✓ Липса на собствени финансови ресурси за изпълнение на екологични проекти.
--	---

РАЗДЕЛ III. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНАТА

Визията описва крайното желано състояние на околната среда на община Белица според представите на населението и на общинското ръководство.

ОБЩИНА БЕЛИЦА - СЪХРАНЕНА ПРИРОДА, ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА, ЕКОЛОГИЧНА ИНФРАСТРУКТУРА И РАЦИОНАЛНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН ЖИВОТ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Визията за околната среда описва перспективите за развитие на Общината в близките 7 години. Тя дава общата представа за характеристиките на околната среда в общината в контекста на концепцията за устойчиво развитие. Крайният резултат и изводите направени от анализите за визия са ориентирани към различните сфери на развитие на местно ниво.

РАЗДЕЛ IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Генерална стратегическа цел

„Устойчиво управление на околната среда в община Белица за осигуряване на добри условия за живот и работа, чрез обновяване на инфраструктурата, благоустрояване на населените места и запазване на природните ресурси“.

2. Специфични цели

Стратегическата цел на Община Белица в областта на околната среда е да се ангажира и съдейства за опазване и предотвратяване на замърсяването на околната среда по всичките ѝ компоненти и фактори на въздействие, за намаляване на риска за здравето на населението.

За постигането на генералната стратегическа цел на Общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните специфични стратегически цели, оценени по приоритетност:

Специфична цел № 1: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси.

Мярка 1.1: Обезпечаване на добро състояние и управление на водните ресурси на територията на общината.

Подобряване на водоснабдяването и качеството на питейната вода в община Белица. Доизграждане на канализационната мрежа и осигуряване на необходимата инфраструктура за пречистване и отвеждане на отпадъчните води от населените места.

Подобряване на мониторинга и контрола върху състоянието и качеството на повърхностните и подземни води.

Мярка 1.2: Превенция и управление на риска от наводнения и други природни бедствия

Корекция на речни корита, прочистване и укрепване на канали, дерета и др.

Специфична цел №2: Усъвършенстване на системата за управление на отпадъците

Осигуряване на екологосъобразното управление на отпадъците, чрез предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.

Мярка 2.1: Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци

Мярка 2.2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и Прилагане на на Стратегията и плана за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021 – 2027 г.

Мярка 2.3: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на отпадъците.

Мярка 2.4: Нормативно регулиране и укрепване на административния капацитет на общината за управление на отпадъците.

Мярка 2.5: Участие на обществеността и превръщането ѝ в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците.

Специфична цел №3 : Предотвратяване деградацията на земите и загубата на почви на територията на община Белица

Мярка 3.1 : Ефективен, превантивен, текущ и последващ контрол по опазване и устойчиво ползване на почвите и ограничаване на процесите, които ги увреждат на общинско ниво. Повишаване капацитета на общинската администрация по отношение на опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите.

Опазване и възстановяване на почвеното разнообразие и изпълнени ангажименти на експертите от РИОСВ и кметовете на общините, произтичащи от Закона за почвите. Обмен на знания и добри практики по проблемите по опазване, устойчиво ползване и управление на почвите.

Извършване на текущи анализи на състоянието на почвите на територията на общината.

Мярка 3.2 : Предотвратяване на деградационните процеси, възстановяване и съхраняване функциите на почвите на територията на община Белица.

Борба с ерозията на почвите чрез внедряване на иновационни технологични решения, залесяване с подходяща растителност, поддържане на противоерозионната инженерно-техническа инфраструктура в земеделските и горските територии, вкл. и укрепване хидрографската мрежа.

Мярка 3.3 : Предотвратяване възникването на свлачищни процеси и провеждане на периодичен мониторинг на застрашените места.

Извършване на инвестиционни намерения и реализиране на проекти за укрепителни и отводнителни съоръжения в рискови участъци в т.ч брегоукрепителни съоръжения, бетонни или подпорни стени, отвеждане на повърхностните води извън обхвата на свлачищата и др.

Мярка 3.4 : Възстановяване и рекултивация на нарушени терени.

Внедряване на нови технологии за техническа и биологична рекултивация на нарушените терени, закриване и рекултивация на нерегламентираното сметище и депо за отпадъци, неотговарящи на нормативните изисквания.

Специфична цел № 4: Опазване и управление на биологичното разнообразие

Мярка 4.1: Ограничаване на негативните влияния върху биологичното разнообразие

Опазване и възстановяване на природните екосистеми, генетичното биоразнообразие и обезпечаване на биологичната сигурност, съгласно българското и международно екологично законодателство. Подобряване на контрола върху възможните негативни влияния върху биологичното разнообразие и обезпечаване постигането на устойчиво използване на биологичните ресурси в община Белица.

Мярка 4.2: Устойчиво управление на защитените зони по Натура 2000.

Включване на териториите с природозащитна стойност в цялостната схема за устройство на територията на община Белица. Устройване и социализиране на защитените зони по Натура 2000 като част от рекреационния потенциал на общината.

Специфична цел №5: Опазване качеството на атмосферния въздух и подобряване чистотата на населените места в община Белица.

Мярка 5.1: Развитие и оптимизиране на системите за мониторинг и подобряване качеството на атмосферния въздух.

Поддържане на нивата на замърсителите на въздуха в населените места до нормативно определените нива в страната.

Мярка 5.2: Подобряване чистотата на населените места, облагородяване и озеленяване на площите за обществено ползване

Рехабилитация на съществуващата и изграждане на нова пътна и улична мрежа.

Увеличаване и поддържане на зелените площи в населените места.

Специфична цел №6: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население.

Мярка 6.1: Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в Общинска администрация – Белица.

Мярка 6.2: Подобряване на информационната обезпеченост и ангажиране на местното население за опазване на околната среда.

Създаване на работещ механизъм за обмен на информация сред заинтересованите институции и организации работещи в сферата на околната среда. Осигуряване на публичен достъп до информация относно състоянието на околната среда и общинските дейности по управлението ѝ чрез интернет платформа.

Формулираните по-горе цели на Общинската програма за опазване на околната среда на Община Белица представят не само посоката на развитие на политиката на общината в тази област през следващите няколко години, но са и базиращи за бъдещата стратегия за устойчиво развитие на общината. Постигането на целите заложили в настоящата програма само по себе си е следваща стъпка към систематичното решаване на екологичните проблеми в Община Белица.

ОБЩИНА БЕЛИЦА

2780 - Белица, Област Благоевград, ул. „Георги Андрейчин“ № 15
тел./факс 07444/22 77; тел. 07444/23 23; e-mail:obelica@abv.bg

РАЗДЕЛ V: ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА БЕЛИЦА 2021 Г. – 2027 Г.

Специфична цел № 1: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил. лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка 1.1: Обеспечаване на добро състояние и управление на водните ресурси на територията на общината.	1.1.1. „Интегриран инвестиционен проект за доизграждане, реконструкция и ремонт на външна и вътрешна водопроводна мрежа на гр. Белица и населените места в общината“.	2000	Община „ВиК“ ЕООД-Благоевград ВиК асоциация	2021-2027	МОСВ, ОПОС, ДБ, Общински бюджет, СПРЗСР, ФЛАГ, Публична инвестиционна програма на МС.
	1.1.2. Изграждане на ПСПВ в населените места	800	Община ВиК асоциация	2021-2027	МОСВ, ОПОС, СПРЗСР, ДБ, Общински бюджет и др.

1.1.3. Доизграждане, реконструкция и ремонт на канализационната мрежа за дъждовни, битови и промишлени отпадни води на гр. Белица и изграждане на канализационна мрежа в останалите населени места в общината.	12000	Община ВиК асоциация	2021-2027	МОСВ, СПРЗСР, Общински ФЛАГ и др.	ОПОС, ДБ, бюджет,
1.1.4. Изграждане на ПСОВ в гр. Белица	9000	Община ВиК асоциация	2021-2027	МОСВ, СПРЗСР, Общински ФЛАГ и др.	ОПОС, ДБ, бюджет,
1.1.5. Въвеждане на алтернативни технологии за пречистване на битови отпадъчни води в малките населени места	100	Община	2021-2027	МОСВ, Общински др.	ДБ, бюджет и
1.1.6. Осъществяване на постоянен и периодичен мониторинг относно качествата на подаваната питейна вода на Община Белица	-	Община Белица „ВиК“ ЕООД-Благоевград РЗИ-Благоевград	2021-2027	Община Белица „ВиК“ ЕООД-Благоевград РЗИ-Благоевград	

ОБЩО ЗА МЯРКА 1.1.		23900			
Мярка 1.2: Превенция и управление на риска от наводнения и други природни бедствия	1.2.1. Почистване на наносни отложения от речните легла с намалена проводимост на територията на община Белица	100	Община	2021-2027	ПУДООС, ДБ, Общински бюджет и др.
	1.2.2. Превенция и управление на риска от наводнения и засушаване в общината (в т.ч. екологосъобразна инфраструктура)	200	Община	2021 – 2027	ОПОС, ДБ, Общински бюджет
	1.2.3. Картиране на уязвимите от наводнения зони в общината.	10	Община	2021 – 2027	ДБ, Общински бюджет
	1.2.4. Почистване, укрепване и защита от разливи на речни корита на реките на територията на общината	500	Община	2021 – 2027	ОПОС, МОСВ, ДБ, Общински бюджет
	1.2.5. Укрепване на свлачища на територията на общината	1000	Община	2021 – 2027	ОПОС, МОСВ, ДБ, Общински бюджет
	1.2.6. Превенция и управление на риска от горски пожари	400	Община	2021 – 2027	ОПОС, СПРЗСР, ДБ, Общински бюджет

	1.2.7. Изграждане на система за предупреждение, наблюдение, прогнозиране и сигнализиране във връзка с климатичните изменения	200	Община	2021 – 2027	ОПОС, МОСВ, ДБ, Общински бюджет
	1.2.8. Залесяване/създаване на нови горски насаждения за ограничаване на ерозията	50	Община, ДГС, частни собственици на гори	2021 – 2027	СПРЗСР, ДБ, Общински бюджет, Частни инвестиции
ОБЩО ЗА МЯРКА 1.2.		2460			
ОБЩО ЗА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 1:		26360			

Специфична цел №2: Усъвършенстване на системата за управлението на отпадъците

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил. лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка 2.1: Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци	2.1.1. Организиране на информационни кампании за ползите от разделно събиране на рециклируемите отпадъци	10	Община и меди	постоянен до 2027 г.	Общински бюджет и др.

	2.1.2.Разяснителна кампания сред населението, живеещо в селата за ползите от фамиленото компостиране	10	Община и медии	постоянен до 2027 г.	Общински бюджет и др.
	2.1.3. Съставяне на регистър на всички производствени фирми на територията на общината и създаване на база данни за отделяните производствени отпадъци от тях	2	Община и предприятия	постоянен до 2027 г.	Общински, бюджет и др. източници
	2.1.4.Пилотно въвеждане на намален размер на такса „Битови отпадъци“ за домакинствата, които прилагат домашно компостиране	-	Община Общински съвет	2021-2027	-
	2.1.5. Извършване на актуален Морфологичен анализ на смесените битови отпадъци към 2024 г.	10	Община	2024	Общински бюджет, ДБ и др.
ОБЩО ЗА МЯРКА 2.1.		32			
Мярка 2.2: Увеличаване на количествата рециклирани и	2.2.1.Разширяване и оптимизиране на	100	Община, „Екопак	2021-2027	Организация по оползотворяване на

оползотворени отпадъци и Прилагане на Стратегията и плана за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021 – 2027 г.	системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки във всички населени места на общината		България" АД		отпадъци от опаковки, Общински бюджет и др.
	2.2.2. Закупуване на контейнери за разделно събиране на растителни и биоотпадъци	20	Община	2021-2027	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО или ОПОС
	2.2.3. Закупуване на компостери за домашно компостиране и реализиране на пилотни проекти по населени места с увеличаване броя на обхванатите домакинства	100	Община	2021-2027	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО или ОПОС, ПУДООС и др.
	2.2.4. Отреждане и предоставяне на временни площадки в населените места на общината, на които гражданите да могат да оставят разделно събрани строителни отпадъци от малки ремонтни дейности.	20	Общинска администрация и Държавни администрации	2021-2027	Общински бюджет, ПУДООС, и други
	2.2.5. Развитие на системата за събиране на масово разпространени	10	Община	2021-2027	Общински бюджет и др.

	опасни отпадъци от домакинствата /луминисцентни лампи, батерии, акумулатори и отработени масла електрически и електронни уреди и др./				
	2.2.6. Организиране на информационни кампании за ползите от разделно събиране на рециклируемите отпадъци	2	Община	2021-2027	Общински бюджет
ОБЩО ЗА МЯРКА 2.2.		252			
Мярка 2.3: Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на отпадъците.	2.3.1.Участие в регионалното сдружение за управление на отпадъците-регион Разлог	-	РСУО-Разлог	2021-2027	РСУО- Разлог, МОСВ
	2.3.2. Поставяне на видеонаблюдение и контрол на критичните	30	Община	2021-2023	Общински бюджет, Държавен бюджет, МОСВ

	точки за образуване на нерегламентирани сметища				
	2.3.3. Подновяване на амортизираните съдове за смет /закупуване на нови/	150	Община	2021-2027	Общински бюджет
	2.3.4. Изграждане на сепарираща инсталация на територията на депото	12 000	РСУО,	2021-2027	МОСВ, ОП "Околна среда" и РСУО-Разлог
ОБЩО ЗА МЯРКА 2.3.		12 180			
Мярка 2.4: Нормативно регулиране и укрепване на административния капацитет на Общината за управление на отпадъците.	2.4.1. Приемане на промени в общинската нормативна уредба съобразно развитието и изискванията на европейското, националното законодателство и местните политики за отпадъци	-	-	2021-2027	-
	2.4.2. Обучения на служители в ОА и други общински звена по теми за управление на отпадъците	2	Община, МОСВ, НСОРБ	2021-2027	Общински бюджет, Държавен бюджет и др. източници
	2.4.3. Изграждане на единна информационна	10	Община	2021-2027	Общински бюджет и др. източници

	система за управление на отпадъците, която да осигурява възможност за събиране, съхранение и обработка на данните				
	2.4.4. Изготвяне и публикуване на годишен отчет по изпълнение на дейностите заложи в Програмата за управление на отпадъците	-	Община	Постоянен веднъж годишно до 31 март	Общински бюджет, Държавен бюджет и др. източници
ОБЩО ЗА МЯРКА 2.4		12			
Мярка 2.5. Участие на обществеността и превръщането ѝ в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците	2.5.1. Публикуване на обяви за консултации, срещи, обществени обсъждания и други в процеса на вземане на решения по общински нормативни актове и документи в областта на отпадъците	-	Община	2021-2027	-
	2.5.2. Провеждане на информационни и разяснителни кампании и издаване на информационни материали за разделно събиране и подобряване на управлението на	3	Община	2021-2027	Общински бюджет и др.

	битовите отпадъци като ресурси в съответствие с мерките, предвидени в общинската програма за управление на отпадъците за различни възрастови и социални групи				
	2.5.3. Провеждане на местни кампании по почистване на обществени зелени площи, паркове, градинки, площади и др.	3	Община	2021-2027	Общински бюджет и др.
	2.5.4. Организиране на конкурси на екологична тематика за деца и ученици	3	Община, училища и детски градини	2021-2027	Общински бюджет и др.
	2.5.5 Участие в национални кампании на ПУДОС	50	Община	2021-2027	-
ОБЩО ЗА МЯРКА 2.5.		59			
ОБЩО ЗА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2:		12535			

Специфична цел № 3: Предотвратяване деградацията на земите и загубата на почви на територията на община Белица

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил. лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6

Мярка.3.1: Ефективен, превантивен, текущ и последващ контрол по опазване и устойчиво ползване на почвите и ограничаване на процесите, които ги увреждат на общинско ниво. Повишаване капацитета на общинската администрация по отношение на опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите.	3.1.1. Определяне на местата за вземане на проби за анализ на почвите	1	Община, РИОСВ,	2021 – 2027	Община, РИОСВ-Благоевград
	3.1.2. Анализ на проби от почви	3	РИОСВ-Благоевград	2021 - 2027	Мониторингова програма на РИОСВ-Благоевград
	3.1.3. Повишаване капацитета на общинската администрация	1	МОСВ МЗХГ	2021 – 2027	Държавен бюджет, ОП "Околна среда" 2021-2027
ОБЩО ЗА МЯРКА 3.1		5			
Мярка 3.2 : Предотвратяване на деградационните процеси, възстановяване и съхраняване функциите на почвите на територията на община Белица	3.2.1. Залесяване с подходяща растителност и опазване на почвите от ерозия и внедряване на иновационни технологични решения.	250	Община	2021-2027	Общински бюджет, Програма за развитие на селските райони 2021-2027г.
	3.2.2. Засилване контрола по палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици, сухи тревя в мери и пасища, сервитути на реки и дерета,	100	Община	2021-2027	Общински бюджет, ПРСР 2021-2027г.

	нерегламентиращи сметища в близост до земеделски земи. Поддържане на противоерозионна инженерно-техническа инфраструктура в земеделските и горските територии, вкл. и укрепване на хидрографската мрежа.				
ОБЩО ЗА МЯРКА 3.2		350			
Мярка 3.3 : Предотвратяване възникването на свлачищни процеси и провеждане на периодичен мониторинг на застрашените места.	3.3.1 Реализиране на инвестиционни проекти за укрепителни и отводнителни съоръжения в рискови участъци в т.ч- брегоукрепителни съоръжения /подпорни стени, пилотни конструкции и др./, отвеждане на повърхностните води извън обхвата на свлачищата и др.	380	Община	2021-2027	МОСВ, МРРБ, Донорски програми
	3.3.2 Провеждане на периодичен мониторинг	3	Община	2021-2027	Общински бюджет

	на застрашените места				
ОБЩО ЗА МЯРКА 3.3		383			
Мярка 3.4: Възстановяване и рекултивация на нарушените терени	3.4.1 Внедряване на нови технологии за техническа и биологична рекултивация на нарушените терени.	50	Община, РИОСВ	2021-2027	Държавен бюджет, донорски организации, бизнес
	3.4.2 Закриване и рекултивация на нерегламентирани сметища и депото за отпадъци на територията на община Белица	2200	Община Белица	2021-2027	ОПОС, ПУДООС
ОБЩО ЗА МЯРКА 3.4		2250			
ОБЩО ЗА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 3:		2983			

Специфична цел № 4: Опазване и управление на биологичното разнообразие

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил. лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка.4.1: Ограничаване на негативните влияния върху биологичното разнообразие в община Белица	4.1.1.Проучване на потребностите, разработка и реализация на проекти, насочени	100	Община, РИОСВ, ДГС	2021 - 2027	ОПОС, ПУДООС и други

	към запазване и подобряване на биологичното разнообразие в общината				
	4.1.2. Изграждане на нови и поддържане на съществуващи екопътеки в общината	50	Община, ДГС,	2021 – 2027	СПРЗСР, Общинския бюджет и други
	4.1.3. Подобряване икономическата стойност на горите, увеличаване на зелените системи и залесителни мероприятия	300	Община	2021 – 2027	СПРЗСР, Общински бюджет и други
	4.1.4. Картиране на биологичното разнообразие на територията на общината	50	Община	2021 – 2027	МОСВ
ОБЩО ЗА МЯРКА 4.1.		500			
Мярка 4.2: Устойчиво управление на защитените зони по Натура 2000 в община Белица	4.2.1. Изпълнение на мерки и дейности за управление на защитени зони на територията на община Белица	200	РИОСВ, ДГС, Община	2021 – 2027	ОПОС, ПУДООС и други финансиращи програми
	4.2.2. Подпомагане изпълнението на мерки по опазване и възстановяване на редки и застрашени растителни	100	РИОСВ, ДГС, Община	2021 – 2027	ОПОС, ПУДООС и други финансиращи програми

	и животински видове, както и на ценни природни територии в общината				
	4.2.3. Изпълнение на предвидените лесоустройствени мероприятия по горскостопанските планове за горските територии	50	Община , ДГС	2021 – 2027	ДБ, Общинския бюджет и други финансиращи програми
	4.2.4. Развитие на предприятия за преработка на диворастващи плодове, билки и гъби.	100	Частен сектор	2021 – 2027	СПРЗСР и частни инвестиции
ОБЩО ЗА МЯРКА 4.2.		450			
ОБЩО ЗА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 4:		950			

Специфична цел №5: Опазване качеството на атмосферния въздух и подобряване чистотата на населените места

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил. лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка 5.1: Реализиране на проекти за ограничаване вредното въздействие от употреба на твърди горива и внедряване на щадящи	5.1.1. Проектиране и изграждане на газо-разпределителна мрежа в гр. Белица	4000	Община	2021-2027	Оперативни програми, частни инвестиции
	5.1.2. Реализиране на	2000	Община	2021-2027	Общински бюджет,

околната среда производства	проекти за енергийна ефективност в общински сгради				ДБ, Европейски фондове
	5.1.3. Провеждане на ежегодни информационни кампании за ползите от въвеждането на енергоспестяващи мерки и за вредното въздействие на изгарянето на твърди горива			2021-2027	Общински бюджет
ОБЩО ЗА МЯРКА 5.1.		6005			
Мярка 5.2: Реализиране на проекти за ограничаване вредното въздействие от употреба на твърди горива и внедряване на щадящи околната среда производства	5.2.1. Увеличаване и поддържане на зелените площи в населените места – дървесна и храстова растителност, цветни алеи и др.	120	Община	2021 - 2027	Общински бюджет, ПУДООС и други
	5.2.2. Проектиране и изграждане на паркови зони и на вертикална планировка в междублоковите пространства в гр. Белица	1000	Община	2021 - 2027	СПРЗСР, Общински бюджет и други
	5.2.3. Организиране на ежегодни кампании за почистване на	5	Община	2021 - 2027	Общински бюджет

	обществени зелени площи във всички населени на общината				
	5.2.4. Контрол за спазване на нормативните изисквания в областта на опазване на околната среда, включително изсичане на дървета и изгаряне на битови отпадъци	-	Община	2021 - 2027	-
	5.2.5. Намаляване на емисиите на прах от общински улици и пътища, чрез редовно почистване и поддържане	70	Община	2021 - 2027	Общински бюджет
ОБЩО ЗА МЯРКА 5.2.		1195			
ОБЩО ЗА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 5:		7200			

Специфична цел №6: Подобряване на административния капацитет за управление на околната среда и ангажиране на местното население

Мерки	Дейности/Проекти	Бюджет (хил. лева)	Отговорна институция	Срок	Източници на финансиране
1	2	3	4	5	6
Мярка 6.1: Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в Общинска администрация - Белица	6.1.1. Осигуряване на възможности за повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда	10	Община	2021 – 2027 г.	НСОРБ, ДБ, Общински бюджет
	6.1.2. Създаване на общинска информационна система за мониторинг и управление на околната среда и регистър на зелени площи	20	Община	2021 – 2027 г.	Общински бюджет
ОБЩО ЗА МЯРКА 6.1		30			
Мярка 6.2: Подобряване на информационната обезпеченост и ангажиране на местното население за опазване на околната среда	6.2.1. Консултации и обществени обсъждания в процеса на вземане на решения по общински нормативни актове и документи в областта на	-	Община	2021-2027	-

	опазването на околната среда				
	6.2.2. Издаване и разпространение на информационни материали, свързани с опазването на околната среда.	5	Община, РИОСВ, НПО Училища	2021 – 2027 г.	ПУДООС, Общински бюджет
	6.2.3. Провеждане на анкетни проучвания за мнението на населението за опазване на околната среда	-	Община	2021-2027	-
	6.2.4. Организиране на конкурси за екологична тематика и „зелени училища“ за деца и ученици от общината.	-	Община, Училища, Детски градини	2021-2027	-
ОБЩО ЗА МЯРКА 6.2.		5			
ОБЩО ЗА СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ:6		35			
ОБЩ БЮДЖЕТ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА БЕЛИЦА		50 063			

РАЗДЕЛ VI. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Организацията за изпълнението на общинската Програма за опазване на околната среда на община Белица може да се определи като процес на системно планиране, събиране и анализ на информация и данни, разработване на проекти, кандидатстване за финансиране, реализация на одобрените проекти и редица други контролни и съпътстващи дейности. В този смисъл е целесъобразно Общината да разработи и прилага единна стройна организация за изпълнението на програмата, в която са ясно определени отговорниците за заложените проекти и дейности.

За установяване на степента на изпълнение на целите на Общинската програма за опазване на околната среда се предвижда система за наблюдение и оценка, която ще работи при условията на:

- ☐ Използване на показатели за наблюдение и оценка
- ☐ Съответствие с принципите на публичност, прозрачност и равнопоставеност

Наблюдението и оценката следва да проследяват ежегодно до каква степен са изпълнени конкретните задачи (чрез показателите) за постигане целите на ОПООС и спазени ли са тези основни принципи. В случай, че не са изпълнени задачите за съответния период или не са съблюдавани принципите на публичност, прозрачност и равнопоставеност се извършва анализ на причините за това и какви действия следва да бъдат предприети с оглед на тяхното реализиране.

За наблюдение и оценка на изпълнението на ОПООС, координиращ орган е РИОСВ.

По отношение реализацията на заложените в Програмата цели и мероприятия, основната дейност за координация, изпълнение и отчет е задължение на еколога на общината.

Периодично да се извършва актуализация на програмата, свързана с възникнали нови обстоятелства и документи.

Да се представя ежегоден отчет за изпълнението пред Общинския съвет.

Източници на финансиране на екологични проекти

Основните източници за финансиране на екологични проекти са:

- ☐ Общинския бюджет;
- ☐ Държавния бюджет;
- ☐ Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда;
- ☐ Националния доверителен екофонд;
- ☐ Публична инвестиционната програма на МС;
- ☐ Кохезионен фонд;
- ☐ Европейски фонд за регионално развитие;
- ☐ Финансови ресурси по линия на МОСВ;
- ☐ Оперативна програма „Околна среда“ 2021-2027 г.;
- ☐ Финансов механизъм на ЕИП;
- ☐ Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2021-2027 г. (СПРЗСР);
- ☐ Програма за иновации и конкурентоспособност 2021-2027 г.;
- ☐ Специализирани кредитни линии на банкови институции;
- ☐ Механизъм „съвместно изпълнение“ в рамките на протокола от Киото към Рамковата конвенция по изменение на климата;
- ☐ Споразуменията за двустранно сътрудничество;
- ☐ Международни организации, финансови институции и др.

РАЗДЕЛ VII. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ

Процесът на организация на изпълнението, осъществяване на мониторинг, контрол и последваща оценка на изпълнението на политиката за опазване на околната среда, в частност на настоящата Програма за опазване на околната среда, която дефинира тази политика за периода 2021-2027 г., се организира от Кмета на общината или от упълномощено от него друго длъжностно лице, най-често еколога на общината. Орган за контрол по изпълнение на Програмата е Общинският съвет.

Кметът на общината информира ежегодно Общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година. За целта се изготвя Отчет за изпълнение на Програмата за предходната година, който се представя **в срок до 31 март** и се публикува на Интернет страницата на общината. Копие от отчета се изпраща на РИОСВ – Благоевград /ИАОС/.

Препоръчва се Годишният доклад да съдържа информация за:

- Същността на общинската политика за опазване на околната среда;
- Напредъка по изпълнението на целите, приоритетите и мерките;
- Възникналите проблеми и предприетите мерки за тяхното решаване;
- Осъществяваните мероприятия за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на политиката.

За осъществяване на мониторинга се използват следните документи:

- Въпросници;
- Протокол за предаване на въпросниците;
- Протокол за приемане на попълнените въпросници;
- Анкетни карти;
- Протоколи от провеждане на публични мероприятия;
- Матрични карти за оценка на индикаторите;
- Мониторингови доклади.

Контролът като основна функция на системата за управление има за цел да създаде условия за подобряване работата на общинската администрация и за формулиране на правилни управленски решения във връзка с изпълнение на тази политика.

Предвид разпределението в обхвата на работа и функционалните задачи, присъщи на контрола, неговата основна задача е свързана с осигуряване на законосъобразност при изпълнението на политиките за опазване на околната среда, както и целесъобразност изразяваща се в процеса на детайлизирано проследяване работата по изпълнение на ангажиментите на длъжностните лица по тази политика.

Същностната характеристика дефинираща обхвата и съдържанието на контролния процес във висока степен се определя от съществуващите законови изисквания по отношение осигуряване на законосъобразност в публични институции и органи на местната власт.

Община Белица има разработена и функционираща вътрешна система за финансово управление и контрол, която на практика покрива изискванията за контрол върху законосъобразността на прилаганите инструменти при изпълнение на общински политики.

В този смисъл съществуващите субекти на контрол, вътрешни за общината и техните правомощия се уреждат от действащата вътрешна система за финансово управление и контрол. Формите и методите на работа за тях се предопределят от нормативните изисквания с вътрешен и външен характер.

Реализирането на Програмата за опазване на околната среда на община Белица е непрекъснат процес на изпълнение на дейностите, наблюдение, контрол и актуализация. Отчита се натрупания опит, трудностите и неуспехите, извършват се корекции на съществуващите вече насоки за развитие в посока към адаптиране на новите обстоятелства и промени във вътрешната и външната среда.

Главните рискове за постигането на стратегическите цели са свързани с комплекс от фактори, които до голяма степен са трудно предвидими в бъдещето. Това означава, че реализацията на програмата трябва да бъде непрекъснат процес на наблюдение, контрол и актуализация, анализ и корекции при грешки, трудности и неуспехи за адаптиране на планираните дейности към новите обстоятелства и

пазарни условия. Основните компоненти на Програмата за опазване на околната среда (визия, цели, приоритети и мерките в плана), имат за цел да дадат преди всичко перспективи и насоки за развитие, но нямат задължителен характер. Тези компоненти не ограничават възможността да бъдат разработвани, предлагани и реализирани и други практически мерки, програми и дейности, стига да са финансово и организационно обезпечени.

РАЗДЕЛ VIII. НОРМАТИВНА И СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

- ☐ Интегриран план в областта на енергетиката и климата в Република България 2021-2030 г.
- ☐ Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие 2030 г.
- ☐ Национален план за управление на отпадъците в Република България 2021-2028 г.
- ☐ Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите 2020-2030г.
- ☐ Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2021-2027 г.
- ☐ Националната програма за подобряване на качеството на атмосферния въздух 2018-2024 г.
- ☐ Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.
- ☐ Национална стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г.
- ☐ Национална програма за развитие: България 2030
- ☐ Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.
- ☐ Национална програма за приоритетно изграждане на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води
- ☐ Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие
- ☐ Национална програма за предотвратяване на образуването на отпадъци
- ☐ Стратегия на ЕО относно бъдещото управление на битовите отпадъци
- ☐ Зелена книга за Европейска стратегия за пластмасовите отпадъци в околната среда
- ☐ Закон за опазване на околната среда
- ☐ Закон за водите
- ☐ Закон за управление на отпадъците
- ☐ Закон за чистотата на атмосферния въздух
- ☐ Закон за почвите
- ☐ Закон за защита от шума в околната среда
- ☐ Закон за подземните богатства
- ☐ Закон за опазване на земеделските земи
- ☐ Закон за биологичното разнообразие
- ☐ Закон за лечебните растения
- ☐ Закон за защитените територии
- ☐ Закон за защита на растенията
- ☐ Закон за защита на животните
- ☐ Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и препарати
- ☐ Закон за устройство на територията
- ☐ Закон за местните данъци и такси

- ☐ Закон за ратификация на Базелската Конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане
- ☐ Наредба №7 от 22 декември 2003 г. с посл. изм. ДВ. бр.21 от 1 Март 2013 г. за правила и нормативи за устройство на отделните територии и устройствени зони;
- ☐ Наредба №7 от 3 май 1999 г. за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух;
- ☐ Наредба №12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, с посл. изм. и доп. ДВ бр.79 от 8 октомври 2019 г.;
- ☐ Наредба №11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух, доп. и изм. ДВ бр. 25/2017 г., в сила от 24.03.2017 г.;
- ☐ Наредба №1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, с посл. изм. и доп. ДВ бр.102 от 23 Декември 2016 г.;
- ☐ Наредба №2 от 13 септември 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, с посл. изм. и доп. ДВ бр.30 / 09.12.2011 г.;
- ☐ Наредба №3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
- ☐ Наредба №1 от 11 април 2011 г. за мониторинг на водите, с посл. изм. и доп. ДВ бр.20 от 15 март 2016 г.;
- ☐ Наредба №6 от 9 ноември 2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, с посл. изм. и доп. ДВ бр.24 от 23 март 2004 г.;
- ☐ Наредба №9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, с посл. изм. и доп. ДВ бр.6 от 16 януари 2018 г.;
- ☐ Наредба №2 от 8 юни 2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване, с посл. изм. и доп. ДВ бр.48 от 27 юни 2015 г.;
- ☐ Наредба №12 от 18 юни 2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, с посл. изм. и доп. ДВ бр.15 от 21 февруари 2012 г.;
- ☐ Наредба за ползването на повърхностните води, обн. ДВ бр. 100 от 16 декември 2016 г.
- ☐ Наредба №26 (посл. изм. ДВ. бр.30 от 22 Март 2002 г.) за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;
- ☐ Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. (изм. и доп. ДВ. бр.30 от 31 Март 2020 г.) за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри. Наредбата определя изискванията за предоставяне на информация на НСИ и ИАОС относно отпадъците и съоръженията и инсталациите за отпадъци, вкл. информация от общините.;
- ☐ Наредба №2 от 23.07.2014 г. (изм. ДВ. бр.46 от 1 Юни 2018 г.) за класификацията на отпадъците. Наредбата въвежда европейската класификация на отпадъците, задължителна за прилагане и от общините.
- ☐ Наредба №4 от 05.04.2013 г. (изм. и доп. ДВ. бр.82 от 5 Октомври 2018 г.) за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци.
- ☐ Наредба № 6 от Обн. ДВ. бр.80 от 13 Септември 2013 г. (изм. и доп. ДВ. бр.13 от 7 Февруари 2017 г.) за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

- ☐ Наредба №7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;
- ☐ Наредба №7 от 19.12.2013 год., посл. изм. и доп., ДВ бр. 7 от 20.01.2017 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци;
- ☐ Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци, Приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., Обн. ДВ. бр.11 от 31 Януари 2017 г.
- ☐ Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, Обн. ДВ.. бр.98 от 8 Декември 2017 г.;
- ☐ Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки Обн. ДВ. бр.85 от 6 Ноември 2012г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;
- ☐ Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци Обн. ДВ. бр.29 от 30 Март 1999 г.;
- ☐ Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието Обн. ДВ. бр.63 от 12 Август 2016 г., изм. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2017 г.;
- ☐ Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти - 08.01.2013 г.;
- ☐ Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства, Обн. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013 г. (посл. изм. и доп. ДВ. бр.37 от 21 Април 2020 г.);
- ☐ Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, Обн. ДВ. бр.100 от 19 Ноември 2013 г., изм. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 5 Юни 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;
- ☐ Наредба за батерии и акумулатори и за негодните за употреба батерии и акумулатори, Обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;
- ☐ Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, Обн. ДВ. бр.73 от 25 Септември 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018 г.;
- ☐ Наредба №3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;
- ☐ Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мероприятия, обн. ДВ бр. 15 от 16 февруари 2007 г.;
- ☐ Наредба №4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите;
- ☒ Наредба №2 от 20 януари 2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения, обн. ДВ бр. 14 от 29 февруари 2004 г.;
- ☐ Наредба №5 от 19 юли 2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят билко заготвителните пунктове и складовете за билки, посл. изм. ДВ бр.66 от 10.08. 2018 г.;
- ☐ Наредба за разработване на планове за управление на защитени територии с посл. изм. ДВ бр.55 от 7 юли 2017 г.;
- ☐ Наредба №54 от 13 декември 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда, обн. ДВ бр.3 от 11 януари 2011 г.;
- ☐ Наредба №6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението, с посл. изм. и доп. ДВ. бр.26 от 29 Март 2019 г.;
- ☐ Указания на Министерството на околната среда и водите относно структурата и съдържанието на общинските програми за опазване на околната среда;

- ☐ Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на община Белица;
- ☐ Общинска програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми енергийни източници и биогорива за 2018-2028г.;
- ☐ Програма за енергийна ефективност на община Белица за периода 2017-2027г.;
- ☐ Програма за развиване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и цветни контейнери на територията на община Белица 2017-2021г.;
- ☐ Наредба №1 за поддържане и опазване на обществения ред на територията на община Белица.

СПИСЪК НА ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ВЕЕС	Висш експертен екологичен съвет
ПСОВ	Пречиствателни станции за отпадни води
ДБ	Държавен бюджет
ДЛ	Държавно лесничейство
ЕРЕВВ	Европейския регистър на емисиите на вредни вещества
ЕРИПЗ	Европейски регистър за изпускане и пренос на замърсители
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗВВХВПП и продукти	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗЗТ	Закон за защитени територии
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КР	Комплексни разрешителни
ЛУП	Лесоустройствен план
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПОБР	Национален план за опазване на биологичното разнообразие
НПО	Неправителствени организации
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците
НСОБР	Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие
НСОСПД	Национална стратегия по околна среда и План за действие
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОБ	Общински бюджет
ПУДОС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РИОСВ	Регионална инспекция за околна среда и води
СПРЗСР	Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони
ТБО	Твърди битови отпадъци

КМЕТ НА ОБЩИНА БЕЛИЦА:
РАДОСЛАВ РЕВАНСКИ